T Ü R K T A R İ H K U R U M U

B E L G E L E R

TÜRK TARİH BELGELERİ DERGİSİ

C. I 1 OCAK 1964 Sayı : 1

894 (1488 / 1489) YILI CİZYESİNİN TAHSİLÂTINA ÂİT MUHASEBE BİLÂNÇOLARI

ÖMER BARKAN

I. "CİZYE" TETKİKLERİ İÇİN YENİ VESİKALAR

Osmanlı vergi sistemi içinde hususî bir mevkii olan *cizye* yahut *baş-haracı* vergisinin tarh ve cibâyeti usullerini tarihî gelişimleri boyunca ve malî - içtimaî neticeleri ile inceleyen etraflı ve sağlam etüdler henüz mevcud değildir.

Bu mevzu üzerindeki çalışmalar, son zamanlara kadar, ekseriya Fıkıh kitaplarının muayyen fasıllarının tahlil ve hulâsasına inhisar etmiş ve dolayısıyle, kaynağını dinden aldığı için, *her yerde her zaman aynı kalan usul ve ölçülerle toplanan bir vergi anlayışına* saplanıp kalmıştır.

Dinî ve nazarî hukuk bilgilerinin dışında bazı mahdud arşiv vesikalarının tetkiki imkânı bulunmuş olan hallerde de, bu sâhada şümullü bir vesika neşriyatı daha evvel yapılmamış olduğu için, muayyen bir devre veya mahalle âid bilgilerin bütün devir ve bölgelere *teşmili suretiyle cizyenin tarh ve cibâyeti usullerindeki değişik şekillerin gözden kaçırılmış olması tehlikesi* büyük ölçüde mevcut kalmıştır.

Halbuki, bu değişik şekiller dolayısıyle, *vergi yükünün mükellefler üzerindeki ağırlığını muhtelif devir ve bölgelerde türlü nisbetlerde hissettirerek; sosyal, ekonomik ve hattâ politik bakımlardan farklı neticeler doğurmuş* olması mümkündür. Bu sebeple, bahis mevzuu farklılıkları meydana çıkaracak arşiv vesikaları el altında bulundurulmadan, cizyenin mahiyeti, sosyal ve iktisadî önemi ve devlet bütçesindeki yeri.. gibi mühim meseleler üzerindeki *tahlillerin kâfi derecede sağlam ve isabetli olmaması ihtimalinin* hâlâ mevcud bulunduğu da söylenebilir.

* * *

"Cizye" vergisinin Osmanlı İmparatorluğunda *muhtelif zaman ve mahallerdeki tatbikatının fiilî durumunu tesbite yarayacak çeşitli arşiv vesikalarını ortaya koymak işinin taşımakta olduğu bu önem* dolayısıyle, biz bugün burada bu çeşit arşiv vesikalarının hususî bir nev'i hakkında bazı örnekler vermeği tecrübe edeceğiz.

Burada tanıtılması bahis mevzuu olan örnekler, her sene "cizye" vergisini toplamağa memur edilmiş olan tahsildarların hesap vermek için devlet merkezine dönüşlerinde tanzim ederek tetkik ve tasdik edilmek üzere, belgeleriyle birlikte, Cizye Muhasebesi Bürosuna vermiş oldukları muhasebe bilânçolarıdır.

Bu bilânçolarda bölgedeki cizye tahsilâtının hakikî mıkdarları ile, tahsildarların muhtelif tarihlerde hazineye yatırmış veya Maliyeden gönderilmiş *havale* emirlerine göre mahallinde ödemiş oldukları meblağlara ve paranın nakli işinde yapmağa mecbur oldukları masraflara âid hesaplar bulunmaktadır.

Her cizye tahsil bölgesi için ayrı ayrı ve teferruâtlı bir şekilde tanzim edilmiş olan bu bilânçoların Merkez Maliye İdaresinin *ana defterleri*'nden birine kaydedilmiş bulunan tasdikli suretlerini teşkil eden bu örnekler, herşeyden evvel, *o yılın cizye tahsilâtının kat'î hesaplarını ihtivâ eden resmî vesikalar* olarak alâka çekicidirler ve bu sıfatla da, cizye hakkında *mevcut nazarî ve umumî prensiplerin ve hattâ maliye idaresinin vakit vakit verdiği direktif emirlerle vaz' etmeleri mümkün yeni nizamların muhtevâları ne olursa olsun*, cizye vergisinin tarh ve cibâyeti usullerinin tatbikatda aldığı muhtelif şekilleri ve muayyen bir tarihte fiilî olarak tahsil edilmesi mümkün olmuş bulunan cizye mıkdarını oldukça doğru olarak gösterdikleri iddia edilebilir.

Bahis mevzuu Muhasebe Bilânçolarının kıymeti, ihtivâ ettikleri malûmatın *büyük rakamlar halinde ifade ve mukayese edilebilmeleri* bakımından da ayrıca tetkike değer görülmektedir :

Gerçekden, bu cedvellerde, imparatorluğun cizye tahsil bölgelerinin (hiç olmaz ise ilk devirler için) *hemen-hemen tamamının, aynı yıla âid cizye gelirlerini yan-yana ve bir arada kayıdlı* bulmaktayız. Bu hal onları, kendi aralarında ve diğer senelere âid cizye nisbeti ve gelirleriyle ve hattâ merkezî devlet bütçesinin diğer gelir kaynakları ile mukayeseli bir şekilde tetkik etmeğe ve dolayısiyle *cizye vergisi üzerinde büyük rakamlarla düşünmeğe ve istatistik metodları ile konuşmağa* imkân vermektedir.

Bu defterlerin muhtelif tarihlere âid çeşitli örneklerinin mevcut bulunuşu ise, "Cizye" vergisinin Osmanlı İmparatorluğundaki tarihî inkişafının muhtelif merhalelerinin ve devlet geliri içindeki nisbet ve ehemmiyetinin *sarih ve kat'î rakamlarla ve tafsilâtlı bir şekilde* tesbiti bakımından büyük bir kıymet taşımaktadır.

II. NEŞRETTİĞİMİZ VESİKALARIN "TARİHÎ DEMOĞRAFİ" TETKİKLERİ İÇİN ÖNEMİ

Görülüyor ki, aşağıda örneklerini aynen vereceğimiz Cizye Muhasebe Bilânçoları, "cizye" vergisinin muayyen bir tarihte Osmanlı ülkesinin çeşitli bölgelerinde nasıl tarh ve cibâyet edilmiş olduğunu, mıkdarını ve vergi yükünün her bölge için vasatî nisbetini hesaplamağa yarıyacak rakamları; tahsildarlarla hesapları tutanların ve kontrol edenlerin hüviyetini; tahsil edilen cizye malının hazineye teslim taksitlerinin mıkdar ve tarihlerini ve nihayet Cizye Muhasebesi Bürolarının defter ve hesap tutma usullerini.. büyük bir sarâhat ve kat'iyyetle gösteren resmî vesikalar olmak itibariyle, Türk maliye tarihi için büyük bir ehemmiyet arzetmektedirler.

Fakat, neşredeceğimiz *örneklerin emsâlsiz vesika kıymeti ve bizi bilhassa ilgilendiren tarafı*, "cizye" vergisi veya maliye tarihiyle olan bu sıkı alâkalarından ibâret bulunmamaktadır.

Gerçekten, bu cedveller muayyen bir tarihte imparatorluğun cizye mükellefi hıristiyan veya yahudi bütün teba'asının adedinin bölge bölge veya tümü ile hesaplanmasına yarıyacak rakamları ihtivâ etmek ve müteâkıp yıllarda bu rakamlarda vukua gelen tahavvüllerin sebep ve mıkdarlarını işaret etmiş bulunmakla, *tarihî demoğrafi* araştırmaları bakımından da büyük bir kıymet arzetmektedirler.

Malûm olduğu üzere, Osmanlı İmparatorluğunda XVI. asrın sonuna kadar, muntazam fasılalarla birtakım genel *Nüfus ve Vergi Sayımları* yapılmış olup bu sayımların neticelerini kaydeden defterlerden bir kısmı bugün arşivlerimizde mevcut bulunmaktadır. Fakat, bu asrın sonundan itibaren, genel sayımları aynı ciddiyet ve intizamla tekrar etmek mümkün olmadığından, diğer devirler için benzeri kaynakları bulmak kaabil değildir.

Bu vaziyet karşısında, cizye tahsilâtına âit Muhasebe Bilânçolarının ihtivâ ettiği malûmatı, mevcut bulunduğu devir ve bölgeler için genel *Nüfus ve Vergi Tahriri* defterlerinde mevcut rakamlarla kontrol ve mukayese etmek mümkün bulunmakta; Tahrir Defterleri mevcut bulunmayan devir ve mahallerde ise, bu cedvellerin tesbit etmiş olduğu rakamları *tarihî demoğrafi* araştırmaları için *yegâne bir kaynak* olarak kıymetlendirmeğe çalışmak icabetmektedir.

III. BU VESİKALARIN KIYMETLENDİRİLMESİ İLE İLGİLİ BÂZI MESELELER

Yalnız, aşağıda örneklerini verdiğimiz tipte Cizye Muhasebe Cedvellerinin Tarihî Demoğrafi araştırmaları için yegâne bir kaynak olarak kıymetlendirilmesi bahis mevzuu olunca, ortaya bazı meseleler çıkmaktadır ki onları da burada kısaca vaz' ve münakaşa etmekte, bu cedvellerde *cizye mükelleflerinin adedi hakkında verilmiş olan rakamların mahiyeti ve bütün imparatorluk için tamam sayılıp sayılamıyacakları..* gibi meselelerin aydınlanması bakımından fayda görmekteyiz :

1) Bahis mevzuu Cizye Muhasebe Cedvelleri, merkezî devlet bütçesinin muayyen bir faslında yer alan ve bu sebeble hesapları maliye idaresinin merkez büroları tarafından görülen[1] cizye mükelleflerine âidtir. Bu sebeple, *cizyeleri vakıf idareleri tarafından toplanan bazı büyük sultan ve vüzerâ evkafı* içinde kayıtlı bulunan hıristiyan teba'anın adedine âid rakamları bulmak için bu vakıflara âid Yıllık Muhasebe Bilânçolarına müracaat etmek lâzım gelmektedir[2].

Ehemmiyeti büyük olan bu mevzu erkenden bizim dikkatimizi üzerine çekmiş olduğu için, bu maksadla yaptığımız araştırmalar sonunda, bâzı imâret vakıflarının aynı tarihli Yıllık Muhasebe Bilânçolarında bulduğumuz cizye mükellefleri adedine âid bâzı kayıtları dahil oldukları vakıf muhasebelerinden çıkarıp, ayrı cedveller

[1] Muahhar devirlerde, merkezden uzak ve malî bakımdan hususî bir idareye sâhip bâzı eyâletlerin Cizye Muhasebeleri de eyâlet merkezlerinin maliye daireleri tarafından mahallinde tutulmakta ve merkeze yalnız eyâlet dahilindeki ihtiyaçlar için sarf edilenlerden arda kalan mahdud bâzı vâridat fazlaları gönderilmekte olduğundan, buralardaki cizye mükellefi adedini gösteren rakamları merkezî devlet bürolarının arşivlerinde bulmak her zaman mümkün olmamaktadır. Fakat bizim burada neşredeceğimiz örneklerin âid olduğu devir ve bölgeler için bu hususiyetler henüz bahis mevzuu değildir.

[2] Evkaf muhasebe bilânçolarının bâzı örnekleri için bak: Ö. Barkan, *Fatih Câmi ve İmâreti Tesislerinin 1489 - 1490 Yıllarına aid Muhasebe Bilânçoları.* İktisat Fakültesi Mecmuası, Cilt XXIII, Sayı 1-4, 1963. Ayrıca Edirne'nin Türkler tarafından fethinin altıyüzüncü yıl dönümü münasebetiyle Türk Tarih Kurumu tarafından neşredilecek kitab içinde: *Edirne ve civarındaki bâzı imaretlerin yıllık Muhasebe bilânçoları*, başlıklı yazımıza bakınız.

halinde, cizye tahsilâtına âid neşrettiğimiz Muhasebe Bilânçoları arasına koyduk. Murad II'nin Edirne'deki imâret ve dârülhadîsi ile İstanbul'daki Fatih imâretine âid bulunan 1/1 ve 2/2 numaralı cedveller bu şekilde tertip edildi. Fakat, aynı tarihlere âid benzeri diğer vakıf muhasebeleri elimizde bulunmadığı için, Bursa'daki bâzı büyük sultan vakıfları ile Rumeli'nin diğer bölgelerindeki vakıflarda mevcut bulunması lâzımgelen cizye mükellefi hıristiyanlar için benzeri cedvelleri tertip etmek imkânı hâsıl olmadı. Bu sebeple, burada neşrettiğimiz cedvellerin muayyen bir tarihte İmparatorluğun cizye mükellefi bütün Hıristiyan ve Yahudi teba'asını ihtivâ etmediğini ve bu hususta ehemmiyetsiz bazı noksanları bulunduğunu peşînen kabul etmek icabeder.

2) Neşrettiğimiz Yıllık Muhasebe Bilânçolarında mükellef adedini gösteren rakamlardan âid oldukları bölgelerin hıristiyan veya yahudi *nüfusunun hakikî mıkdarını hesaplama imkânları bakımından tesadüf edilen ikinci ve çok daha ciddî bir müşkil* de, askerî-idarî veya malî türlü mühim vazife ve hizmetleri dolayısıyle cizyeden muâf tutulmuş olan bâzı zümrelerin (münhasıran cizye muhasebelerinin kaydına mahsus olan) bu cedvellerde, pek tabiî olarak, hesaba katılmamış olmalarıdır.

Gerçekten, Osmanlı İmparatorluğunda *Eflâk* ve *Voynuk*.. gibi, mühim askerî hizmetleri dolayısıyle vergi ödeme bakımından hususî bir rejime tâbi tutulan ve türlü muâfiyetleri olan kalabalık hıristiyan zümreler mevcuttur. Meselâ *Eflâk* teşkilâtına mensup hıristiyanlar, (akınlara iştirak, köprü ve gemilerin tamiri, vilâyet dahilinde emniyet ve âsayişin muhafazası.. gibi askerî hizmetler mukabilinde) haraç, öşür, ispenç, âdet-i ağnam, resm-i 'arus.. vesair rüsûmdan muâfdır. Buna mukabil *filori resmi*, koç ve kuzulu-koyun bahası.. gibi namlar altında mecmûunun tutarı 83 akçeyi bulan bir nevi maktu vergiye bağlanmışlardır. Eflâklerin zâbit veya çeri-başıları durumunda olup hususî bir askerî sınıf statüsünden faydalanan *pirimikür* ve *Kınezler* de, filori resmi vermedikleri gibi, birlikte oturdukları oğulları ve kardeşleri ile beraber haraç (cizye) ve ispenç vergilerinden de muâfdırlar. Voynuklar için de vaziyet aynı olduğu gibi[3] bâzı bölgelerin tuzcu ve madencileri için de baş-haracından muâfiyet tanınmış olabilir.

Bu sebepler dolayısıyle, neşrettiğimiz cedvellere benzer vesikalara dayanarak *bölgenin hıristiyan nüfusunun mıkdarına âid tahmin ve hesaplar yapılırken bu hususun göz-önünde bulundurulması* ve mevcut boşlukları doldurmak için, bu gibi zümrelere mahsus karakteristik bâzı vergilerin tahsilâtına âit muhasebe cedvellerine veya doğrudan doğruya bu zümrelerin sayımına mahsus defterlere müracaat etmek lâzımgelir ki her istenilen devir ve zümre için bu gibi *tamamlayıcı kaynakları* her zaman bulmak mümkün olmamaktadır.

İyi bir tesadüf eseri olarak biz, neşrettiğimiz cizye muhasebelerini çıkardığımız *ana-defter*'de bulunan ve *eflâk rüsûmu* ile ispenç vergisine âid olmalarına rağmen (bâzı hıristiyan zümrelerin nüfus adedlerine âid kıymetli malûmat ihtivâ etmeleri dolayısiyle) bahis mevzuu boşluğu doldurur mâhiyette gördüğümüz bâzı muhasebe kayıdlarını 65-71 numaralı cedveller halinde cizye tahsilâtına âid muhasebe cedvellerinin sonuna ilâve ettik.

[3] "Voynuğ'un haraç ve ispençesi ve baştine'sinde ekip biçtiğinin öşrü ve öşr-i kovan ve resm-i hınzırı ve koyunu var ise, yüz koyuna değin, resmi ma'fûdır... ve '*avârız-ı dîvaniye*'den muâf ve müsellemlerdir" (voynuklar kanunnâmesi: Kanunlar, sf. 265).

Gerçekden, cizye yerine *filori resmi* nev'inden vergi mükellefiyetlerine tâbi tutulmakta olan eflâklerle muâfiyetleri dolayısıyle cizye tahsilâtına âid muhasebe cedvellerinde yeri olmayan, fakat kendilerinden baş-haracı cem'ine mahsus usuller ve aynı memurlarla ve doğrudan doğruya hazîne hesabına olmak üzere *ispenç* vergisi alınan bâzı imtiyazlı zümre mensuplarına âid olan bu muhasebe cedvelleri, bahis mevzuu *tamamlayıcı kaynaklar* arasında yer alabilir.

Bununla beraber, şurasını da hemen kaydetmemiz lâzımgelir ki (muayyen bölgelerin hıristiyan nüfusunun tahminî hesapları yapılırken göz önünde bulundurulması gerektiği mülâhazasıyle) cizye muhasebesi cedvellerine ek olarak yayınladığımız bu 65 - 71 numaralı cedveller de, bahis mevzuu boşluğu doldurmaktan uzaktırlar. Zira, bu cedvellerin içinde Hersek eflâklerine mahsus 6853 ve Semendire eflâkları için ancak 8738 (895 yılı için 9203) hanelik muhasebe kayıdları (No. 65, 66) mevcuttur. Aynı şekilde, 42, 46, 47 ve 51 numaralı cedvellerde görüleceği veçhile, voynuklara mahsus *resm-i gönder ve nîze* gibi bâzı rüsûmun tahsilâtı dolayısiyle verilmiş olan ve mevcudu birkaç yüzü geçmiyen mükellef adedinin cizyeden muâf bütün voynukları ihtivâ etmiş oldukları da kabul edilemez.

Bütün bu müşâhede ve mülâhazalar, neşrettiğimiz cizye muhasebelerinde kayıtlı bulunan *mükellef adedlerine âid rakamlara dayanarak, bölgenin hıristiyan nüfusunun tahmin hesapları yapılırken bu rakamların büyük bir ihtiyatla kullanılması ve türlü kaynaklardan mutlaka sıkı bir kontrola tâbi tutulmaları lüzumunu* meydana koymaktadır.

3) Neşrettiğimiz Cizye Muhasebe Cedvellerinin mükellef sayısına âid rakamlarının (bölgelerin hıristiyan nüfusunun mıkdarına âid hesaplar yapılırken) kullanılması halinde *ortaya çıkan mühim meselelerden birisi de*, çok defa *baş-haracı* yahud *rüûs cizyesi* tâbirleriyle ifade edilen ve evli veya bekâr yetişkin her hıristiyan erkeğe ayrı ayrı dağıtılıp *mükellef ferdlerin eşkâline âid tafsilâtı da ihtiva etmesi ve kontrol memurları tarafından her istenildikçe gösterilmesi mecburiyeti bulunan mühürlü makbuzlar (cizye evrakı) mukabili* cibâyet edildiği bilinen "cizye" vergisinin, bizim neşrettiğimiz cedvellerde ve hattâ bu tarihten hayli zaman sonraya âid muhasebelerde, *bütün Osmanlı İmparatorluğu için* "hane" esası üzerine *tarh ve hesap edilmiş* olmasıdır.

Bundan başka, bu cedvellerde ayrıca (her halde ölmüş bulunan kocalarının yerine âile ocağının ve dolayısıyle ailenin geçim vasıtası olan ziraî işletmenin sahibi durumunda farzedildikleri için) *dul hıristiyan kadınları*'nın (bîvelerin) ve (müslüman sipahi veya çiftcilerle haraçtan muâf hıristiyan askerî zümre mensuplarının eline geçmiş olan) "haraçlı" toprakların veya askerî hizmetlere bağlı hususî ocaklar vaziyetinde olan çiftliklerin *(baştine'lerin) de "cizye" vergisine matrah ve mevzu teşkil etmiş olması*, bu vergi hakkındaki bildiklerimizle îzahı güç birtakım veriler teşkil etmektedir.

IV. "CİZYE" VERGİSİNİN MUHTELİF BÖLGELERDE TATBİK VE TEFSİR ŞEKİLLERİNE VE "HANE" MEFHUMUNA DAİR

Gerçekden, bu cedvellerde cizye vergisinin matrahını teşkil ettiği görülen "hane"-lerin ihtivâ ettiği insan topluluğunu nasıl anlamak ve nüfus adedine âid hesapları yaparken ne gibi bir *emsâl* kullanmak lâzımgelecektir? Türkiye'de XVII. asra kadar yapılmış olan genel nüfus ve vergi sayımlarına âid defterlerde gördüğümüz şekliyle ana-baba ve çocuklardan müteşekkil bir aile veya sadece evli bir erkek mânasına gelen "hane" nin *avârız* yahud *cizye* vergilerini toplamağa esas olan defterlerde *fiskal* bir

muhtevâ taşıması ve bu vergilerin oldukça adilâne bir şekilde tarh ve cibâyetine esas teşkil eden bir *vergi ünitesi* rolünü oynaması mümkün bulunmaktadır.

"Osmanlı İmparatorluğunda Ziraî Ekonominin Hukukî ve Malî Esasları I.: *Kanunlar*" nâmı altında daha evvel neşrettiğimiz kitapta (İstanbul 1943) görülebileceği üzere, *Macaristan'a âid bazı bölgelerin kanunnâmelerinde rastlanan malûmat da cizye hakkındaki klâsik bilgilerimizi büsbütün sarsacak ve cizye vergisine matrah teşkil eden "hane" mefhumu hakkındaki tereddüdlerimizi büsbütün arttıracak mâhiyettedir:*

Evvelâ dikkate şâyân olan bir cihet, nazarî esaslara göre islâm fatihlerin hıristiyan teb'alarına onların tâbiiyyet ve aşağılık hallerini devamlı olarak kendilerine hatırlatmak için, vaz' ettikleri bir vergi olarak tamamiyle *islâmî* gibi gözüken "cizye" vergisi, bu bölgeye âid kanunlarda, *Macar Kralları zamanında "flori resmi" diye her sene haneden haneye alınması âdet olan verginin aynı ve bir devamı* olarak kaydedilmiş bulunmaktadır. Meselâ, Çanad ve Gûlâ sancaklarına âid kanunnâmeye göre (sf. 318), bu bölgeler halkından "harac (cizye) mukabelesinde alınan *resm-i filori*", *kıralları zamanından beri* her sene kasım günü "hâneden hâneye" kırallarına ödedikleri birer Macar Filorisinden (yüz penez'den) başka bir şey değildir. Bilâhare, "cemî' memâlik-i mahrûsaları reâyasının *haneden* cem' olunan cizyeleri onar akçe ziyâde olmak fermân olmağın her haneden yüz yirmişer penez *cizye* ki altmış akçe olur" ifâdesiyle, resm-i filorinin on akçe (yâni yirmi penez) mıkdarında arttırılmak suretiyle son şeklini almış olduğu tesbit edilmektedir.

Aynı şekilde, 952 (1542) tarihli Pojega livâsı kanunnâmesinde de (sf. 303), bu bölge halkının *haracları mukabelesinde* "resm-i filori" deyu ellişer akçe vermek "âdet-i kadîmeleri" olduğu için, (bu defâki on akçalık zammı ile) altmışar akçayı da gönül rızâsıyla vermeğe hazır oldukları, fakat *haracın* kıralları zamanında olduğu gibi *hâne başına* alınacak yerde her "nefer" için ayrı ayrı hesap edilmesinden korktukları[4] kaydedilmekte ve bu verginin *eski tarzda* hane başına tarh edilme usulünün kendileri için çok elverişli olmasından halk tarafından istenildiği ve bu sebeple Osmanlılarca da böylece kabul edildiği beyan edilmektedir.

Cizye mukabili olarak alınmakta olan *filori resmi*'nin "hâneden hâneye" hesap edilmesinin halka temin edeceği avantajların ise, "hane" mefhumunun bâzan (nazarî bakımdan cizye mükellefi durumunda bulunması lâzımgelen) birçok erkeği bir çatı

[4] "Ve hem reayâ tâifesi *her nefere haraç vaz' olunmasından ihtiyat idüb şöyle ki âdet-i sâbıkaları üzre her hâneden birer filori* alınmak emr olunur ise tîb-i hatır (طيب خاطر) ile *resm-i filori* altmış akçe virmeğe razılaruz, didükleri sebebden resm-i filori altmış akçe alınmak buyuruldu" (sf. 303).

Osmanlıların fethettikleri memleketlerin sosyal ve iktisadî bünyesine ve siyasî - askerî vaziyetine göre, vergi tarh ve cibâyeti usullerinde gerekli tâdilleri yapıp müsâmaha gösterdiklerine ve bilhassa halkın alışık olmadığı vergi şekillerini ulu-orta tatbikten kaçındıklarına âid diğer bir misâl de yine *Kanunlar*.. kitabının 304 üncü sahifesinde bulunmaktadır :

Temeşvar Beğlerbeyisine gönderilmiş olan 6 Muharrem 980 tarihli bir hüküm sûretine nazaran, bu eyâletin defterdârı, bu bölge halkından da *avâriz* vergisi istemenin mümkün ve münâsip olacağını şu delillerle devlet merkezine arzetmiştir :

Memleketin eski âdetlerine göre, "kıral bir cânibe sefer eylemelü oldukda ol diyârdan ve sâir vilâyetlerinden her senede alageldükleri *cizye-i mu'ayyene*'den gayrı *sefer filorisi* nâmı ile '*avâriz bedeli* hâneden hâneye birer haraç cem' idegeldikleri" *malûmdur ve halkta bu vergiyi verebilecek malî bir tâkat da mevcutdur.*

Bu suretle, Devlet vâridatının arttırılması çarelerini aramak gayretini gösteren defterdarın teklifine karşı Merkezin verdiği cevabın ihtiyatlı ifadesi dikkate şayan şu formülü ihtivâ etmektedir:

altında bir arada toplayabilmesinden ileri geldiği Çanad ve Gûlâ kanununun aşağıdaki fıkralarından anlaşılmaktadır :

"Lâkin bir hânede gerek bir raiyyet, gerek atalarıyla *bir-kaç oğullar veya bir atadan iki-üç birâderler ki yemekleri ve ekinleri ve ticaretleri bir yerde ve bile olub ayrı-ayrı olmıyalar* vech-i meşruh üzre yüz yirmi altı penez virirler. Amma ol hâne içinde olan eğer birâderler ve eğer ataları oğullarıdır ki yemekleri ve ekinleri ve ticaretleri başka-başka ola, her birinden başka cizye alına. Cümlemiz bir hâne içindeyiz, dimek fayda itmez. Oğulları yahud birâderleri olmayub bîgâne olandan dahî cizye alalar. Etmeğimiz ve ekinimiz bir yerdedir, didüğüne itibar yokdur, bîgâne olduğı içün alınur. Hâricden gelüb reayâ kızın almakla *bir yerde oluruz*, didüği fayda virmez, cizyesi alınur.." (sf. 318).

Diğer taraftan, dördüncü Mehmed devrine âid Hatvan Kanunnâmesinden anladığımıza göre ise, (sf. 316); "hane" îtibar edilen vergi ünitelerinden her birinden cizye mukabili alınmakta olan *filori resmi* isteyebilmek için, hiç olmazsa bâzı sancaklarda, *muayyen bir nisab ve servet derecesinin mevcut bulunması şart koşulmaktadır :*

"Reayâsının her hânesinden ki evinden ve bağından ve evi içinde örtü, döşek esbâbından ma'adâ davardan ve hamirden ve galleden hisab idince üçyüz akçeye güci yeter, yılda ellişer akçe *cizye* virirler. *Veçh-i meşruh üzre kaadir olmayanlardan nesne alınmaz*". "Cizye virmeğe kaadir olan reâya *resm-i kapu* deyu sipâhisine rûz-ı Hızırda yirmi beş akçe ve rûz-ı kasımda yirmi beş akçe *ispençe* içün virirler".

Bâzı hallerde "cizye" vergisinin matrahının (evli veya bekâr her yetişkin hıristiyan erkek veya bir çatı altında toplanan kardeş veya oğullardan müteşekkil kalabalık bir aile olacak yerde) haraca tâbi bir âile mülkü veya hizmete bağlı bir toprak (cedvellerimizde kaydedilen şekliyle bir "baştine") olabilmesinin delil ve sebepleri ise; 922 (1516) tarihli Bosna ve 1022 (1613) tarihli Ohri kanunlarının aşağıya alınmış olan fıkralarından öğrenilmektedir :

"Bu vilâyetin voynuklarının oğullarına ve karındaşlarına ve tevâbi'ine kadîmü'l-eyyâmdan *bedel-i cizye* deyu her nefere otuz akçe tâyin olunmuşdur. Zikr olunan otuzar akça Hızâne-i Âmire içün edâ itdiklerinden sonra ispenc veya gayrı nesne teklif olunmıya.. eğer voynuklarından biri *haraclu raiyyet baştinesin* tasarruf itse hem *harac* alına ve hem ispence alına ve hem öşür alına... eğer *voynuk zevâidi*'nden bedel-i cizye yılda otuz akçe virenlerden biri *raiyyet yerleri* veya *haraclu baştine* tasarruf itse kendünün yılda edâ idegeldiği otuz akçe bedel-i cizyeyi Hızâne-i Âmire içün alınub ve zikr olunan *baştinenin haracı* dahî Hızâne-i Âmire içün alınup, ispencesin ve öşrün sipahiler alalar" (sf. 395).

"Ve şol sipahiler ve sâir müslümanlar ki keferenin baştinelerin alub, tasarruf idüb; harac ve ispence taleb olundukda te'allül idüb, virmeyüb, fukarâ-i reâyaya tazmin itdürürler imiş. Ol asıl idenlerin subaşı olsun ve sipahi olsun, kim gerekse olsun, bî-kusur cizyeleri ve ispenceleri alına" (sf. 295).

Görülüyor ki, şer'î esaslara ve yeknasaklığa daha fazla yaklaşma temayülü hissedilmiş olan oldukça muahhar devirlerde bile, muhtelif bölge ve zümrelerin cizyesi o yerlerin tarihî ve iktisadî şartlarına ve zümrenin ehemmiyet ve teşkilâtına göre, nazarî

"İmdi, ol vilâyetin reayâsı ekser iç-ilden varub ol diyârda karar kılmıştır. *Bu kanunu kendüler kabul iderler mi?* Nicedir? Şol ki hüsn-i tedârükle olunmak müyesser olub *tefrikaya bâis olmaz ise*, âdet-i kadîmeleri üzre virdikleri *sefer filorileri*'ni de cem'eylemek emr idüb buyurdum ki.."

şer'î esaslardan oldukça farklı ve çeşitli şekillerde telâkki ve tahsil edilmektedir. Bu bakımdan, 894 yılı cizye tahsilâtına âid bizim neşrettiğimiz muhasebe bilânçolarında karşılaşacağımız tarzda "hane", "bîve" ve "baştine" esası üzerinden cizye tarh ve cibâyeti usullerini yadırgamamamız icabeder.

V. BURADA NEŞRETTİĞİMİZ BİLÂNÇOLARIN YAPISINA DAİR AÇIKLAMALAR.

Burada neşrettiğimiz *894 yılı cizyesi tahsilâtına âid Muhasebe Bilânçoları*, Maliyenin merkez bürolarında devletin bâzı gelir kaynakları ile masraflarının *kat'î hesaplarını* kayda mahsus bir ana defterden çıkarılmıştır. İstanbul'da, Bayezid câmii civarındaki *Belediye Kütüphanesinde*, M. Cevdet yazmaları arasında (orta boy 91 numarada) kayıtlı bulunan bu defter, 11,5 × 30,5$^{cm.}$ boylarında 994 sahifelik büyük bir cild teşkil etmektedir ve 893, 894 ve 895 yıllarının cizyesine âid muhasebe bilânçoları bu defterin 749-993 sahifeleri arasında kaydedilmiştir.

Bu bilânçolar içinden biz yalnız 894 yılına âid olanları bütün tafsilâtı ile ve *aynen* neşretmiş bulunuyoruz. Bu neşirde, *metinlerin ayniyyet ve bütünlüğü temamiyle mahfuz kalmak şartıyle yaptığımız ufak değişiklik, bilânçoların kolay anlaşılmasını temin gayesiyle, aslında yan-yana ve oldukça karışık bir şekilde sıralanmış olan rakamları* (modern muhasebe tekniğine ve zihnî itiyadlarımıza uygun olarak) cedvel şeklinde alt-alta sıralamaktan ve bunu yapabilmek için de metin içinde tamamlayıcı îzahat mahiyetinde gördüğümüz bazı kısımları taban notu halinde sahifelerin altına geçirmekten ibaret kalmıştır. Bir hayli bocalamalardan sonra bu suretle tesisine muvaffak olduğumuz bu usulün[5] bahis mevzuu cedvellerin mânalandırılıp kıymetlendirilmesi işini bir hayli kolaylaştırmış olacağını ümit etmekteyiz.

* * *

Aşağıda aynen neşretmiş olduğumuz bilânçoların tetkikinden anlaşılacağı veçhile, bu cedvellerde muayyen bir *cizye bölgesine* bağlı kaza veya bucaklardan her birinde mevcut cizye mükelleflerinin adedi ile bunlardan toplanan cizye mıkdarı ayrı ayrı kaydedilmiş bulunmaktadır.

Cedvellerin tertip tarzında bu bakımdan dikkati çeken cihet, yukarıda (3 numaralı parağrafda) izah ettiğimiz veçhile, "cizye" vermekle mükellef olanların "hane" (ev) olarak kayıd ve hesap edilmiş olmasıdır. Aynı sebepledir ki, aile reisi erkeklerin ölümü halinde bir cizye hanesinin başı sıfatıyla dul hırıstiyan kadınlarının (bîvelerin) ve hattâ askerî vazifelere bağlı ocaklar veya aile mülkü çiftlikler halinde oldukları halde hakıkî sahiplerinin elinden çıkmış olan *baştine*lerin adedleri ile buralardan tahsil edilmiş olan cizye hasılatı da bu cedvellere kaydedilmiş bulunmaktadır. Bu suretle, türlü isimler altında cizye vermekle mükellef tutulan şahısların her bölgedeki mevcudları ile ödedikleri cizyenin umumî yekûnu, cedvellerimizde yan yana sıralanmış bulunmaktadır.

Her bölge için bu rakamların kayıd şekli şu şekilde aynı kalmaktadır: Evvelâ (asıl: اصل) tâbiri altında geçen-seneki mükellef adedini gösteren bir rakamla onun altında aradan geçen bir senelik müddet içinde, mükelleflerin sayısında veya ödemekle mükellef tutuldukları cizye mıkdarında vukua gelen değişiklikler türlü başlıklar altında kayıd ve hesap edilmektedirler:

[5] Bu hususta değerli mesâî arkadaşım Enver Meriçli'nin himmet ve yardımları pek büyük olmuştur. Kendilerine burada da teşekkür etmek isterim.

Yeni bulunup yazılan haneler (nevyâfte - نویافته) [6]; ödeyecekleri cizye mıkdarında bir artış vukubulanlar (ez-ziyade - الزیاده) [7]; cizye mükellefleri adedindeki azalmalar (minha - منها) yahud (zayi' - ضایع) tâbirleriyle işlenmektedir. Mükellef adedindeki azalmaların sebepleri olarak ölüler (mürdegân - مردگان), müslüman olanlar (müslüman şudend - مسلمان شدند), kaçanlar (gürihtegân - گریختگان); kıtlık yüzünden kayıp olanlar (نابدید شدند ازان سبب که مملکت قحط شده); muayyen bir bölgeye gidenler (refte bûdend - رفته بودند); âsi olanlar (dağî şudend - طاغی شدند) ve benzeri tâbirlerile kaydedilmiş bulunmaktadır. Bu suretle, sütunların başına "asıl" başlığıyla kaydedilmiş olan geçen senenin rakamlarıyla cem' veya tarh edilmek suretiyle işlenen ve yeni cizye senesinde hâsıl olan fiilî durumu gösteren rakamlar "yekûn" sıralarına intikal etmiş bulunmaktadır. Bu yekûn rakamlarının da müteâkıp senelerin hesaplarına esas teşkil edecek olan "asıl" başlıklı sıraları teşkil ettiği görülmektedir.

Her nahiye bölgesi için ayrı ayrı verilmiş olan bu "yekûn" rakamları cedvellerimizin birinci kısımları sonundaki "cem'an" bölümlerinde cizye bölgelerinin muhtelif kaza veya bucaklarının tümüne âid umumî bir yekûn halinde bir arada topluca verilmektedir.

* * *

Cizye tahsilâtına âid olan bu umumî yekûnlar esas tutularak, ikinci kısımda, (daima "bîve" ile karışık olarak) her on cizye hanesinden bir akçe *resm-i kitabet-i hisab*, her 1 000 akçelik cizye tahsilâtı için iki akçe *resm-i hisab*, her 1 000 cizye hanesinden 200 er akçe veya götürü bir mıkdar (âdet-i dest-bûsî - عادت دست بوسی) ve her haneden bir akçe olmak üzere (yek akçe-i harâcî - یك آقچهٔ خراجی) nâmı altında, cizye vergisine munzam olarak (tahsildarlarla hesabları yapanların geçimlerine tahsis edilmek üzere) tahsil edilmiş olan vergilere aid hesaplar bulunmaktadır.

Cedvellerin (vuzi'a min zâlik - وضع من ذلك), (masraf-ı zâlike - مصرف ذلك) gibi başlıklarla ayrılan kısımları ise, tahsil edilmiş olan cizye ve munzam resimlerin muhtelif taksitler halinde devlet hazinesine teslim tarih ve mıkdarlarıyla devlet merkezinden gönderilen talimât ve "havâle"lerle mahallinde ödenen taksitleri ve ayrıca paraların İstanbul'a nakli maksadiyle kiralanan hayvanlarla, kise, ip ve örtü.. gibi eşya satın almak için yapılan masrafları ve mevcut ise tahsildarların zimmetinde kalmış gözüken bakıyye hesaplarını kaydetmiş bulunmaktadır.

[6] Cizye Muhasebe Bilânçolarını çıkardığımız defterin 972 nci sayfasında *nev-yâfte tahrîri* hakkında şu kayıtlar mevcuttur:

"*Bu yıl nev-yâfte yılıdır.* 'Âdet üzre nev-yâfte yazub *mürde*'lerin ifrâz ideler. Ve bu yıl nev-yâfte yılı olduğı cihetden geçen yıl va'deleri üzerine her birine birer ay va'de ziyade verildi.

El-vâki fî 25 Cumâde'l-ûlâ, sene 896".

"Mezkûrân haracîlere bu yıl şöyle emr olundı ki, tam va'desinde geleler ve geldikleri gibi mecmu' akçelerin baaki komayub teslim ideler ve defterlerin ve hisapların dahî hemen ol gün tehir itmeyüb vireler, deyu.

El-vâkî fî 25 Cumâde'l-ûlâ sene 896".

Aşağıda VI. bölümde nasıl tertip edilmiş olduğunu izah ettiğimiz *Ek cedvel*'e ilâve etmiş olduğumuz 896 yılı cizye "hane" ve "bîve" rakamları, böyle bir "nev-yâfte tahrîri" yılına âid bulunmaktadır.

[7] *Ez-ziyâde* sütunlarında kaydedilmiş olan hane adedlerinin o sene içinde artmış olan hane adedini değil, ödeyecekleri cizye mıkdarına beşer akçe zam yapılan hanelerin mıkdarını göstermektedir. Bu hanelerin bâzan kullanılmış olan (be-cihet-i nev-yâfte-i sene-i güzeşte بجهت نو یافتهٔ سنهٔ گذشته) formülünden anlaşılabileceği veçhile bir evvelki senenin "nev-yâfte" lerine âid olması lâzım gelir.

VI. EK-TABLOMUZ NE İÇİN VE NASIL YAPILDI.

Merkez Maliye bürolarının bazı vergilerin tahsilâtına âit muhasebe bilânçolarını, *tetkik ve tasdikten geçerek kat'îlik kazanmış olan şekilleriyle*, kaydetmiş oldukları büyük ana defterde, burada neşrettiğimiz 894 yılı cizyesine âit Muhasebe Cedvelleri yanında, 893 ve 895 yıllarınınkiler de vardır [8]. Bu sebeple, birbirini tâkib eden üç yıl içinde cizye mükelleflerinin adedinde ve tahsil edilen cizye mıkdarında vuku'a gelen değişiklikleri tesbit ve mukayesenin mümkün olduğu düşünülerek, bu üç yıla âid "hane" ve "bîve" adedlerini gösteren rakamlar *ayrı bir tablo* haline sokulmuş ve cedvellerimizin sonuna eklenmiş bulunmaktadır [9].

Bu tablonun diğer bir hususiyeti, 896 yılı cizye tahsilâtına âit "hane" ve "bîve" rakamlarını da ihtivâ etmesidir. Bu rakamlar, bizim kaynağımız olan defterde mevcut değildir ve bir Bulgar tarihçinin (eyi bir tesadüf eseri olarak bu cedvelleri neşre hazırlandığımız sıralarda) elimize geçen bir etüdünden alınmıştır [10]. *Nikolai Todorov*, "XV ve XVI. asırlarda Balkanların demoğrafik durumu" hakkında Bulgarca neşrettiği (ve iki sahifelik fransızca bir özet ilâve ettiği) makalesinde, 896 yılı cizye tahsilâtına âid Muhasebe Bilânçolarından çıkardığı "hane ve bîve" rakamlarını *Osmanlı devrinde Balkanların nüfus durumunu bildiren en-eski kaynaklar* olarak kullanmıştır.

N. Todorov faydalandığı kaynağın [11] hakikî mahiyetini ve türlü hususiyetlerini lâyıkıyla tavsif etmemiş olduğu için, bu hususta büyük bir kat'iyyetle konuşmak mümkün değil ise de, bu kaynağın bizim M. Cevdet Yazmaları arasında bulup içinden bir kısmını burada neşrettiğimiz (ortaboy) *91 numaralı defterdeki Cizye Muhasebe Bilânçolarının aynı olması lâzımgelir.*

Müellif, bu cedvellerin, bizim burada 894 yılına âid olarak aynen neşr ettiklerimizin şekilleri ile, "asıl" başlıklı sütunlarındakilerine tekabül eden rakamlarını bir

[8] 893 yılına âid cedveller her ne kadar çok noksan (yalnız 45 aded) ise de, onların bu noksanını 894 yılına âid olup (tam bir seri teşkil ettiklerini tahmin ettiğimiz için) burada tercihan neşrettiğimiz 65 cedvelde (bu yıla âid rakamların teşekkül tarzı hesaplanırken bir hareket noktası olarak) "asıl" başlığı altında verilmiş olan ve bir evvelki seneye âid olduklarında şüphe bulunmayan hane ve bîve rakamlarıyla doldurmak mümkün olmuştur.

[9] Bu tablonun, burada aynen neşrettiğimiz cedvellere âid bulunan 894 yılı sütunlarında, (diğer senelerinkinden farklı olarak) "hane" ve "bîve" lerden alınmış olan *cizyelerin hasılât yekûnları* ile (bu yekûnların "hane" ve "bîve" adedine taksimi suretiyle tarafımızdan hesaplanan) her bölge için hane veya bîve başına isabet eden *cizyenin vasatî mıkdarı* da ilâve edilmiştir.

Yaptığımız hesaplara göre *cizyenin vasatî mıkdarının en düşük olduğu* bölgeler, tablomuzda 35, 36, 44, 52 ve 53 numaralara tesadüf eden ve Arnavudluk ile Batı Makedonya'da bulunan yerlerdir ve bu bölgelerde cizyenin hane ile bîve karışık olarak hesaplanan vasatî mıkdarı 6-28 akçe arasında değişmektedir. Bosna'nın Semendire, Alacahisar havâlisi, hane başına isabet eden cizye vasatisi 40 akçe civarında olan, orta halli memleketler arasında bulunmaktadır. Ödedikleri cizye vasatîsi 60 akçenin üzerinde olan memleketler de Trakya, şimalî Bulgaristan ve Tesalya'da bulunmaktadır. İstanbul şehri sâkinlerinden olup vaktiyle Kefe'den sürgün edilip getirilmiş oldukları için *Kefeli* denilen hırıstiyanların ödedikleri cizye mıkdarları ise, hane başına 40, 50, 150, 250 ve 280 akçe düşmek üzere çok kademeli olarak değişmektedir (Bk. Cedvel, No. 2).

[10] *Nikolai Todorov*, La situation démographique de la péninsule Balkanique au cours des XV e et XVI e siècles. Annuaire de l'Université de Sofia, Faculté de Philosophie et d'Histoire, Tome LIII, 2. 1959 (36 sayfa).

[11] N. Todorov'un tetkik ettiği Cizye Muhasebe Bilânçosunun, Sofya'da *Vasil Kolarov Millî Kütüphanesinin* Şark bölümünde (214/5, I 7/a) numarada kayıtlı bir yazmada bulunduğu anlaşılmaktadır.

evvelki senenin, yâni 895 (1490) cizye tahsil yılının, hane ve bîve adedleri olduğunu tesbit etmiş ve onlardan hareketle, (yalnız *hane adedlerine münhasır olmak üzere*) [12] "yeni yazılanlar", "ölenler", "müslüman olanlar" diye açtığı üç sütunda ayrı ayrı toplanan rakamları 895 yılındakilerden tarh veya onlara ilâve etmek suretiyle, *896 (1491) yılının cizye mülkellefleri adedini veren rakamların nasıl teşekkül etmiş olduğunu göstermiştir.* Bu sâyede, aslında 896 cizye yılına âid olan Muhasebe Cedvellerinden hem 895, hem de 896 yılına âid rakamları çıkarmıştır.

VII. N. TODOROV'UN VERDİĞİ RAKAMLARIN KONTROLU

Bu suretle meydana gelmiş olan cedvellerin cizye bölgelerine âit "hane" ve "bîve" adedlerinin *yekûn rakamları*, N. Todorov'un guruplandırdığı şekil ve sıralara göre, aşağıdaki tarzda bir araya toplanabilmektedir : (12 inci sayfadaki cedvel)

N. Todorov'un yekûnlarını aşağıya aynen çıkarmış olduğumuz cedvellerinde "ölenler" başlığı altında kaydettiği rakamların (Bk. sütun 3) münhasıran ölenlere âit olduğundan *şüphe etmemiz için bazı sebepler* mevcuttur :

a) Bu rakamlar, bâzan cizye mükellefi hane ve bîve mevcudunun % 10 unu tecavüz eden yüksek bir nisbeti bulmaktadır. Üç senede bir kaydedildiklerini kabul ettiğimiz takdirde dahi bu nisbet çok yüksektir.

b) Müellifin cedvellerinde, kıtlık veya "tâun" gibi bir hastalık salgını yüzünden dağılanlar, kaçıp gidenler veya isyan halinde bulunanlara âid kayıtların [13] bulunmayışı, *bu gibilerin de "ölenler" sütununa sokulmuş olması ihtimalini* hatıra getirmektedir.

Bu sebeplerle, muayyen bir zaman süresi içinde belirli bir bölgede yaşıyanların normal şartlar altındaki *ölüm nisbetini* tâyin gibi çok mühim bir meselenin emniyetle münakaşa edilebilmesi için, bu rakamların bu bakımdan kontrol edilmesi ve mümkün olur ve lüzumlu gözükür ise gerekli tashihlerin yapılması îcab edecektir.

Cizye Muhasebe Cedvellerinde umumiyetle ayrı bir sütun halinde sıralanan ve her sene *müslüman olmak suretiyle cizye mükellefi olmaktan kurtulanların mıkdarlarını gösteren rakamların* da, bu devirde Balkan memleketleri hıristiyanları arasında *müslüman olma temayülünün nisbet ve mıkdarını tâyin bakımından* büyük bir kıymet taşıdığında şüphe yoktur.

N. Todorov'un cedvellerindeki rakamlara göre (sütun 4), 896 yılı muhasebesinde bu gibilerin mecmu adedi (Kefe livâsına âit hesap yanlışlığı dolayısıyle çıkarılması gerekli 7 rakamı da dahil) 255'dir. Müellifin 895 cizye yılı rakamlarına göre hane ve bîve yekûnu (yine hemen aşağıda 1-6 numaralı paragraflarda belirteceğimiz hatâlar dahil) 621 607 olduğuna göre, bir sene içinde islâmlığı kabul edenlerin nispetinin % 0,04 olması lâzımgelir.

[12] Cedvellerin aslında, "bîve" adedini gösteren rakamlar için de, (evvelki seneler mevcuduna nazaran ölüm, "müslüman olma" veya "yeni yazılmış bulunma" şekillerinde vuku'a gelen değişiklikler ayrı-ayrı kaydedilerek) son durumu gösteren rakamların nasıl teşekkül etmiş bulunduğu gösterilmiş olmasına rağmen; N. Todorov her nedense, bu rakamları ayrıca işlemeği faydalı görmemiştir.

Bu takdirde, "bîve"ler arasında zuhur eden ölüm ve "yeni yazılmış olma" vak'alarına âid bulunan rakamların ya haneler arasındaki *vuku'ât* rakamlarına katılarak, onlarla bir arada kaydedilmiş veya büsbütün ihmal edilerek hesaba hiç katılmamış olmaları lâzımgelir.

[13] Bu gibi kayıtlar için 2/2; 25-26; 35-38 ve 44 numaralı cetvellerde enteresan örnekler mevcuttur.

	LİVALAR	1 1490 yılı Hane mevcudu	2 Yeni yazılanlar	3 Ölenler	4 Müslüman olanlar	5 1491 yılında Hane adedi	6 1490 yılında bîve mevcudu	7 1491 yılında bîve adedi
1	Paşa (sf. 204)	118 559	+15 434	— 8 449	— 25=	122 432	11 055	11 247
2	Gelibolu	713	91	48	—	736	123	122
3	Vize	100	8	5	—	103	26	22
4	Silistre	10 862	1 126	1 043	3	11 071	1 421	1 412
5	Niğbolu	15 392	2 823	1 278	—	16 937	1 165	1 271
6	Vidin (sf. 205)	10 486	1 019	1 173	—	10 332	—	—
7	Sofya	16 722	1 722	1 156	9	17 288	1 953	1 938
8	Köstendil	37 087	5 349	2 669	—	39 754	3 287	3 219
9	Alacahisar (sf. 206)	39 063	4 080	2 989	—	40 097	1 156	1 555
10	Vılçıtrın	26 212	2 395	2 674	5	25 931	2 042	2 524
11	Prizren	22 127	1 845	1 721	1	22 084	1 859	1 886
12	Bosna (sf. 207)	20 447	861	2 124	99	19 081	1 215	1 340
13	Hersek	21 738	759	1 436	62	21 008	132	133
14	Semendire	16 544	1 184	804	—	16 923	855	777
15	İskenderiye	11 428	1 141	593	—	10 257	660	739
16	Dukakin (sf. 208)	1 594	20	64	—	1 550	—	—
17	Ohri	22 236	2 458	1 419	11	23 369	929	989
18	Elbasan	19 261	3 157	1 588	—	20 345	—	—
19	Avlonya	35 642	4 224	1 787	14	37 506	850	917
20	Yanya (sf. 209)	29 096	4 618	2 971	—	30 693	—	—
21	Tırhala	24 332	3 009	2 068	—	25 273	4 937	5 267
22	Ağriboz	16 276	2 963	1 212	3	18 099	1 343	1 645
23	Mora	26 932	1 016	1 298	3	26 650	2 875	3 093
24	Preveze (sf. 210)	19 508	2 539	514	—	20 633	2 300	2 585
25	Midilli	4 952	638	297	6	5 287	581	620
26	Kefe	12 036	434	1 106	14	11 350	1 498	1 297
	Yekûnlar	579 345	+64 913	—42 486	—255=	594 789	42 262	44 598

Bizim yaptığımız araştırmalara göre, muhtelif senelerde müslüman olanların mecmu adedi, 893 yılına aid (olup 65 üzerine yalnız 45 bölge için mevcut bulunan) cedvellerde 7; burada neşrettiğimiz 894 yılına aid olanlarda ise 94 hane olmasına göre; *N. Todorov*'un neşrettiği 896 yılı cedvellerinde (o tarihlerde Osmanlı hâkimiyeti altında bulunan bütün Balkan memleketleri için) kaydedilmiş olan 255 islâm olma vak'asının, bu senenin bir *nev-yâfte tahriri yılı* olması dolayısıyle, *birkaç yıldan beri birikmiş veya beklemiş olan vak'aların oldukça kesif bir şekilde kayda geçmesi neticesi* olduğu ve bu yüzden oldukça yüksek bir nispet arzettiği anlaşılmaktadır[14].

Gerçekten 896 yılının bir nev-yâfte tahriri senesine rastlamış olduğu, aşağıdaki rakamlarda görüleceği üzere, bu yıla aid Cizye Muhasebesi Cedvellerindeki *ölüm veya "yeni yazılmış olma" vak'alarının da, diğer senelerdekine nazaran, çok daha yüksek olmasıyla anlaşılmaktadır:*

Seneler	Müslüman olanlar	"Zayi" olanlar veya ölenler	Yeni yazılanlar
893	7	3 581	278
894	94	1 105	1 562
896	255	42 486	64 913

* * *

Bizim faydalandığımız kaynakta mevcut bulunan Muhasebe Cetvelleri içinde 895 yılına ait olanlar (sf. 793-982), aded îtibarıyle tamam olmadıkları gibi, 894 yılına mahsus olanlara nazaran da çok daha muhtasardırlar:

Bir cizye tahsil bölgesi içinde kazaları tefrik etmeksizin hepsine birden topluca bir rakam verildiği yerler olduğu gibi, çok defa bu rakamlar da (mükellef adedinde hane ve bîve tefriki yapılmaksızın) bir kalemde, bir arada kaydedilmiş bulunmaktadır. Aynı şekilde bu kayıtlardan yalnız 18 inde bir evvelki seneye nazaran vuku bulan artış ve azalışların sebebleri tesbit edilmiştir.

Bütün bu noksanlarına ve N. Todorov'un rakamları arasında da mevcut bulunmalarına rağmen, 895 yılının hane ve bîve sayılarını ek cetvelimizde hem bizim bulduğumuz şekilde ve hem de N. Todorov'un verdiği tarzda yan-yana, iki defa kaydetmeği münasip bulduk. Bu suretle, 893 yılından hareketle 894 ve 895 senelerine ve oradan da Bulgar meslekdaşımızın tablolarındaki rakamlara varan yol daha iyi anlaşılmış ve kontrol edilmiş bulunmaktadır.

N. Todorov, gayesi XV. asrın sonunda hıristiyan nüfusunun Balkanların muhtelif bölgelerindeki mevcudunu ve kesâfetini tâyin ve bizim daha evvel XVI. asrın başlarına aid olmak üzere neşrettiğimiz rakamlarla mukayese olduğu için, etüdünde *cizye mıkdar ve nispetleri* ile alâkadar olmamıştır. Bu sebeple 896 yılında tahsil edilen cizyenin mıkdarları hakkında kendilerinden naklen rakam zikredemediğimiz gibi, bizce malûm olmalarına rağmen, 893 ve 895 yıllarında tahsil edilen cizye mıkdarlarının 894 yılındakinden pek farklı olmadığı görülerek bu seneler için de sâdece "hane" ve "bîve" sütunları açılmakla yetinilmiştir.

* * *

[14] Bu hesaplarda ayrıca, türlü hususî sebeplerle, islâmlaşma hareketinin mütekâsif bir şekil aldığı bâzı merkezlere aid yüksek rakamlar da mevcuttur. Meselâ N. Todorov'un cedvellerinde birbirine yakın iki ayrı bölgenin yekûn hanelerinde tesadüf edilen 99 ve 62 müslüman olma vak'ası, Bosna ve Hersek havalisine aid bulunmaktadır.

Dört cizye yılında mükelleflerin adedinde (hane ve bîve olarak) vuku'a gelen artış veya azalışları bir arada gösteren ek-tablomuz işte bu esaslara göre tertip edilmiş bulunmaktadır. Burada tetkik mevzuumuz olan bu ek-tablo'da (N. Todorov'un etüdünden aldığımız) *896 yılına âid rakamlarla bizim 893 yılından hareketle 896 yılına gelinceye kadar nasıl bir seyir takip ettiğini tesbit ettiğimiz rakamlar karşılaştırılınca* veya N. Todorov'un etüdünde cizye bölgeleri dahilindeki her kaza veya bucak için ayrı-ayrı kaydedilen rakamlarla o bölgenin bütünü için verilmiş olan yekûn rakamları kontrol edilince dikkati çeken bâzı farklılıkların mevcut olduğu görülmektedir.

Bu sebeple, ek-tablomuzda N. Todorov'dan nakletmiş bulunuduğumuz 896 yılına âid rakamlar arasında bir daha kontrol edilip îcab ediyorsa tashih edilmeleri lâzım gelenleri bir yıldız(*) işaretiyle belirttik ki bunların arasından aşağıdakileri bilhassa mühim bulmaktayız :

1) 44 numaralı Elbasan cizye bölgesinin (N. Todorov'da p. 208) hane ve bîvelerinin umumî yekûnu olan 12 096 rakamı, yanlışlıkla Elbasan kazasının mevcudu olan 1 834 yerine kullanılmış ve bu suretle hıristiyan hane adedi 12 096 - 1 834 = 10 262 "hane ma'a bîve" fazla hesab edilmiştir.

2) Yine aynı şekilde, 64 numaralı cizye bölgesini teşkil eden Kefe gurubunda da (p. 210), bu gurubun umumî yekûnu olan 6 058 hane rakamı hem yekûnda hem de (aslında 80 hanelik olması lâzımgelen) Azak nahiyesinde olmak üzere, iki defa kaydedilmiş olduğundan 6 058 - 80 = 5 978 hane fazla hesab edilmesine sebep olmuştur.

3) 53 numaralı cizye bölgesinin 896 yılı hane adedi 3 475 olması icabederken, 2 976 hesab edilmiştir. Bu iki rakam arasında 499 fark vardır.

4) 13 numaralı cizye bölgesinde (p. 205) Novgoriçe'ye âid olması lâzım gelen 2558 (hane) rakamı, (aslında 2965 olan) İştip kazası hane yekûnu yerine de verilerek, 407 hane noksan hesaplanmıştır.

5) 41 numaralı cizye bölgesinde (p. 203) Maleskova'ya âit 2388 hane rakamı, aslında (894 yılına nazaran) 3663 hane olması lâzım gelen Florina için de aynen kaydedilmiş olduğundan, 1275 hane noksan gösterilmiştir.

6) 30 numaralı cizye bölgesinde (p. 206) Tırgovişte'ye âid olan 3356 rakamı, (aslında 2147 olması lâzımgelen) Kolopotik için de verilmek suretiyle 1209 hane fazla hesaplanmıştır.

10, 20, 25 ve 54 numaralı cizye bölgelerine âid rakamlarda da tahkîka ve belki de tashîha muhtaç bâzı cihetler[15] mevcut olmakla beraber, 1-6 maddelerde hulâsa ettiğimiz belli-başlı yanlışlıklar dolayısıyle, N. Todorov'un rakamlarının cem'an 17 449

[15] Osmanlı devrinde Balkan yarım-adasındaki *yer adları* henüz lâyıkıyle tetkik edilmemiş olduğu için, bizim de karşılaştığımız ve ancak kısmen halledebildiğimiz büyük müşküllerden bir kısmının Bulgar meslekdaşımızı da zor durumda bıraktığı görülmektedir :

Etüd sahibinin 8 numaralı cizye bölgesi gurubu içinde (p. 203) Köve Razlog okuduğu yerin Kûh-ı Razlog; 15 numaralı bölgede (p. 204) Nikel Madeni olarak okuduğu yerin Ma'den-i Sengel ve Aktepe'nin İksatya (İskeçe) olması lâzımgeldiği gibi; 19 numaralı bölgede (p. 205) Mlava'nın Glavye, Voneştiçe'nin Teşniçe; 53 üncü bölgedeki (p. 208) Çatma Dere'nin Çağdırı; 25 inci bölgedeki (p. 206) Perunik'in Bırvenik ve 60 numaralı cizye bölgesindeki (p. 209) Kidanya'nın Krepena okunması daha münâsip olacaktır kanaatindeyiz.

Benzeri tereddüt ve müşküllere, N. Todorov'un cizye bölgelerine âid başlıkları kısaltmak için atladığı bâzı nahiye isimleri dolayısıyle rastlanmış olması da muhtemeldir.

fazla ve 2.181 noksan (neticede 15 268 fazla) olarak hesaplanmış olduğunu söylemek mümkündür. Aynı sebeplerle, zayi olanlar veya ölenler sütununda da, Elbasan bölgesinde 546 ve Kefe bölgesinde 553 olmak üzere cem'an 1 099; "yeni yazılmış olanlar" sütunlarında ise, Elbasan'da 1 479, Kefe'de 217 ve Köstendil'de (p. 206) 373 olmak üzere, cem'an 2 069 "hane ma'a bîve" fazla hesap edilmiş olduğu anlaşılmaktadır.

Ek-tablomuz'da göze çarpan diğer bir yanlışlık da, kanaatimizce, şu şekilde yapılmıştır :

N. Todorov'un 207 inci sahifede Semendire livâsı için vermiş olduğu 8 658 rakamının *zuhûlen* Semendire'den sonra ayrı bir bölge olarak tertiplenmiş bulunan nahiyeler gurubuna da şâmil olması lâzımgelir. Çünki, bizim 20 numaralı cizye bölgemizde bu nahiyeler Semendire bölgesine dâhil olarak gösterilmiştir. Gerçekten, bu tefsir tarzı kabul edildiği takdirde, bu bölgeye verilmiş olan 7 886 hane ve 619 bîve (cem'an 8 505 hane ma'a bîve) rakamı serbest kalacağı için, bu rakamı, N. Todorov'un cedvelinde boş kalmış olan 26 numaralı Yeleç-nâm-ı diğer Yenipazar-bölgesinde asıl yerine naklet-mek mümkün olacaktır.

* * *

Birbirini tâkib eden dört seneye aid (893 - 896) cizye mükellefi hane ve bîve sayılarını mukayeseli bir şekilde bir araya toplamış bulunan büyük *ek-tablo'da* meydana çıkan mühim meselelerden birisi de, *N. Todorov*'un neşrettiği 896 yılı rakamlarının bâzı cizye bölgeleri için mevcut bulunmayışıdır. Bizim neşrettiğimiz 894 yılı cedvellerine nazaran *yerleri boş kalmış olan cizye bölgeleri* ile bu bölgelere bağlı mükelleflerin 894 yılı mevcutlarını gösteren rakamları şu şekilde göstermek mümkündür:

Bölgenin numarası ve adı		"Hane ma'a bîve" adedi
1/1)	Sultan Murad II'nin Edirne'deki imâret ve dârülhadîsi vakfı olan köylerdeki hıristiyanlar	1 495
1/2)	Rumeli'nin sağ kolundaki hıristiyan Çingeneler	3 398
2)	İstanbul'daki Akkerman hıristiyanları	760
2/1)	İstanbul ve Galata'daki Akkermanlılar	1 099
2/2)	Fatih Cami ve imâretine aid vakıf köylerdeki hıristiyanlar	8 393
2/3)	İstanbul civarındaki bâzı köylerde oturanlar	330
6)	Akkerman kasabası hıristiyanları	167
9)	Menlik bölgesi	2 990
18)	Niş bölgesi	2 233
37)	Pavlo Kurtik bölgesi	1 719
38)	Yenişehir, Alasonya bölgesi	10 948
62)	Midilli hariç, Anadolu	5 497
63)	Trabzon, Rize	27 131
65)	Hersek eflâkları	7 007
66)	Semendire eflâkları	9 203
67 - 71)	Cizyeden muâf olup yalnız ispenç veren bâzı zümreler (muhtemelen)	18 760
	Yekûn	101 070

Daha evvel de belirttiğimiz gibi N. Todorov'un gayesi, 896 yılı cizye tahsilâtına aid muhasebe cedvellerinden faydalanarak, 1490 - 1491 yıllarında Balkan memleketlerindeki hıristiyan nüfusun mıkdar ve yayılışı mevzuu üzerinde bir "deneme" yapmak olduğuna göre, yukarıya çıkardığımız eksiklikler listesi[16] içinden 62 ve 63 numaralı cizye bölgelerine aid bulunan Anadolu, Rize ve Trabzon'a aid (5 497 + 27 131 = 32 628) rakamları çıkarmak ve aramızdaki açığı 68 442 ye indirmek yerinde olacaktır. İspenç ödeyen hıristiyanların Cizye Cedvellerine dahil olup olmadığı henüz kat'iyyetle isbat edilmiş sayılmayarak 18. 760 rakamından da vazgeçilebilir.

Fakat, İstanbul şehri ve civarlarına veya kendileri İstanbul'da bulunduğu halde köyleri Rumeli'nin muhtelif nahiyelerine dağılmış bulunan vakıflara bağlı cizye mükellefleri ile Yenişehir, Niş ve Menlik.. gibi mühim bölgeler veya Hersek ve Semendire eflâklarına aid olup ek-tablomuzda yerleri boş kalan bölge veya zümrelere aid rakamlar için aynı mazeretler ileri sürülemez. Burada neşrettiğimiz neviden *Cizye Muhasebe Cedvelleri'nin nüfus istatistikleri ve "tarihî demografi" araştırmaları için kullanılmak istenmesi halinde*, yukarıda (bu mukaddimenin III üncü bölümünün 1 ve 2 numaralı paragraflarında) belirtmiş olduğumuz veçhile, bu cedvellerin ihtiva ettiği malûmatın diğer kaynaklardan elde edilecek bilgilerle kontrol edilmesinde ve tamamlanmasında zaruret vardır. N. Todorov'un elinde bulunan vesikalar arasında bu bilgileri sağlıyacak olanların mevcut bulunmaması mümkündür. Bu takdirde de, bizim de burada ancak kısmen yapabildiğimiz gibi, müellifin *bu noksanların mevcudiyet ve vüs'atı ile hangi yollardan, tamamlanabileceği hakkında bildiklerini ve düşündüklerini söylemesi de bu sahada bir terakkî* teşkil edecektir.

* * *

Burada neşrettiğimiz Cizye Muhasebe Cedvelleri'nde, 894 yılı içinde tahsil edilmiş olan cizye mıkdarları hakkında verilmiş olan rakamların yekûnu, vakıflara ait bulunan 619 758 akça dahil, 30 718 889 akçayı bulmaktadır. Yine aynı cedvellere göre, eflâklardan alınan resimlerle diğer ispenç vergilerinin yekûnunun da 1 701 812 akça etmesi lâzım gelmektedir.

930 - 931 yılı bütçesinde Rumeli vilâyetindeki hıristiyanlardan toplanmış olan cizye mıkdarı 36 491 459 ve eflâklardan alınan rüsûm ile diğer vergiler yekûnu 1 774 000 akça; 933-934 malî yılı bütçesinde ise (1,5 - 2 milyon akçaya yakın olması lâzım gelen eflâklar rüsûmu ile hususî bir durumda olan bâzı hıristiyanların tâbi bulunduğu ispenç resimleri dahil) bu mıkdar 42 291 364 olarak gösterilmiştir. Aradan geçen yıllar zarfında veya vergi mıkdarının yükseltilmiş olması ihtimali ile 894, 931 ve 934 yılları arasındaki artışı tabiî bulmak ve dolayısıyle tahsil edilen cizye mıkdarının yekûnunu veren rakamın hakikata yakınlığına dayanarak, neşrettiğimiz 894 yılı cedvellerinin Rumeli'deki hıristiyanların tamamına yakın bir kısmını ihtiva ettiklerini söylemek caiz görülmektedir.

[16] Bir "eksiklikler listesi" tertip ederek bu mevzu üzerinde fazlaca durmamızın sebebi, Bulgar meslekdaşımızın yaptığı işin noksanlarını aramaktan ziyade, elimizdeki vesikaların bugünkü (değerlendirilmesi güç) ham madde durumunda, "*tarihî demografi*" *araştırmaları sahasında ilk adımları atmakta olanların karşılaşabilecekleri müşküllerin vüs'at ve mahiyeti hakkında* bir fikir vermek ve bu vesikaların hangi şartlar altında, ne zaman *tam sayılıp istatistikî bir kıymet taşıyabileceklerini* kendileriyle beraber araştırmak arzusundan ibarettir.

EK-CEDVEL No: I

Ced.[1] No:	Yıllar	893		894						895		895[2]		896[2]	
	Cizye bölgeleri	Hane	Bive	Hane	Cizye (Akçe)	Ortl.[3] cizye	Bîve	Cizye (Akçe)	Ortl.[3] cizye	Hane	Bîve	Hane	Bîve	Hane	Bîve
1	Nefs-i Edirne	1.019	67	1.017	89.068	87,5	67	2.257	33,7	1.017	67	1.017	67	1.059	66
	Gümülcine	203	42	205	13.782	67	42	1.668	39,7	205	42	828*	26*	923*	106*
	Vize	101	26	100	5.086	50,8	26	442	17	100	26	100	26	103	22
	Dimetoka ve Malkara	482	49	482	25.368	52,7	49	1.334	29	482	49	482	49	517	46
	Gelibolu	713	123	713	38.494	54	123	1.583	13	713	123	713	123	736*	122
	İnoz	582	174	581	34.370	59	174	3.156	18	581	174	581	174	626	161
	Yekûn	**3.100**	**481**	**3.098**	**206.168**	**66,5**	**481**	**10.440**	**21,7**	**3.098**	**481**	**3.721***	**465***	**3.964***	**523***
1/1	Vakıf karyeler I			901	65.868	72,6	—	—	—						
	" " II			594	39.355	66,2	—	—	—	593	—				
	Yekûn			**1.495**	**105.223**	**70**	—	—	—						
1/2	Çingeneler	**3.237**	**211**	**3.237**	**161.529**	**54,6**	**211**	**4.283**	**18,5**	**3.187**	**211**				
2	İstanbul'daki Akkermanlılar	670	—	670	87.590	130,7	—	—	—						
	2/1 İstanbul ve Galata	447	—	429	20.018	46,6	—	—	—						
	2/2 (I) " "	8.853		4.733	260.781	551	630	6.639	10,5	4.565	596				
	2/2 (I) " "			2.027	120.655	59,5	464	5.066	10,9	1.980	470				
	2/2 (I) " "			726	39.825	54,8	87	1.032	11,8	702	80				
	Yekûn	**9.970**		**8.585**	**528.869**	**61,6**	**1181**	**12.737**	10,8	**7.247**	**1.146**				
2/1	(II) Vakıf karyeler			**3.914**	**227.006**	**58**									
2/2	9 aded karye			**350**	**20.210**	**57,7**	—	—	—	**330**	—				
3	Yanbolu, Aydos..	**5.299**	**755**	**5.299**	**400.137**	**75,5**	**755**	**18.781**	**24,8**	**6.054**		**5.299**	**755**	**5.457***	**789**
4	Silistre, Pravadı..	**5.563**	**666**	**5.563**	**383.923**	**69**	**666**	**14.983**	**22,5**	**6.229**		**5.563**	**666**	**5.614**	**623**
5	Kili	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
6	Akkerman	**167**								**167**					
7	Niğbolu	1.913	191	1.913	144.094	75,3	191	7.426	38,9	16.557		1.913	191	2.065	208
	Ziştova, Plevne, Rahova	1.505	154	1.505	113.324	75,3	154	6.455	41,9			1.505	154	1.614	160
	Tırnova	4.382	344	4.382	322.477	73,6	344	14.482	42			4.382	344	4.830	404
	Kurşuna, Lofça..	7.592	476	7.592	551.536	72,6	476	18.848	39,6			7.592	476	8.428	499
	Yekûn	**15.392**	**1.165**	**15.392**	**1.131.431**	**73,5**	**1.165**	**47.211**	**41**	**16.557**		**15.392**	**1.165**	**16.937**	**1.271**

EK - CEDVEL *(Devam)*

8[4]	Filibe	734		734	51.916	70,7				11.286	734		769	
	Alâüddin ovası	1.689		1.689	123.962	73,4					1.689		1.770	
	Zivlayet	2.659		2.657	182.457	68,7					2.657		2'792*	
	Gûh-i Razlog	3.765		3.765	313.517	83,3					3.765		3.816	
	Zaplanina	2.441		2.441	105.384	43,2					2.441		2.518	
	Yekûn	**11.288**		**11.286**	**779.236**	**69**				**11.286**	**11.286**		**11·665***	
9	Menlik	**2.741**	**189**	**2.741**	**245.230**	**89,4**	**189**	**3.697**	**19,5**	**2.930**				
10	Siroz	4.467	749	4.467	326.503	73	749	16.257	21,7	17.618	4.467	640*	4.948	720
	Halil Paşa hasları	1.223	210	1.223	88.637	72,5	210	4.563	23,3		2.563*	408*	268*	466
	Istefanya	579	95	579	48.971	84,5	95	2.256	23,7					
	Sengel ma'deni	209	72	209	18.194	87	72	1.271	17,6		209	72	217	67
	Siroz hasları	481	106	481	79.342	94	106	2.247	21,2		841*	106	829*	84
	Çeltükçiler cema'atı	738	14	738	25.549	34,6	14	247	17,6		738	14	632*	56
	Zıhna	2.096	375	2.064	158.370	76,7	346	7.559	21,8		2.064	346	2.301	351
	Drama..	2.275	227	2.275	228.325	100,4	227	4.121	18		2.275	227	2.420	235
	Ma'den-i Kavala	478	20	478	26.077	54,5	20	340	17		478	20	502	21
	Keşişlik	1.289	249	1.289	101.002	78,3	249	5.236	21		1.289	249	1.430	221
	Iksatya	761	103	761	52.842	69,4	103	2.204	21,4					
	Şuşmanos	34	5	34	2.872	84,5	5	85	17					
	Gümülcine, Yenice	273	28	273	18.162	66,5	28	511	18,3					
	Despine Hatun köyleri	151	12	151	13.386	88,6	12	264	22		151	12	180	14
	Yekûn	**15.414**	**2.265**	**15.382**	**1.188 290**	**77,3**	**2.236**	**47.161**	**21,2**	**17.618**	**15.075***	**2.094***	**13.727***	**2.235**
10/1	Çingeneler	**2.250**	**256**	**2.155**	**117.578**	**54,6**	**256**	**4.752**	**18,6**	**2.137** | **256**	**2.137**	**256**	**2.100***	**256**
11[4]	Selânik	1.838		1.838	86.781	47				14.610	1.838		1.809	
	Kalimerye	1.187		1.189	91.497	76,9					1.189		1.275*	
	Hortaç	1.262		1.262	85.046	67,3					1.262		1.386	
	Avrathisarı	3.183		3.183	187.464	58,9					3.183		3.483*	
	Şuşmen	689		689	45.564	66					689		727	
	Cebel-i Boğdanos	2.676		2.679	156.283	58,3					2.679		2.721	
	Yenice-i Vardar	1.405		1.405	91.212	64,2					1.405		1.428	
	Olivire	1.559		1.560	106.385	68					1.560		1.556	
	Sidrekapsa	606		606	42.085	69,4					606		680*	
	Evrenos Bey evkafı	199		199	12.749	64					199		219	
	Yekûn	**14.604**		**14.610**	**905.116**	**61,9**				**14.610**	**14.610**		**15.284***	

EK - CEDVEL *(Devam)*

12	Ustrumca	3.307	355	3.303	239.120	72,4	355	6.338	17,8	11.300	3.303	359	3.493	366
	Petriç	2.098	200	2.098	157.196	75,2	200	3.860	19,3		2.098	200	2.266	207
	Maleşevo	782	55	782	58.470	74,8	55	935	17		782	55	820	58
	Koniçe	1.569	189	1.569	118.759	75,7	189	9.455	18,4		1.569	189	1.728	178
	Tikveş	2.529	216	2.533	155.948	61,5	216	4.052	18,7		2.533	216	2.935	199
	Yekûn	**10.285**	**1.015**	**10.285**	**730.213**	**71**	**1.015**	**18.660**	**18,3**	**11.300**	**10.285**	**1.019**	**11.242**	**1.008**
13	İştip	2.965	356	2.965	238.047	80	356	6.981	19,6	8.434	2.558*	323*	2.702*	316*
	Novgoriça	2.558	323	2.558	188.996	73,8	323	5.890	18,5		2.558	323	2.702	316
	Kratova	1.911	321	1.911	136.982	71	321	5.484	17		1.911	321	1.915	301
	Yekûn	**7.434**	**1.000**	**7.434**	**564.025**	**75.8**	**1.000**	**18.355**	**18,3**	**8.434**	**7.027***	**967***	**7.319***	**933***
14	Ilıca-i Kostandin	1.824	97	1.824	134.453	73,7	97	1.770	18,2	15.101	1.824	97	1.959	108
	Islavişte	1.263	77	1.263	99.830	79	77	1.414	18,3		1.263	77	1.385*	77
	Kumaniçe	352	19	352	26.280	81	19	363	19,6		352	19	376	—*
	Gorna krayişte	781	67	781	63.318	75,8	67	1.314	19		781	67	825	65
	Piyaniçe	1.828	105	1.828	141.827	77,6	105	1.855	17,7		1.828	105	2.009	98
	Koçani	1.831	107	1.831	150.687	82,3	107	1.911	17,8		1.831	105*	1.987	100
	Dupniçe	2.904	151	2.904	233.458	80,4	151	2.953	19,6		2.904	156*	3.157	150
	Sireşnik	1.289	97	1.829	107.917	83	97	1.769	18,2		1.289	97	1.409	88
	Radomır	1.851	154	1.851	150.683	81,4	154	2.693	17,5		1.851	154	1.986	153
	Cemaat-ı zevâid-i voynugan	304	—	304	19.162	63	—	—	—		304	—	289	—
	Yekûn	**14.227**	**874**	**14.227**	**1.127.615**	**79,2**	**874**	**16.042**	**18,6**	**15.101**	**14.227**	**877***	**15.382**	**839***
15	Ivranya, Preşova	5.074	390	5.094	292.608	57,4	390	6.630	17	5.972	5.094	390	5.345	403
	Cema'at-ı bazdarân	454	34	454	31.948	70,4	34	578	17		454	34	466*	36
	Yekûn	**5.528**	**424**	**5.548**	**324.556**	**59,4**	**424**	**7.208**	**17**	**5.972**	**5.548**	**424**	**5.811***	**439**
16	Sofya	7.160	948	7.160	546.801	76,4	948	18.470	19,4	13.803	7.160	948	7.464*	939
	Şehirköy, İznepol	5.215	484	5.217	390.482	74,8	484	9.628	19,9		5.217	484	5.390	483
	Yekûn	**12.375**	**1.432**	**12.377**	**937.283**	**75,7**	**1.432**	**28.098**	**19,6**	**13.803**	**12.377**	**1.432**	**12.854***	**1.422**

EK - CEDVEL *(Devam)*

17	Berkofça, Aşağı bucak	4.345	521	4.345	302.384	69,5	521	9.078	17,4	4.866		4.345	521	4.434	516
18	Niş	2.233		2.233	98.292	44				2.233					
19[4]	Vidin	2.566		2.576	80.803	31,4				10.784		2.576		2.581	
	Timok	1.931		1.933	71.761	37						1.933		1.894	
	Glavye ve Teşniç	1.483		1.490	26.020	18						1.490		1.373	
	Çerna-reka	552		557	7.871	14						557		547	
	Belgrad	634		641	23.259	36,3						641		670	
	İsfirlik	1.646		1.729	61.860	35,8						1.729		1.739	
	Bane	1.468		1.560	56.499	36,2						1.560		1.528	
	Kurâ-yı Vireniçler	298		298	17.624	59						—		—	
	Yekûn	**10.578**		**10.784**	**345.697**	**32**				**10.784**		**10.486**		**10.332**	
20	Semendire, Sirebernice, Omol..	7.527	236	7.527	124.071	16,5	236	2.477	10,5	7.527	236	8.658*	236	8.814	236
	Ma'den-i Rudnik	617	—	617	25.000	40,5	—	—	—	617	—				
	" Jeleznik	129	—	129	2.080	16	—	—	—	129	—				
	" Ağça	330	—	330	10.349	31,4	—	—	—	330	—				
	Yekûn	**8.603**	**236**	**8.603**	**161.500**	**18,8**	**236**	2.477	**10,5**	**8.658**	**236**	**8.658***	**236**	**8.814**	**236**
21	Bogazi Yumri, Boraç, Olofça	2.172	146	2.172	106.796	49	146	2.775	19	2.172	146	2.172	146	2.014	205
	Çatalca	1.089	65	1.089	53.025	48,6	65	1.245	19	1.089	65	1.089	65	1.005	90
	Vişegrad, Hortaç, Dobrun, Priboy	2.086	75	2.070	89.559	43,2	75	1.326	18	2.070	75	2.070	75	1.976	88
	Ivratar, Osad	1.691	32	1.691	79.901	47,2	32	594	18	1.691	32	1.691	32	1.608	56
	Gebrân-ı perâkende	124	1	124	5.208	42	1	17	17	124	1	—	—	—	—
	Yekûn	**7.169**	**319**	**7.146**	**334.489**	**46,7**	**319**	**5.957**	**18**	**7.146**	**319**	**7.022**	**318**	**6.603**	**439**
22	Visoko, Lepeniça, Dubrovnik, Graç	4.235	76	4.225	174.823	41,3	76	1.555	20	4.225	76	4.225	76	4.147	88
	Neretva, Dolna-Rama, İskopya	3.554	40	3.490	143.720	41	40	932	23	3.490	40	3.490	40	3.325	43
	Ma'den-i Kreşova, Olofça, Suniçe	1.122	39	1.122	45.040	40,5	39	716	18	1.122	39	1.122	39	1.091	35
	Yekûn	**8.911**	**155**	**8.837**	**363.583**	**41**	**155**	**3.205**	**20,6**	**8.837**	155	**8.837**	**155**	**8.563**	**166**
23	Boboviça, Gradişte, Laşva	4.493	92	4.420	182.165	40,3	92	1.977	21,4	4.241	92	4.241	92	4.089*	90
	Saray-ovası ('Âdet-i flori)	1.173	46	1.172	66.162	56,5	46	1.244	28,3	1.172	46	1.172	45	1.102	61
	Yekûn	**5.666**	**138**	**5.592**	**248.327**	**43,7**	**138**	**3.221**	**23,3**	**5.413**	**138**	**5.413**	**137**	**5.191***	**151**
24[4]	Nevesinye	4.849		4.847	183.176	37,8				4.756		4.756		4.875*	
	Sokol	6.666		6.441	290.735	45				6.441		6.441		5.748	
	Preboy, Duştiçe	1.645		1.632	73.868	51				1.632		1.636		1098*	
	Ma'den-i Çaynice, Bırvenik	542		540	27.581	45,2				540		540		540*	
	Kukan, Poplata, Milaşeva	2.328		2.270	95.459	42				2.270		2.270		2.431	
	Yekûn	**15.830**		**15.830**	**670.819**	**43**				**15.639**		**15.643**		**14.692***	

EK - CEDVEL *(Devam)*

25	Bırvenik	4.681	278	4.674	211.541	45,4	278	4.716	17	13.086	8.045*	548	7.981	547
	Bihor	1.643	116	1.432	64.738	45,9	108	1.836	17		1.432	108	1.544	93
	Komotin	844	65	844	37.101	44	65	1.148	17,7		844	65	845	64
	Plav (maktu)	1.615	—	1.615	15.000	9,3	—	—	—		1.619	—	—*	—
	Suho-Gora	3.371	270	3.371	169.862	50,4	270	4.600	17					
	Eflakaan-ı Prizrin	451	30	399	21.032	53	30	510	17				—	—
	Yekûn	**12.605**	**759**	**12.335**	**519.274**	**42**	**751**	**12.810**	**17**	**13.086**	**11.940***	**721**	**10.370***	**704**
26	Yeleç, Nikşik	1.965	146	1.965	95.863	48,8	146	2.557	17	8.505	1.965	146	2.016	152
	İzveçan	1.170	115	1.170	59.592	51	115	1.946	17		7.886	619	8.110	541
	İvraca	1.445	137	1.445	70.012	49	137	2.342	17					
	Ras	1.865	163	1.865	87.617	47	163	2.786	17					
	Bazar-ı Haddadîn	357	28	357	17.118	48	28	476	17					
	Bistriçe	218	7	218	10.480	48	7	119	17					
	Mıgliç	180	—	180	5.312	29,5								
	Ma'den-i Preskova	139	—	139	4.402	31,7								
	" Goşçaniçe	254	—	254	11.428	45								
	" Irjana	293	18	293	14.830	50,6	18	306	17					
	Yekûn	**7.886**	**619**	**7.886**	**377.654**	**47,9**	**619**	**10.617**	**17**	**8.505**	**9.851**	**765**	**10.126**	**693**
27	Topliçe	9.611	629	9.611	427.350	44,5	629	10.836	17,2	10.240	9.611	629	10.020	843
28[4]	Alacahisar	4.301		4.301	156.203	36,3				16.776	4.301		4.345	
	Koznik	2.979		2.979	115.233	38,6					2.979		3.025	
	Kurşunlu	2.415		2.415	95.252	39,4					2.415		2403*	
	Petrus	2.416		2.441	91.077	37,3					2.441		2.531	
	Zaplanina, Planina	808		808	36.054	44,6					808		814	
	Bolvan	1.849		1.849	66.274	35,6					1.849		1.932	
	Ürgüb	1.983		1.983	70.169	35,4					1.983		2.007*	
	Yekûn	**16.751**		**16.776**	**630.362**	**37,5**				**16.776**	**16.776**		**17.057***	
29	Dilboçiça	**12.760**	**527**	**12.676**	**580.785**	**45**	**527**	**8.980**	**17**	**13.203**	**12.676**	**527**	**13.020**	**712**
30	Priştine	1.751	127	1.768	87.986	49,7	127	2.236	17,6	12.154	1.768	128	1.820	162
	Vulçitırın	3.192	188	3.205	162.933	50,8	189	3.260	17,4		3.205	189	3.171	205
	Tırgovişte	3.321	246	3.356	167.198	49,8	246	4.247	17,3		3.356	246	3.432	266
	Kolopotik	2.137	141	2.147	111.410	52	145	2.505	17,3		3.356*	246*	3.432*	266*
	Eflâkaan-ı Brod ve Lofça	184	12	191	9.911	52	12	204	17		191	12	196	12
	Bansko	712	50	717	36.196	50,5	50	860	17,2		717	50	744	62
	Yekûn	**11.297**	**764**	**11.384**	**575.640**	**50,7**	**770**	**13.329**	**17,3**	**12.154**	**12.593**	**871***	**12.795***	**973***

EK CEDVEL *(Devam)*

31	Lab	7.399	464	7.399	354.892	47,9	464	7.939	17	15.952		7.399	464	7.272	998*
	Morava	4.248	320	4.248	212.929	50	320	5.440	17			4.248	320	4.218	311
	Trebçe	991	83	991	47.773	48	83	1.411	17			991	83	1.035*	84
	Topliçe	2.273	174	2.273	111.939	49	174	2.907	16,7						
	Yekûn	**14.911**	**1.041**	**14.911**	**727.533**	**48,5**	**1.041**	**17.697**	**17**	**15.952**		**12.638**	**867***	**12.525***	**1.393**
32	Yanova, Ostroviçe..	**4.342**	**505**	**4.335**	**253.562**	**58,5**	**505**	**8.184**	**16,2**	**4.337**	**505**	**4.337**	**550***	**4.043**	**424**
33	Novabri, Trepçe, Belasiçe..	**5.285**	**737**	**5.268**	**399.422**	**75,8**	**737**	**11.985**	**16,2**	**5.272**	**737**	**5.270**	**737**	**5.040**	**717**
34	Eflâkaan-ı Priştine	784	86	784	39.752	50,7	86	1.462	17	17.600		784	86	676*	87
	" İpek	914	94	914	45.166	49,4	94	1.598	17			914	94	934	108
	Prizrin	5.701	660	5.701	293.918	51,5	660	11.220	17			5.701	660	5.590*	677
	İpek	2.297	255	2.297	106.687	46,4	255	4.335	17			2.297	255	2.268	283
	Deçani	1.331	153	1.331	63.316	47,5	153	2.601	17			1.331	153	1.335	173
	Altun-ili	1.360	154	1.360	61.398	45,1	154	2.618	17			1.360	154	1.372	171
	İskenderiye	3.807	4	3.807	79.893	20,9	4	68	17			3.907*	4	4.348	4
	Yekûn	**16.194**	**1.406**	**16.194**	**690.130**	**42,6**	**1.406**	**23.922**	**17**	**17.600**		**16.294***	**1.406**	**16.523***	**1.503**
35	Dukagin			**1.594**	**21.630**	**13,6**				**1.594**		**1.594**		**1.550**	
36[4]	Debri-i bâlâ	1.936		1.938	49.464	25,5				12.623		1.933		2.057*	
	Velikobırdo	1.564		1.565	38.540	24,6						1.565		1.623	
	Debri-i zîr	1.709		1.709	41.528	23,7						1.709		1.799	
	Çerniçe	1.349		1.349	34.147	25,3						1.349		1.431	
	Rika	802		802	20.098	25						802		969	
	Akçahisar	1.373		1.373	28.925	21						1.373		1.444	
	Tematye	249		249	5.513	22						249		281	
	Mat	2.023		2.023	41.432	20,4						2.023		2.132	
	Karlo	1.407		1.615	30.821	19						1.615		1.670	
	Yekûn	**12.412**		**12.623**	**290.469**	**23**				**12.623**		**12.618**		**13.306***	
37[4]	Pavlo-Kurtik	**1.523**		**1.719**	**31.450**	**17,3**									
38	Kırçova	**5.818**	**507**	**5.812**	**362.735**	**62,4**	**507**	**8.742**	**17,2**	**6.319**		**5.812**	**507**	**5.868**	**543**
39	Kalkandelen	**4.993**	**705**	**4.994**	**327.206**	**65,5**	**705**	**13.137**	**18,6**	**5.701**		**4.999**	**750***	**5.068***	**731**
40	Üsküb	4.777	404	4.779	305.606	64	404	7.924	19,6	8.032		4.779	440*	4.950*	466
	Köprülü	2.383	307	2.383	153.181	64,2	307	6.397	20,8			{2.531	318	2.592	323}
	Ma'den-i Nejilova	148	11	148	8.683	58,6	11	187	17						
	Yekûn	**7.308**	**722**	**7.310**	**467.470**	**64**	**722**	**14.508**	**20**	**8.032**		**7.310**	**758***	**7.542***	**789**

EK CEDVEL *(Devam)*

41	Pirlepe	5.483	391	5.483	312.420	57	391	8.188	21	17.401		5.483	391	5.669	395
	Morihova	1.156	154	1.156	63.006	54,5	154	3.068	19,8			1.156	154	1.187	149
	Florine	3.663	388	3.663	214.126	58,4	388	6.722	17,3			2.388*	388	3.712	387
	Moleskova	2.388	236	2.388	135.785	56,8	236	4.082	17,3			2.388	236	2.544	233
	Gogova	3.146	267	3.146	175.723	55,8	267	4.599	17,2			3.146	267	3.252	283
	Cema'at-ı bazdârân	134	—	134	7.460	55,7	—	—	—			134	3	133	3
	Yekûn	**15.970**	**1.436**	**15.970**	**908.520**	**56,9**	**1.436**	**26.659**	**19,3**	**17.401**		**14.695***	**1.439**	**16.497**	**1.450**
42	Manastır	**6.680**	**857**	**6.676**	**429.798**	**64,4**	**857**	**14.659**	**17**	**7.533**		**6.676**	**857**	**6.783***	**831**
43	Ohri	4.085	577	4.085	220.516	54	577	11.735	20,3	12.515		4.085	577	4.183	588
	Debriçe	1.749	157	1.750	99.952	57	157	3.209	20,4			1.750	157	1.769	171
	Prespa	1.778	190	1.778	102.507	57,6	190	3.769	19,8			1.778	190	1.853	209
	Mokri	3.783	195	3.783	176.885	46	195	3.447	17,7			3.783	195	4.011	230
	Yekûn	**11.395**	**1.219**	**11.396**	**608.860**	**53,4**	**1.219**	**22.160**	**18,2**	**12.515**		**11.396**	**1.119**	**11.816**	**1.198**
44[4]	Iskrapar	2.118		2.118	41.496	19,5				2.118		2.190		2.128*	
	Muzaki	2.875		2.875	60.171	20,9				2.875		2.875		3.083	
	Pavlo-Kurtik	495		495	9.690	19,5				495		495		529*	
	Tomorniçe	974		978	21.362	21,8				978		978		1.075	
	İşbat	3.765		3.654	75.730	20,7				3.795		3.795		3.991	
	Elbasan	1.834		1.834	40.232	22				1.834		12.096*		12.742*	
	Yekûn	**12.062**		**11.955**	**248.681**	**20,8**				**12.095**		**22.429***		**23.548***	
45	Belgrad	2.293	50	2.293	58.400	25,5	50	861	17	2.293	50	2.293	50	2.415	46
	Malakaş	4.048	73	4.070	102.038	25	73	1.253	17	4.089	73	4.089	73	4.460	76
	Palogras, Üç-Tepe	1.360	10	1.360	26.941	19,8	10	166	16,6	1.360	10	1.360	10	1.490	10
	Kanine	5.137	125	5.159	138.498	26,8	125	2.192	17,5	5.159	125	5.159	125	5.563	160
	Avlonya	1.284	80	1.739	48.390	27,8	80	1.546	19	1.739	80	1.739	80	1.827	80
	Yekûn	**14.122**	**338**	**14.621**	**374.267**	**25,6**	**338**	**6.018**	**17,8**	**14.640**	**338**	**14.640**	**338**	**15.755**	**372**
46	Görice	3.146	390	3.146	147.085	46,7	390	6.738	17	9.227		3.146	390	3.266	411
	Şişan	1.422	161	1.422	72.696	51	161	2.865	17,7			1.422	161	1.425*	189
	Vılkaşin ve Dimo - Voyvoda	3.606	502	3.606	184.691	51	502	9.154	18			3.606	502	3.702	506
	Yekûn	**8.174**	**1.053**	**8.174**	**404.472**	**49,4**	**1.053**	**18.757**	**17,7**	**9.227**		**8.174**	**1.053**	**8.393***	**1.106**
47	Kestriye	4.311	606	4.317	182.384	42	606	10.470	17,3	15.488		4.317	606	4.575*	578
	Prespa	2.211	200	2.212	107.235	48,5	200	3.856	17,9			2.212	200	2.427	155
	Aştin-ili	7.185	968	7.185	334.951	46,6	968	17.737	18,3			7.185	963*	7.636	878
	Yekûn	**13.707**	**1.774**	**13.714**	**624.570**	**45,5**	**1.774**	**31.793**	**18**	**15.488**		**13.714**	**1.769***	**14.638***	**1.611**

EK CEDVEL *(Devam)*

48	Karaverye	3.656	392	3.656	233.004	63,7	392	8.736	22,3	10.451	3.656	392	3.833*	402
	Vodena	2.756	297	2.756	159.270	57,8	297	5.991	20,2		2.756	297	2.940	303
	Serfiçe	2.973	377	2.973	183.641	61,8	377	7.583	20		2.973	377	3.116	412
	Yekûn	**9.385**	**1.066**	**9.385**	**575.915**	**61,3**	**1.066**	**22.310**	**20,9**	**10.451**	**9.385**	**1.066**	**9.889**	**1.117**
49[4]	Yenişehir, Alasonya	**10.948**		**10.948**	**520.868**	**47,6**				**10.948**				
50	Tırhala	**7.549**	**1.756**	**7.589**	**401.420**	**52,8**	**1.756**	**29.772**	**17**	**9.345**	**7.589**	**1756**	**7.900**	**1.934**
51[4]	Yanya	3.346		3.346	119.771	35,8				11.990	3.346		3.734	
	Eşküncü cema'ati	7.186		7.186	246.172	34,2					8.544*		9.491	
	Yanya kalesi erlerinin hissesi	1.227		1.227	38.557	31,4								
	Yanya voynukları	231		231	6.925	30								
	Yekûn	**11.990**		**11.990**	**411.425**	**34,3**				**11.990**	**11.890***		**13.225**	
52[4]	Ergiri kasrı	5.780		5.779	163.537	28,4				7.714	5.779		6.089*	
	Zagorya	1.935		1.935	52.502	27					1.935		2.058*	
	Yekûn	**7.715**		**7.714**	**216.039**	**28**				**7.714**	**7.714**		**8.147***	
53	Premedi	2.201	123	2.201	65.551	49,8	123	2.095	17	10.133	2.201	123	2.404	139
	Çağdırı	638	63	637	18.461	29	63	1.081	17		3.252*	259	2.976*	284
	Mîr-Ali	1.209	89	1.209	37.271	30,8	89	1.521	17					
	Poganye	907	107	907	25.072	27,6	107	1.725	16					
	Viyanite n. d. Delvine	4.668	130	4.667	120.443	26	130	2.221	17		4.667	130	5.021	122
	Yekûn	**9.623**	**512**	**9.621**	**266.798**	**27,7**	**512**	**8.643**	**17**	**10.133**	**10.120***	**512**	**10.401***	**545**
54	Nefs-i Narde	1.122		1.122	40.155	35,7				17.036				
	Radeviz	1.649		1.649	49.686	30					1.649		1.656	
	Çemernik	1.318		1.318	39.521	30					1.318		1.325	
	Moblana (Rogoş)	899		899	27.959	31					5.459*		5.627*	
	Rinyasa	1.229		1.229	39.595	32,2								
	Ayadonyat	1.457		1.457	48.143	33								
	Koniçe	2.095		2.095	60.725	29					2.095		2.204	
	Cayım	682		682	21.351	32								
	Grebene	6.567		6.585	224.026	34					6.585		6.656	
	Yekûn	**17.018**		**17.036**	**551.161**	**32,5**				**17.036**	**17.106***		**17.468***	
55	Fener	7.122	1.538	7.180	388.550	54	1538	26.306	17,4	9.515	7.180	1.538	7.485	1.571
	Radeviz	603	194	603	28.476	47,2	194	3.320	17		603	194	616	197
	Yekûn	**7.725**	**1.732**	**7.783**	**417.026**	**53,5**	**1.732**	**29.626**	**17,3**	**9.515**	**7.783**	**1.732**	**8.101**	**1.768**

EK CEDVEL *(Devam)*

56	İzdin	2.382	371	2.382	120.349	50,5	371	6.670	22,3	9.166		2.382	371	2.412	371
	Platamona	2.682	301	2.682	155.311	57,9	301	5.374	17,8			2.682	301	2.791	313
	Agrafa	2.761	669	2.761	126.952	46	669	11.721	17,5			2.761	669	2.840	745
	Yekûn	**7.825**	**1.341**	**7.825**	**402.612**	**51,4**	**1.341**	**23.765**	**18**	**9.166**		**7.825**	**1.341**	**8.043**	**1.429**
57	Padra, Dömeke, Çatalca..	10.941	2.473	11.028	491.154	44,5	2.473	41.630	17,4	17.497		11.028	2.300*	11.676*	2.585
	Salona	3.517	479	3.517	155.129	44	479	8.075	16,8			3.517	479	3.641	507
	Yekûn	**14.458**	**2.952**	**14.545**	**646.283**	**44,4**	**2.952**	**49.705**	**16,9**	**17.497**		**14.545**	**2.779***	**15.317***	**3.092**
58[5]	Angelikasrı	6.818		6.818	188.005	27,6				8.480		6.818		7.206	
	Aya-Mavra	888		888	23.184	26						888		934	
	Kefalonya	774		774	15.575	20						774		817	
	Yekûn	**8.480**		**8.480**	**226.764**	**26,7**				**8.480**		**8.480**		**8.957**	
59	Agriboz	5.851	338	5.851	258.452	44	338	5.850	17,3	5.851	338	5.851	338	6.796	540
	Livadya	3.004	211	2.975	151.322	50,8	211	3.656	17,3	2.982	211	2.877*	211	3.240	263
	İstifa	2.884	162	2.862	134.851	46,9	162	3.043	18,8	2.877	162	2.877	162	3.126	207
	Atina	2.285	260	2.285	118.370	51,5	260	4.577	17,6	2.289	261	2.289	261	2.525*	264
	Yekûn	**14.024**	**972**	**13.973**	**662.995**	**47,4**	**972**	**17.126**	**17,6**	**13.999**	**972**	**13.894***	**972**	**15.687***	**1.274**
60	Balya-badra	1.612	365	1.593	66.423	41,7	365	6.205	17	1.571	363	1.585	364	1.611	334
	Krepena	1.434	266	1.434	58.882	41	266	4.522	17	1.438	264	1.438	264	1.446	256
	Holomiç	1.602	196	1.602	63.879	39,8	196	3.332	17	1.608	194	1.608	194	1.583	189
	Kalavrita	2.348	299	2.348	87.258	37	299	5.083	17	2.360	299	2.360	(?) *	2.361	293*
	Gostiçe	3.122	376	3.122	131.180	42	376	6.392	17	3.108	376	3.108	376	3.149	369
	Korintos	3.582	346	3.582	121.558	34	346	5.880	17	3.589	346	3.589	346	3.678	355
	Yekûn	**13.700**	**1.848**	**13.681**	**529.180**	**38,7**	**1.848**	**31.444**	**17**	**13.688**	**1.843**	**13.688**	**1.544***	**13.828**	**1.796***
61	Karitena	3.637	272	3.632	126.452	34,8	272	4.619	17	3.387	272	3.387	272	3.313	272
	Kirgokor	2.889	395	2.822	107.400	38	393	6.693	17	2.708	378	2.708	378	2.591	372
	Arkadya	1.704	120	1.675	60.384	36	120	2.040	17	1.598	118	1.598	118	1.472	113
	Mıhlu, Akova	1.582	150	1.566	57.476	36,7	150	2.550	17	1.572	150	1.572	150	1.599	149
	Gobri	710	107	710	27.278	38,3	107	1.879	17	692	107	692	107	650	100
	Mezisre	3.360	306	3.374	105.030	31	306	5.214	17	3.287	306	3.287	306	3.197*	291
	Yekûn	**13.852**	**1.350**	**13.779**	**483.970**	**35**	**1.348**	**22.995**	**17**	**13.244**	**1.331**	**13.244**	**1.331**	**12.822***	**1.297**

EK CEDVEL *(Devam)*

62	Midilli adası	4.954	581	4.952	278.489	56	581	9.924	17	4.952	581	4.952	581	5.287	620
	Saruhan	482	94	480	20.455	42,6	94	1.515	16	479	94				
	Aydın	570	172	570	27.741	48,6	172	2.805	16,3	570	172				
	Menteşe	168	51	168	8.941	53	51	853	16,7	168	51				
	Teke	214	24	236	11.348	48,7	33	498	15	235	33				
	Hamid	494	112	491	26.362	53,9	112	1.751	15,6	489	112				
	Germiyan	168	31	167	8.640	51,7	31	518	16,7	166	31				
	Ankara	730	94	728	33.509	46	94	1.585	17	727	94				
	Kengiri	504	34	504	22.631	44,9	34	557	16,4	503	34				
	Kastamonu, Sinop	1.253	282	1.253	57.095	45,6	282	4.586	17,4	1.248	282				
	Bigacık kayseri	9	—	9	502	56	—	—	—	9	—				
	Yekûn	**9.546**	**1.475**	**9.558**	**495.713**	**51,8**	**1.484**	**24.592**	**16,6**	**9.546**	**1.484**	**4.952**	**581**	**5.287**	**620**
63	Trabzon									13.266					
	Rize									13.865					
	Yekûn									**27.131**					
64	Nefs-i Kefe	2.532	374	2.530	144.290	57	374	6.730	17,7	2.530	374	2.530	402*	2.474	355
	Soğudak	1.865	111	1.865	76.588	41	111	1.998	18	1.865	111	1.865	111	1.683	127
	Balıklagu	568	61	568	24.157	42,5	61	1.098	17,8	568	61	568	61	547	66
	İnkerman	1.015	189	1.015	44.830	44	189	3.402	18	1.015	189	1.015	189	931	111
	Azak	80	—	80	3.773	47	—	—	—	80	—	6.058*	735*	5.715*	638*
	Yekûn	**6.060**	**735**	**6.058**	**293.638**	**48.4**	**735**	**13.228**	**18**	**6.058**	**735**	**12.036***	**1.498***	**11.350***	**1.297***
Umumî Yekûnlar	**Hane**	**435.628**		**446.349**						**126.782**		**428.613**		**439.459**	
	Hane ma'a bîve	**160.052**		**155.605**						**529.626**		**150.632**		**155.330**	
	Bîve	**43.439**		**44.596**						**10.887**		**42.262**		**44.598**	
	Cem'an	**639.119**		**646.550**						**667.295**		**621.508**		**639.387**	

Hanelerden cizye	**23.839.081**
Hane ma'a bîvelerden cizye	**6.055.493**
Bîvelerden cizye	**824.315**
Cem'an	**30.718.889**

EK - CEDVEL No. II[5]

Ced.[1] No.	Y ı l l a r	893		894						895	
		Hane	Bîve	Hane	Fi	Resim (Akçe)	Bîve	Fi	Resim (Akçe)	Hane	Bîve
65	Hersek eflâkları			6.853 128 6	80 45	548.240 5.760 350	—	—	—	6.873 128 6	—
66	Semendire "			8.738		711.539	—	—	—	9.072	131
67	Bosna	2.428	100	2.428	25	60.700	100	6	600	2.409	90
68	Agatebolu	507	82	498	25	12.450	83	6	498	490	72
69	Ma'den-i Kavala	569	20	583	25	14.755	21	6	126	598	25
	" Nikşani	216	26	220	25	5.500	25	6	150	233	22
	" Agriçani	338	26	346	25	8.650	23	6	138	369	23
	" Sengel	246	52	251	25	6.275	49	6	294	252	45
	Yekûn	1.369	124	1.400	25	35.000	118	6	750	1.452	115
70	Novabri	7.017	1.040	7.023	25	176.075	1.046	6	6.276	6.810	972
	Kratova	1.831	288	1.850	25	46.250	288	6	1.728	1.866	269
	Trepçe	768	137	768	25	19.200	135	6	750	738	126
	Planina ve Zaplanina	681	59	681	25	17.015	59	6	354	704	53
	Belasiçe, Belabirdo..	1.160	58	1.160	25	29.000	58	6	348	1.137	52
	Yekûn	11.457	1.582	11.482	25	287.050	1.589	6	9.534	11.255	1.472
71	Selânik	1.102	328	1.078 67	25 6	26.950 402	334 —	6	2.004 —	1.102 —	303 —
	Umumî yekûn	16.863	2.216	32.678		1.688.441	2.224	6	13.386	32.787	2.183

EK - CEDVELLERE ÂİT TABAN NOTLARI

(1) Cedvel numaraları, bu yazıya ek olarak (sf. 33 - 115) aynen neşrettiğimiz 894 yılı cizye tahsilâtına ait muhasebe cedvellerinin sıra numaralarıdır.

(2) Bu sütunlardaki rakamlar, *N. Todorov*'un yukarıda adı geçen etüdünden alınmıştır.

(3) "Hane" veya "bîve" başına isâbet eden cizye ortalamasını gösteren bu rakamlar tarafımızdan hesaplanmıştır.

(4) Bu cedvellerin 894 yılına ait olan sütunlarında "hane" ve "bîve" mevcutları bir arada (karışık olarak) verilmiş ve bu hesaplar cedvellerin sonundaki (sf. 26) yekûn rakamlarına da o şekilde intikal ettirilmiştir.

(5) Sahife 16 da verdiğimiz izahattan anlaşılacağı üzere, bu ek cedvelde, türlü sebeplerle cizyeden affedilmiş olmakla beraber, ispenç veya eflâk rüsûmu veren bâzı hıristiyan zümrelerinin miktarı gösterilmektedir.

HARİTANIN İZAHI

894 (1488 - 1489) yılı cizyesinin tahsilâtına âit Muhasebe Bilânçolarında tesadüf edilen yer adlarının okunuş tarzları ile haritadaki yerlerinin sıhhatle tâyini işi, burada neşrettiğimiz vesikaların kıymetlendirilebilmesi için zarurî idi. Bu sebeple, türlü ihtisas sahibi tarihçilerin iş-birliği ederek yapabilecekleri tam ve sistemli çalışmaların mevcud olmadığı ve mevcud olanlardan bir kısmının da, kolayca faydalanabileceğimiz şekilde, elimizin altında bulunmadığı bir sâhada, türlü müşküllerle karşılaşarak, bir harita taslağı yapmağa mecbur olduk.

Bu suretle, Sırp, Bulgar veya Grek asıllı yer - adlarının Türklerin onlara verdikleri isimlerle veya kendi adlarının, devre âid vesikalarda tesbit edilmiş olan imlâlarının gösterdiği telâffuz şekillerine göre tâyini ve bir kaza veya nahiye merkezi olarak ismi geçtiği halde zamanla terkedilmiş veya bir köy halinde kalmış yerlerin adlarını haritalarda veya bugünkü yer adları listelerinde aynı bölgede aynı ismi taşıyan müteaddit benzerleri arasından seçmek mecburiyeti, bizim için güç ve tehlikeli bir iş idi ve muhtemel olarak bazı hatalara da sebep oldu. Aynı sebeplerle, okunuş tarzını ve bilhassa neresi olduğunu lâyıkıyle kestiremediğimiz 35 kadar yer adı kaldı ki bunlar muhasebe bilânçolarındaki yerlerinde bir yıldız (*) veya soru (?) işareti ile gösterildiler.

Ayrıca, başka müelliflerin eserlerinde veya bâzı haritalarda gördüğümüz kayıtlara göre haritamıza alınmış olan şüpheli görülebilecek yer adları da, aşağıda (belgeleri ile birlikte) hususî bir liste halinde verildi.

Diğer taraftan, bu haritayı hazırlamaktaki gayemiz, yalnız burada neşrettiğimiz vesikalarda ismi geçen yer adlarının yerlerini tesbit olduğuna göre, onların dışında oldukça mühim tarihî veya coğrafî beldeler kayıt ve işaret edilmemiş bulunmaktadır. Aynı sebeplerle, daha fazla müslümanlarla meskûn bulunan yerlerle *eflâk* ve *voynuk* gibi askerî vazifelerle görevli olmaları dolayısıyle cizyeden mu'af tutulan kalabalık hıristiyan zümrelerin yaşadığı bölgelerin yer adları da haritamıza konmamıştır.

Aşağıda neşrettiğimiz Muhasebe Bilânçolarında tesadüf edilen yer adlarının okunuş şekilleriyle haritadaki yerlerinin tesbiti işinde tesadüf ettiğimiz çeşitli müşkilleri halletmek hususunda en büyük yükü üzerine alan ve haritayı da bizzat kendisi hazırlamış bulunan mesaî arkadaşım Enver Meriçli'ye kıymetli bilgi yardımları ve gayretli çalışmaları için takdir ve şükranlarımı burada belirtmek isterim.

Bu haritaya konmuş olan bâzı şüpheli yer adlarının tesbiti için müracaat edilen kaynaklar ve bu kaynakları işaret için kullanılmış olan kısaltma işaretleri şunlardır:

Kısaltmalar	K A Y N A K L A R	
Todorov	Nikolai Todorov	: La Situation Démographique de la Péninsule Balkanique au Cours des XVe et XVIe Siècles, Sofia 1960. Annuaire de l'Université de Sofia, Faculté de Philosophie et d'Histoire, Tome LIII, 2.

Kısaltmalar	K A Y N A K L A K	
Şabanoviç	Hazım Şabanoviç	: Bosanski Paşaluk, Sarajevo 1959. Djela, Knjiga XIV, Odjeljenje İstorisko-Filoloşkih Nauka, Knjiga 10.
Deroko	A. Deroko	: Srednjevekovni Gradovi u Srbiji, Crnojgori i Makedoniji, Prosveta 1950.
Kiepert I	H. Kiepert	: Genaralkarte der Südost - Europaeischen Halbinsel, 1:300.000, Berlin, Dietrich Reimer, 1885
Kiepert II	H. Kiepert	: Carte Générale de l'Empire Ottoman, I:3.000.000, Berlin 1867.
Darkot	Besim Darkot	: Balkan Yarımadası, 1: 1.000.000 (Dıvar haritası)
Geokarta	"	Geokarta, 1: 600.000, Beograd 1956.
Al I	(?)	: (Almanca harita paftaları 1: 300.000 Münferit paftalar olup kimin tarafından ve nerede yayınlanmış oldukları tesbit olunamadı.)
Al II	"	: Kunst - und Landkartenhandlung, Artaria und Co., Wien. İ. Kohlmarkt 9. Dépôt der k.u.k. Generalstabskarten, 1: 200.000.
H.G.M.	Harta Gl. Md.	: Harita genel Müdürlüğü, 1 : 200.000, 1944.
Y.V.	"	: (Yanya Vilâyeti Haritası, 1 : 500.000, Erkân-ı harbiye Dairesi, 1291.
Y.H.	"	: Yunanistan Haritası, 1: 600.000, Erkân-ı harbiye-i Umumiye Dairesi, 1314 (arap harfleriyle)
T.K.A.	"	: Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Arşivi, Ankara.

Yukarıda ismi geçen kaynaklara göre tesbit edilmiş olan yer adlarından bâzılarına ait liste

Cedvel No	İsim ve haritadaki yeri	
4	*Pedriç* (2D)	1) Todorov, sf. 204, st.19 : Pedriç = Preca 2) Al I, Şumla paftası: Kiredzekiöy (Piredza), Bredza Mahale ve Aidos Bredza ki her üçü de yanyanadır. Ayrıca biraz doğuda Petreşan.
4	*Gerilova* (2C)	1) Todorov, sf.204, st.20: Gerlovo=Geril Ova. 2) T.K.A., Df. 42, vrk. 259 b : "Karye-i كريلوه tâbi'-i Eskicum'a". Keza aynı defter vrk 252

Cetvel No.	İsim ve haritadaki yeri	
		b: "Karye-i Hıdırlar der كريلوه tâbi'-i Eskicum'a".
		3) H.G.M. Şumnu paftası : Kirilovo ve Kralevo, yanyana.
7	*Reseleç* (2C)	Al I, Vidin paftası: Reseleç.
10	*Sengel* (3C)	AI II, Selânik paftası: Çengel = Sengelovo.
10	*Keşişlik* (3C)	1) Todorov, sf.204, st.7: Keşişlik=Sveta Gora.
		2) Kiepert I: Hagion Oros = Monte Santo. Buna göre: Monte Santo = Sveta Gora= Aynoroz
10	Cebel-i Bogdanos (3C)	AI II, Selânik paftası: Bogdansko.
10	*Sidrekapsa* (3C)	Kiepert I: Nizvoro = Siderokapsa.
13	*Novgoriç* (2B)	1) Todorov, sf. 205, st. 23: Nugeriç = Nagoriçino.
		2) Geokarta: St. Nagoriçane. (Biz, Novabri نوبری ve Gorna كورنه kelimelerine kıyasen Novgoriç olarak okuduk.)
14	*Kumaniçe* (2B)	Todorov, sf. 205, st. 26 : Kumaniçe = Kumanova.
14	*Gorna Krayişte* (2B)	T.K.A., Df. No. 84'te bu nahiyede kayıtlı bulunan köylerin adları vasıtasıyla tesbit olundu. Bölge adıdır.
20	*Nikudim* (1B)	Deroko, ek haritasında: Nekudim.
20	*Omol* (1B)	Geokarte: Homolje.
20	*Ravaniça* (1B)	1) Başvekâlet Arşivi, cilt 16, vrk 328 : "Manastır-ı Ravaniça روانجه . İçinde Lâz oğlu Vulk oğlu yatur.."
		2) Geokarta: Cuprija'nın 12 km. kadar kuzey -doğusunda manastır.
		3) Geokarta: Batı Morava ile Gruja suyunun dirseği içinde meskûn yer, ki haritamızda bunu gösterdik.
20	*Ijder* (1B)	Geokarta: Zdrelo.
21	*Bogazıyumrı* (1A)	Şabanoviç, sf. 117: Bogazi Yumru = Pale.
21	*Çatalca* (1A)	Şabanoviç, sf. 117: Çatalca = Praça.
23	*Bobovişe* (1A)	1) Todorov, sf. 207, st. 18: Popoviça.
		2) Şabanoviç, sf. 117; Bobovac
26	*Bazar-ı haddaâdîn* (2B)	Şabanoviç, sf. 33 : Demirci bazarı = Gluhavica.
28	*Petrus* (1B)	Deroko, ek haritasında: Petrus.

Cetvel No.	İsim ve haritadaki yeri	
30	*Tırgovişte* (2B)	AI II, Novipazar paftasında: Rozaj = Trgovişte.
30	*Kolopotik* (2B)	T.K.A., Def. No 124'te bu nahiyede kayıtlı köylerin adları vasıtasıyla tesbit olundu : Kolopotnik
32	*Suteska* (2B)	Al II, Priştine paftasında, Priştine ile Janjevo arasında yer adı: Suteska.
36	*Velikobırdo* (3B)	T. K. A. Def. No 27'de bu nahiyede kayıtlı köylerin adları vasıtasıyla tesbit olundu.
38	*Kırçova* (3B)	Al II, Skoplje paftası: Kiçevo = Krçova.
41	*Moliskova* (3B)	T.K.A., Def No 182'deki köylerinin isimleri vasıtasıyla tesbit olundu: Moliskova, Molesko.
43	*Debriçe* (3B)	T.K.A., Def. No 25'te mevcut köylerinin adları vasıtasıyla tesbit olundu.
43	*Gora* (3B)	T.K.A., Def. No 25'teki köylerinin adları vasıtasıyla tesbit olundu.
46	*Opar* (3B)	Al II, Elbasan paftası: Opara.
51	*Bogdoryani* (4B)	T.K.A., Def. 28 ve 32: Podgoryani پودغوریانی
53	*Poganya* (4B)	Kiepert II: Pogoniani.
54	*Radeviz* (4B)	1) Y.H. : a) Ayadonyat kuzeyinde: رادویز (Uzak kalıyor.) b) Narde ile Agrafa arasında رادویچی 2) Kiepert II, Narde ile Agrafa arasında : Radovizdi.
54	*Rogos* (4B)	Y. V., Rinyasa doğusunda: Rogos kalesi.
54	*Moblana* (4B)	Y.B.: Molana مولانا
54	*Cayım* (3B)	T.K.A. Def. No 32 de Koniçe ile Cayım nahiyeleri içiçedir. Vrk. 166: "Bazar-ı Leskovik لسقویك: Mezkûr bazar Cayım oğlu bina eyledüği cami'-i şerîfin civarında vakıf dükkânlar ve kârbansaray ve sergi yerleri bünyâd idüb bazar-ı mezbûr kadîmden mezkûr vakıf yerde vaz' olunmağın..". Bu kayda istinaden Leskovik civarını haritamızda Cayım nahiyesi olarak gösterdik.
55	*Radeviz* (4B)	Bk. 54, Radeviz.
57	Kerebeneş (4B)	Kiepert I : Karpenisi.
57	*Mundeniça* (4C)	Kiepert I : Mendenitsa.
57	*Salona* (4C)	Kiepert I : Amphisa = Salona.
60	*Krepene* (5C)	Kiepert I: Kerpeni.
60	Kalenderiçe (5B)	Kiepert II: Chalandritsa
60	*Goştiça* (4C)	Kiepert I : Aegion = Vostitsa.
60	*Holomiç* (5B)	Darkot : Kolomeç.
61	*Mezisre* (5C)	Kiepert I : Mistra.

894 YILI CİZYESİNİN TAHSİLÂTINA ÂİT MUHASEBE BİLÂNÇOLARI

(Aynen)

CEDVEL NO : 1

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Edirne ve Dimetoka ve Gümülcine ve Gelibolu ve gayruhu ma'a ispençe-i Gelibolu Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Rüstem el-kâtib

(Sf. 749 - 750)

Tahrîren fî 18 Ramazani'l-mübârek sene 894, be-takrîr-i Derviş 'Ali kâtib

Be-hisab-ı Nurullah kâtib
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali kâtib

Vilâyet-i			Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bivelerden)	Cizye (Cem'an)
Nefs-i Edirne	Asıl		1 019	67	88 922	2 257	
	Ez-ziyâde	(1)	86	—	+ 430		
	Minhâ	(2)	—1	—	— 226		
	Yekûn		1 018	67	89 126	2 257	
	Minhâ	(3)	—1	—	—58		
	El-bâkî	(4)	1 017	67	89 068	2 257	(99 785)*
Gümülcine	Asıl		203	42	13 603	1 668	
	Ez-ziyâde	(5)	25	—	+ 125		
	Nev-yâfte	(6)	+2	—	+54		
	Yekûn		205	42	13 782	1 668	(17 913)*
Vize	Asıl		101	26	5 031	442	
	Ez-ziyâde	(5)	20	—	+ 100		
	Minhâ	(7)	—1	—	—45	—	
	Yekûn	(4)	100	26	5 086	442	(6 816)*
Dimetoka ma'a Migalkara	Asıl		482	49	25 108	1 334	
	Ez-ziyâde	(5)	52	—	+ 260		
	Yekûn		482	49	25 368	1 334	(31 600)*
Gelibolu	Asıl		713	123	38 159	1 583	
	Ez-ziyâde	(5)	67	—	+ 335	—	
	Yekûn		713	123	38 494	1 583	(40 077)
İnoz	Asıl		582	174	34 093	3 156	
	Ez-ziyâde	(5)	66	—	+ 330	—	
	Minhâ	(8)	—1	—	— 53	—	
	Yekûn	(4)	581	174	34 370	3 156	(37 526)
Cem'an	Asıl		3 100	481	204 966	10 440	
	Ez-ziyâde	(9)	316	—	+1 580	—	
	Nev-yâfte	(6)	+2	—	+54		
	Minhâ	(10)	—3		— 324		
	El-bâkî		(3 099)	481	(206 226)	10 440	
	Minhâ	(11)	—1	—	—58		
	El-bâkî	(4)	3 098	481	(206 168)	10 440	(233 717)

Mukata'a :	(Vilâyet-i Edirne'de 1 483, vilâyet-i Dimetoka'da 50)	1 533
'Öşür :	(Vilâyet-i Dimetoka'da)	150
İspenç :	(Vilâyet-i Gelibolu'da)	2 175
	Yekûn	237 576
Resm-i yek-akçe-i haracî		3 579
	Yekûn	241 154 (12)

A) Vuzi'a min zâlike: 230 932

1)	Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, fî 11 Ramazan sene 894		238 000
2)	Vazifehorân-ı cami'-i Dimetoka 'an gurre-i Rebi'i'l-âhır sene 895 ilâ gayet-i Rebi'i'l-evvel sene 896		1 330
	a) Fî yevm 3, fî sene	1 080	
	b) Be-cihet-i behâ-ı pih ve hasır Fî sene	250	
3)	Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse		502
	a) Kirâye 3 (hamil)	450	
	b) Behâ-i kîse	52	

B) El-bâki: 1436

Resîd, be-Hızâne-i 'Amire, fî sâdis-i Safer sene 895, temâmen

(1) Ez-ziyâde 'ale'l-asıl, be-cizye-i nevyâfte-i sene-i güzeşte, gayr-ez bîve. Ber-mûceb-i hükm-i humâyûn.

(2) Minhâ: müslim ve gayruhû, be-cihet-i sene-i mezkûre, ber-mûceb-i hucec-i kadı-i Edirne. Müslim 1 hane, Cizye 226: a) cizye-i müslim 32 b) cizye ber-veçh-i maktu', 'an resm-i bagaat 194. Yeni-'İmaret evkafının bagaatından imiş.

(3) Minhâ: zayi', be-cihet-i sâl-i âyende ki küt (كوت) şud, ber-mûceb-i hükm-i humâyûn ve hucec-i kadı-i Edirne.

(4) Be-cihet-i sene-i mezkûre.

(5) Ez-ziyâde 'ale'l-asıl, be-cizye-i nevyâfte-i sene-i güzeşte.

(6) Nev-yâfte baştina (باشتنا)

(7) Minhâ: Müslüman şude, ber-mûceb-i hucec-i kadı-i Vize.

(8) Minhâ: Müslüman şude, be-cihet-i sene-i mezkûre, ber-mûceb-i hucec-i kadı-i İnoz.

(9) Ez-ziyâde 'ale'l-asıl, nev-yâfte-i sene-i güzeşte.

(10) Minhâ: zâyi', be-cihet-i sene-i mezkûre ki der bâlâ mezkûr est, müslüman şude ve gayruhu.

(11) Minhâ: zâyi', be-cihet-i sâl-i âyende ki müslüman şude est.

(12) NOT: Bulduğumuz bu yekûnun, "vuzi'a min zâlike" ve "el-bâkî" rakamları ile karşılaştırılınca 114 akçe noksan olduğu görülür.

(*) Bu yekûnun rakamları içinde aşağıda isimleri yazılı kazalarda şu kaynakların geliri de dahildir:

	Nefs-i Edirne	*Gümülcine*	*Vize*	*Dimetoka ma'a Migalkara*	*Cem'an*
Bagaat	111	597	—	881	1 589
Mal-i kirpas (مال كرپاس)	7 989	1 596	728	3 107	13 420
'Âdet-i hîme (عادت هيمه)	360	270	560	910	2 100

CEDVEL NO : 1/1

I

(Sultan Murad II nin Edirne'deki imâreti evkafı) (1)

'An karye-i	Hane	Cizye	İspenc
1) Islavne, tâbi'-i Yanbolu ve Karanbolne ve Kızıklar ve Kadıköy ve Yenice	481	36 475	11 931
2) Horpişte, tâbi'-i Eskihisar-ı Zağra	117	9 027	2 950
3) Mesni, tâbi'-i Vize	114	8 591	2 875
4) Lahna, tâbi'-i Hayrebolu	56	3 493	1 200
5) Çavuş, tâbi'-i İpsala	55	3 643	1 400
6) Bori ma'a tevâbi'ihâ der nahiyet tâbi'-i Gümülcine	78	4 239	1 599
	901	65 468	21 955

II

(Sultan Murad II nin Edirne'deki dârülhadisi evkafı) (1)

	Hane	Cizye
1) 'An karye-i Üsküb tâbi'-i Kırkkenise	274	20 050
2) 'An karye-i Hisarcık tâbi'-i Kırkkenise	46	3 570
3) 'An karye-i Bane tâbi'-i Pınarhisar	196	10 405
4) 'An karye-i Kurd tâbi'-i Pınarhisar	78	5 330
	594	39 355

CEDVEL NO : 1/2

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı çingenehâ-i nâhiyet-i İstanbul ve livâ-i Vize ve Gelibolu ve Edirne ve Yanbolu ve livâ-i Çirmen ve Niğbolu ve Filibe ve Ilıca-i Kostandin ve livâ-i Sofya ve Niş ve Alacahisar ve livâ-i Semendire ve livâ-i Bosna ve Prizrin ve Vulçitrın ve Vidin

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Tohtamış, kâtib. *(Sf. 848)*

Tahriren fî 22 Rebi'i'l-âhır sene 896

Be-hisab-ı Ahmet b. Topçu Mahmud
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

	Hane	Bîve	CİZYE (Hanelerden)	CİZYE (Bîvelerden)	CİZYE (Cem'an cizye)
Asıl	3 237	211	161 194	4 283	
Ez-ziyade (2)	67		— 335		
Yekûn	3 237	211	161 529	4 283	(165 812)
'An resm-i yek-akçe-i haracî					3 448
				Yekûn	169 260

(1) Not: Mezkûr vakfın aynı defterde bulunan (sf. 18) 894 yılı muhasebe bilânçosundan alınmıştır.
(2) Ziyâde şud, 'an cizye-i nev-yâfte-i sene-i güzeşte.

A) Vuzi'a min zâlike: 169 052

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire fî 4 def'a				168 673
a) Def'a, fî 13 Muharrem	sene	895	49 821	
b) Def'a, fî 24 Zilka'de	sene	895	75 000	
c) Def'a, fî 14 Safer	sene	896	28 852	
d) Def'a, fî 7 Rebi'i'l-evvel	sene	896	15 000	
2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse				379
a) Kirâye	1,5 hamil		340	
b) Behâ-i kîse ve resen:	3 (surre)		39	

B) El-bâkî : 208

Resîd, fî 26 Rebi'i'l-âhır sene 896, temâmen.

CEDVEL NO : 2

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı Akkerman der İstanbul (1)

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Sinan zevvak, 'an ebnâ-i sipahiyân-ı za'im-i mezkûrîn *(Sf. 963)*

Tahriren fî 26 Recebi'l-müreccep sene 895

Be-hisab-ı Sinan el-mezbûr

		Hane	Fî	Cizye
1) Gebrân-ı *a'lâ*	Asıl	38	(2)	9 620
2) Gebrân-ı *evsat*	Asıl	476	150	71 400
3) Gebrân-ı *ednâ*	Asıl	123	40	4 920
4) Gebrân-ı mücerredân ve müteferrika	Asıl	33	50	1 650
Yekûn	Asıl	670		87 590

Vuzi'a min zâlike

1) Be-teslîm Hızâne-i 'Âmire, fî 20 Rebi'i'l-evvel sene 896	46 000
2) El-bâkî der zimmet-i gebrân-ı Akkerman el-mezbûrân.	41 590

Minhâ:

a) Be teslîm Hızâne-i 'Âmire, fî 11 Ramazan sene 896:	13 400
b) Be teslîm Hızâne-i 'Âmire, fî 'âşir-i Şevvali'l-mükerrem sene 896	3 000
c) Be teslîm Hızâne-i 'Âmire, fî 23 Şevval sene 896	1 600

(1) NOT: sayfa 937 de dahi ayni kayıt mükerrer olarak vardır.

(2) 4 nefer fî 280 = 1 120
34 nefer fî 250 = 8 500

CEDVEL NO : 2/1

Muhasebe-i cizye-i ba'zı gebrân-ı İstanbul ve Galata ma'a yehudiyân gayr-ez gebrân-ı evkaf-ı Cami'-i Cedid der İstanbul

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Mevlânâ Musa Çelebi mütevellî-i cami'-i mezkûre Veled-i Hatib Paşa

Tahriren fî 'âşir-i Rebi'il-âhır sene 896 (Sf. 945)

	Hane	Cizye
Asıl	447	19 548
Kesir	—18 (1)	+ 470 (2)
Yekûn (3)	429	20 018

Resîd be-Hızâne-ı 'Âmire fî 'âşir-i Rebi'i'l-âhır sene 896, temamen

CEDVEL NO : 2/2

I

'An cizye-i gebrân-ı İstanbul ve Galata Vacib-i sene 894 (3)

Hane ma'a bîve	(4)	Cizye
8 667		433 698

	Hane	Bîve	(Hanelerden)	(Bîvelerden)	Cem'an
1) 'An gebrân-ı Istanbul ma'a ermeniyân ve efrenciyân-ı Kefe ma'a nev-yâfte, gayr-ez mürdegân	4 733	630	260 481	6 639	267 120
2) 'An yehudiyân-ı Istanbul ma'a nev-yâfte, cüz mürdegân	2 027	464	120 655	5 066	125 721
3) 'An gebrân-ı nefs-i Galata ma'a efrenciyân ve ermeniyân, ma'a nev-yâfte, cüz mürdegân	726	87	39 825	1 032	40 857

II

'An mahsulât-ı kurâ-yi Mezkûrîn ma'a cizye ve ispenc, fî sene 894 (5)

Hane ma'a bîve	Cizye	İspenc
3 914	227 406	80 837

(1) Kesir 'ani'l-asıl

(2) Ez-ziyâde 'ale'l-asıl

(3) Yekûn, be-takrîr-i Mevlânâ Musa Çelebi el-mezbûr, mütevellî-i Cami'-i Cedîd el-mezbûre. Not: İstanbul şehrindeki hıristiyan ve yahudilere ait olan rakamlar, Fatih İmareti vakfının aynı defterde (sf. 18) bulunan 894 yılına ait muhasebe bilânçosundan alınmıştır.

(4)

	Hane ma'a bîve	Cizye
Fi'l-asıl	8 853	443 617
Minhâ: Zayi', be-cihet-i sene-i mezkûre ve mürdegân	— 291	— 15 628
	8 562	427 989
Nev-yâfte	+ 105	+ 5 709
Yekûn	8 667	433 698

(5) Not: Aynı vakfa ait olan Çorlu, Silivri ve Ereğli kasabalarıyla Çorlu'ya tâbi 8, Tekfurdağına tâbi 2, Vizeye tâbi 10, Kırkkiliseye tâbi 27 ve Edirne'ye tâbi 1 karyede kayıtlı hıristiyanlara ait hane ve cizyelerin toplamlarıdır (Aynı defter, sf. 18-19).

CEDVEL NO : 2/3

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı karye-i Bigados tâbi'-i Silivri ve Istranca ve Istrangelu (استرانكلو) tâbi'-i mezkûre ve .... (دوكدونه) ve Kuzguncuk (قوزغونجق) ve Istavros (استاوروس) ve gayruhu, tâbi'-i livâ-i Koca-ili tâbi'-i İstanbul

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i 'Alâüddin, câbî-i evkaf-ı Cami'-i Cedid **(Sf. 852)**

Tahriren fî 27 Ramazani'l-mübârek sene 895

Be-hisab-ı Ayas, câbî.

Karye-i	Tâbi'-i	Hane	Cizye
Bigados (1)	Silivri	103 (2)	5 875
Istranca (1)	Vize	112 (2)	6 740
Istrangelu n. d. Karacaköy	Silivri	4 (3)	220
Sofılar	Vize	40 (2)	2 074
Şah-Duru	(4)	2 (5)	78
Ahmed-Beğ	—	1 (5)	48
.... كدونه (1)	Koca-ili	44 (2)	2 462
Kuzguncuk (1)	"	8	533
Istavroz (1)	"	36 (2)	2 180
	Yekûn..	350 (6)	20 210

Resid, be-Hızâne-i 'Amire, fî 6 Cemâziye'l-âhır sene 895, temâmen

CEDVEL NO : 3

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Yanbolu ve Aydos ve Rusi-Kasrı ve Karin-ovası ve Misivri ve Süzebolu ve Agatebolu ve Midye ve Eskihisar-ı Zağra ve gayruhu

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Oruçhan, kâtib

(Sf. 895)

Tahriren fî 7 Rebi'i'l-âhır sene 896

Be-hisab-ı Mehmed b. Musa Çelebi

Mukabele şud, be-ma'rifet-i 'Ali veled-i Seferşah

	Hane	Bîve	(Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	(Cem'an) Cizye
Asıl	5 299	755	400 137	18 781	(418 918)
'An resm-i kitâbet-i hisab, 'an 6 054 hane, 10 hane fî 1					605
'An resm-i hisab, der her hezâr akçe fî 2					837
'An resm-i yek-akçe-i haracî					6 054
'Âdet-i dest-bûsî, der her hezâr hane fî 200					1 210
				Yekûn	427 624

Masraf-ı zâlike: 427 624

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, fî 11 Şevvali'l-mübârek sene 895 — 425 600
2) Vazîfe-i Mevlânâ hatib-i cami'-i Eskihisar, 'an 19 Receb sene 896, fî yevm 3 — 1 080
3) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse — 944
   a) Kirâye 4 hamil — 880
   b) Behâ-i kîse ve resen (رسن) : 4 surre (صره) — 64

(1) Gayr-ez mürde-i sene-i güzeşte ma'a mürde-i sene-i mezkûre.
(2) Ma'a bîve ve nev-yâfte, gayr-ez mürde.
(3) Ma'a nev-yâfte.
(4) Mülk-i veled-i Balaban Ağa.
(5) Hane-i yava.
(6) Ma'a bîve ve nev-yâfte, gayr-ez mürdegân-ı sene-i güzeşte, ma'a mürde-i sene-i mezkûre.

CEDVEL NO : 4

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Silistre ve Pravadı ve Madara (مطره) ve Varna ve Pedriç (بدريچ) ve Şumnu ve Gerilova (كريل اوه) ve Ahyolu ve gayruhu

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Kemal Dizdar

(Sf. 864)

Tahriren fî 20 Rebi'i'l-evvel sene 896

Be-hisab-ı Sa'di kâtip
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

	Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye (Cem'an cizye)
Asıl	5 563	666	383 923	14 983	(398 906)

'An resm-i kitâbet-i hisab, 6 229 hane; (her) 10 hane fî 1		622
'An resm-i hisab, der her hezâr (هزار) akçe fî 2		797
'An resm-i yek-akçe-i haracî		6 229
'An 'âdet-i dest-bûsî, der her hezâr hane fî 200		1 245
	Yekûn	407 799

A) *Sahha zâlike:* 408 655

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, fî 2 def'a			407 925
a) Def'a, fî 4 Şevval sene 895		239 480	
b) Def'a, fî 10 Zilka'de sene 895		168 445	
2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			730
a) Kirâye	4 hamil	650	
b) Behâ-i kîse ma'a resen	8 surre	80	

B) Ez-ziyâde: 856

CEDVEL NO : 5

Kazıyye-i Cizye-i Gebrân-ı Kili *(Sf. 984)*

Kili kadısı ile emînine hüküm yazıla ki, Kili dalyanları maslahatiyçün Silistre'den ve ol cevânibden ve gayri yerlerden anda *Kili'ye sürgün olan balıkçı kâfirler*'in ve sürgün olmıyan kadîmî balıkçıların haraçların her yıl cem' ider imişsiz, bunda Dergâh-ı Mu'allâ'ya vasıl olmaz her yıl ki bu balıkçılarun haraçların cem' idersiz, nice idersiz, 'alâ veçhi't-tahkik yazub bildiresiz ve sürgün olanları esâmi ile ve haraçları ile yazub bildiresiz ve kadîmî balıkçıları dahi bakıyye-i esâmi ile ve haraçları ile yazub bildiresiz ve cemî'inin haraçları yılda ne mikdar akçedir ve anda sürgün oldukları yıldan berü haraçları anda Kili'de mi alınur? Ol takdirce anda Kili'de kaç yıl haraçları alınmışdır, 'alâ vechi't-tafsîl yazub bildirmeyince olmıyasız. Bu bâbda gereği gibi mukayyed olunuz, hüküm vardukdan sonra vech-i memur üzere cevabında tehir dürüst değildür Şöyle bilesiz, ana göre 'amel eyliyesiz deyü

Tahriren fî 28 Cemâziye'l-evvel sene 896

'An yed-i İlyas Arnavud, silâhdar
Fî 24 Cemâziye'l-âhır sene 896

CEDVEL NO : 6

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı nefs-i Akkerman (1)

Vâcib-i sene 893, be-ma'rifet-i Hızır Bali emîn-i Akkerman (Sf. 843)
Tahriren fî 29 Cemâziye'l-'ûlâ sene 896

Be-hisab-ı Mevlânâ Yegân kadı-i Akkerman

	Hane 167, Cizye	6 026	
	'An resm-i yek-akçe-i haracî	167	
	Yekûn	6 193	
Minhâ:	1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire fî, 3 Receb sene 895		6 130
	2) El-bâkî		63

CEDVEL NO : 7

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Niğbolu ve Ziştova (زیشت اوه) ve Pilevne (پلاونه) ve Nedeleç * (ندلچ) ve Reseleç (رسلچ) ve Rahova (راحوه) ve Tırnovi (طرنوی) ve Lofça (لوفجه) ve Ivraca (اوراجه) ve Çernovi (چرنوی) ve gayruhu.

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Receb Pîr.

Tahriren fî 14 Rebi'i'l-evvel sene 896 (Sf. 862)

Be-hisab-ı Hacı Hüsam

Vilâyet-i		Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye (Cem'an cizye)
Nefs-i Niğbolu (1)	Asıl	1 913	191	144 094	7 426	(151 520)
Ziştova (2)	Asıl	1 505	154	113 324	6 455	(119 771)
Tırnovi	Asıl	4 382	344	322 477	14 482	(336 959)
Kurşuna قورشونه (3)	Asıl	7 592 (4)	476 (5)	551 536	18 848	(570 384)
Yekûn	Asıl	15 392 (5)	1 165 (5)	1 131 431	47 211	(1 178 642)

'An resm-i kitâbet-i hisab, 16 557 hane, (her) 10 hane fî 1	1 655
'An resm-i hisab, der her hezâr akçe fî 2	2 357
'An resm-i yek-akçe-i haracî	16 557
'Âdet-i dest-bûsî	2 000
Yekûn	1 201 211

(1) sf. 983:

Akkerman kadısına hüküm yazıla ki, 'âdet üzere haraçların cem' ide. Ve *bu yıl nev-yâfte yılıdır*, mürdelerin haracın alub sâl-i âyendeye ifrâz ide. Ve ne mıkdar *nev-yâfte bulursa hallerine göre harac vaz' idüb* haracların ala.

Ve mezkûr kâfirlere ibtidâ harac isnâ ve tis'în ve semane mie (892) yılında vaz olunmışdır, isnâ yılının haracın sâbıkaa kadı olan Mevlânâ Sinan hüküm mucebince harac vaz' idüb temam getürüb

A) Vuzi'a min zâlike: 1 195 284

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, fî 2 def'a			1 182 924
a) Def'a, fî 3 Zilka'de sene 895		1 172 160	
b) Def'a, fî 5 Rebi'i'l-evvel sene 896		10 764	
2) Vazîfehorân-ı cami'-i Lofça ber-mûceb-i hucec-i kadı-i Lofça, 'an 29 Zilhicce sene 895 ilâ 29 Zilhicce sene 896, fî yevm 8, fî sene			2 880
3) Vazifehoran-ı cami'-i Aydos ber-mûceb-i hucec-i kadı-i Tırnova, 'an gurre-i Cumâde'l-ûlâ sene 895 ilâ gurre-i Cumâde'l-ûlâ sene 896, fî yevm 4, fî sene			1 440
4) Salyâne-i 'İmâret-i Bayezidiye der Edirne ber-mûceb-i hucec-i Cafer Çelebi mütevellî-i 'imâret-i mezkûre, 'an 2 Zilka'de sene 894 ilâ 2 Zilka'de sene 895.			5 000
5) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			3 040
a) Kirâye-i akçe	12 hamil	2 800	
b) Behâ-i kîse ma'a resen:	24 surre	240	

B) El-bâki: 5 927

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire fî 28 Ra. sene 896	3 927
2) Teslîm-i Mevlânâ Tacüddin kadı-i Lofça be-cihet-i meremmet-i cami-i Lofça, fî 4 Rebi'i'l-âhır sene 896, ber-mûceb-i hucec-i o.	2 000

Temâmen.

---

hesabın göstermişdir. Ve selâse ve tis'în ve semâne mie (893) yılının haracın sâbıkaa Akkerman'a emîn olan Hızır Bali cem' idüb temam hesabın göstermişdir. Ve erba'a yılının dahi mezkûr Hızır Bali eğer cem' etmiş ise aslıyla teftiş idüb bildiresiz ki andan taleb oluna ve illâ kefere üzerinde kalmış ise erba'a yılının dahi haracın bile cem' idüb aslıyla yazub akçasın ve defterin varan kulla Dergâh-ı Mu'allâya gönderesiz deyü, tahrîren fî 2 Cemâziye'l-âhır sene 896.

'An yed-i İlyas Arnavud, silâhdar Fî 24 cemâziye'l-âhır s. 896.

Mezkûr İlyas kadıdan mektub getürüb *eşed ta'un olduğu cihetden* "ben cem' iderim ve geçen yılı dahi kadı-i sâbık cem' etmişdir" deyü bildirmiş. Fî 16 Zilka'de sene 896 mektub getürür.

(1) Nefs-i Niğbolu ma'a tevâbi'ihâ.

(2) Vilâyet-i Ziştova (زیشتوه) ve Plevne ve Reseleç ve Nedeleç ve Rahova (راحوه)

(3) Vilâyet-i Kurşuna (قورشونه) ve Lofça ve Kınık (?) (قنق) ve Ivraca ve Çernovi ma'a karye-i Rusi (روس)

(4) Cüz (جز) zayi'ât-ı defter-i güzeşte.

(5) Cüz zayi'ât-ı sene-i güzeşte.

CEDVEL NO : 8

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Filibe ve 'Alâüddin-Ovası ve Zivlayit (?) (زیولایت) ve Kûh-ı Razlog ma'a Çepni (چپنی) ve Zaplanina, cüz vilâyet-i Niş ki ezîn muhasebe ifraz şud.

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Yahya Çelebi veled-i Kiçi Bula. *(Sf. 887)*

Tahriren fî 24 Rebi'i'l-âhır sene 896

Be-hisab-ı Muhiddin Çelebi veled-i Yahya Bali
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

Vilâyeti		Hane ma'a bîve	Cizye
Filibe	Asıl	734	51 916
Alâüddin Ovası*	"	1 689	123 962
Zivlayit* (?)	"	2 659	182 607
	Minhâ (2)	— 2	— 150
	El-bâkî	2 657	182 457
Kûh-i Razlog ve Çepni	Asıl	3 765	313 517
Zaplanina*	Asıl	2 441	105 384
Cem'an	Asıl (3)	11 288	779 386
	Minhâ (2)	— 2	— 150
	El-bâkî (4)	11 286	779 236

'An resm-i kitâbet-i hisab, (Her) 10 hane fî 1		1 128
" " hisab, der her hezâr akçe fî 2		1 558
" " yek-akçe-i haracî		11 286
Âdet-i dest-bûsî		2 000
	Yekûn	795 208

A) Vuzi'a min zâlike: 793 560

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, fî 24 Zilka'de sene 895			791 000
2) Vazîfe-i hatîb-i câmi'-i Filibe, 'an gurre-i Cumâde'l-ûlâ sene 895 ilâ gayet-i Rebi'i'l-âhır sene 896, fî yevm 2, fî sene			720
3) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			1 840
a) Kirâye	8 hamil	1 700	
b) Behâ-i kîse ma'a resen	11 surre	140	

B) El-bâki: 1 648

Resid, be-Hızâne-i 'Âmire fi 26 Rebi'i'l-âhır sene 896, temâmen.

(1) Nefs-i Filibe ma'a vilâyethâ ve karye-i Çernovi.

(2) Minhâ: mürde ve müslüman şude, be-cihet-i sene-i mezkûre ..... hîş-i (خویش) Solak İlyas, ber-mûceb-i hucec-i kadı-i İstanbul.

(3) Cüz vilâyet-i Niş. (Bk. Cedvel 18)

(4) Be-cihet-i sene-i mezkûre.

CEDVEL NO : 9

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Menlik (منلك), timar-ı Hazret-i İbrahim Paşa dâme 'alâhu دام علاه

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Kemal kâtib, merdüm-i hazret-i paşa el-mezbûr.

(Sf. 951)

Tahriren fî 2 Muharremi'l-haram sene 896

Be-hisab-ı hod

	Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye
Asıl:	2 741	189	245 230	3 697	248 927

A) Vuzi'a min zâlike: 180 990

1) Be-cihet-i salyâne-i Hazret-i İbrahim Paşa dâme 'alâhu ki bâ timar-ı hod munzam şude est, fî sene — 180 000

2) Vazife-i imam ve müezzin-i mescid-i Menlik ma'a behâ-i pih ve hasır (1), fî sene — 720

3) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse — 270

a) Kirâye: 1 hamil — 250

b) Behâ-i kîse ma'a resen: 2 surre — 20

B) El-bâki: 67 937

Resid, fî sâni-i Muharremi'l-haram sene 897, temâmen

(1) 'An 22 Safer sene 895 ilâ 22 Safer sene 896, fî yevm 2.

CEDVEL NO : 10

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Siroz ve Berü-yaka ve Öte-yaka ve Keşişlik ve hashâ-i Siroz ve gayruhu

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Mevlânâ Pîrî Çelebi kadı-i köhne-i Kırk-kilise *(Sf. 904 - 906)*

Tahriren fî 2 Cumâde'l-ûlâ sene 896

Be-hisab-ı Ahmed Kethüda
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

				C İ Z Y E		Mal-i	Mukata'a-i			
		Hane	Bîve	H. lerden	B. lerden	kirpas	şem'	Bagaat	Âsiyâb	Cem'an
Vilâyet-i **Siroz** (*)	Asıl	4 467	749	326 503	16 257	94 008	3 694	88 893(1)	640	(529 995)
" **Hashâ-i Halil Paşa**	"	1 223	210	88 637	4 563	28 808	1 159	—	—	(123 167)
" **İstefanye** (استفانيه)	"	579	95	48 971	2 256	—	539	—	—	(51 766)
Nahiye-i **Ma'den-i Sengel** (سنكل)	"	209	72	18 194	1 271	—	—	—	—	(19 465)
Vilâyet-i **Hashâ-i Siroz**	"	841	106	79 342	2 247	—	807	12 108(2)	40	(94 544)
Cemâat-ı çeltükçiyan	"	738	14	25 549	247	—	86	—	120	(26 002)
Vilâyet-i **Zıhne** (زيخنه)	"	2 096	375	161 873	8 052	26 862	2 189	70 432(3)	912	
	Minhâ (4)	—32	—29	—3 503	—493			— 1 071		
	El-bâkî	2 064	346	158 370	7 559	26 862	2 189	69 361	912	(265 253)
" **Drama ve Ma'den-i Nikşaniye** (نكشانيه)	Asıl	2 275	227	228 325	4 121	—	2 020	34 410(5)	500	(269 376)
Nahiye-i **Ma'den-i Kavala**	"	478	20	26 077	340	—	462	—	—	(26 879)
Vilâyet-i **Keşişlik** (كشيشلك)	"	1 289	249	101 002	5 236	24 832	1 237	42 060(6)	52	(174 419)
Nahiye-i **İksatiye** (اقساتيه)	"	761	103	52 842	2 204	9 628	—	10 824(7)	1 322	(76 820)
Vilâyet-i **Şuşmanos** (شوشمانوس)*	"	34	5	2 872	85	—	32	—	—	(2 989)
Nahiye-i **Yenice** ma'a **Gümülcine**	"	273	28	18 162	511	—	—	—	—	(18 673)
Kurâ-yi **Tespine** (تسبنه) **Hatun**	"	151	12	13 386	264	—	—	—	—	(13 650)
Cem'an	"	15 414	2 265	1 191 735	47 654	183 778	12 225	258 727(8)	3 586	
	Minhâ (4)	—32	—29	— 3 503	— 493			— 1 071		
	El-bâkî	15 382	2 236	1 188 290	47 161	184 138	12 225	257 656(9)	3 586	(1 693 056)

Besâtîn (Vilâyet-i Drama'da)	227
'An resm-i kitâbet-i hisab, 'an 17 618 hane, 10 hane fî 1	1 761
'An resm-i hisab, der her hezâr akçe fî 2	3 384
'An resm-i yek-akçe-i haracî	17 618
'Âdet-i dest-bûsî	2 000
Yekûn	1 717 628

A) Vuzi'a min zâlike: 1 711 935

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, fî 3 def'a				1 688 145
a) Def'a, fî hâmis-i Zilka'de sene	895	600 000		
b) Def'a, fî 14 Safer sene	896	834 145		
c) Def'a, fî 24 Rebi'i'l-âhır sene	896	254 000		
2) Vazifehorân-ı cami'-i Siroz 'an gurre-i Cumâde'l-'ûlâ sene 895 ilâ gayet-i Rebi'i'l-âhır sene 896 fî yevm 20, fî sene				7 200
3) Vazifehorân-ı cami'-i Şeyh veled-i Hasan Siyah der Siroz, 'an hâmis-i Ramazan sene 895 ilâ hâmis-i Ramazan sene 896, fî yevm 5, fî sene				1 800
4) Vazifehorân-ı cami-i Drama, 'an gurre-i Muharrem sene 894 ilâ gayet-i Zilhicce sene 895, fî yevm 8, fî sene				2 880
5) Vazifehorân-ı cami'-i Temirhisar, 'an gurre-i Şa'ban sene 895 ilâ gaye-i Receb sene 896, fî yevm 12, fî sene				4 320
6) Salyâne-i mukata'a-i zemîn-i bagât-ı karye-i Divri (?) (ديورى) tâbi'-i Siroz vakf-ı merhum Halil Paşa, 'an 17 Zilka'de sene 895 ilâ 17 Zilka'de sene 896				3 000
7) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse				4 590
a) Kirâye-i akçe	17 hamil	4 250		
b) Behâ-i kîse ma'a resen:	33 surre	340		

B) El-bâki: 5 693

Resid, fî Râbi'-i Cumâde'l-'ûlâ sene 896, temâmen.

(*) Aynı defterde Siroz ile alâkalı olarak şöyle bir kayıt mevcuttur:

Novabri Kadısı Mevlânâ Zâhid Çelebi'ye hüküm yazıldı ki: Siroz Kadılığından, her yıl varan harâcîler, yirmi beş bin akçe *bedel akçesi* alırlar deyû istimâ' olundu. *Bedel* şol nesneye derlermiş ki haraç defterinde ismi ola müsemmâsı olmaya (...) Bu yıl haraç cem' idüb gelen Mevlânâ Pîrî ve sâbıkaa cem' iden Seyyid Rahimî ve Ahmed Hâce ihzâr olunub mezkûr akçenin keyfiyeti teftîş olundukda, biz bu akçeden gafilüz ve bunun aslı dahî yokdur, deyü cevâb verdiler.

Hükm-i hümâyunum sana vâsıl olıcak nefs-i Siroz'un keferesin cem' idüb teftîş idüb göresiz her yıl haraççı varıcak kendülerden *baş harâc*'ın ve *bağ harâc*'ın ve *mâl-i kirpas* aldıkdan sonra ismi olub müsemmâsı olmayan kimesneler içün kendülerden nesne alınur mı, eğer alunur ise her birinden ne mikdar akçe alınur ve cümle alınan akçe ne mikdar olur? Tam malûm edinüb ve alınmalı olıcak ne veçhile alınur, haraççı huzûrunda mı alınur veyahud kendüler cem' idüb haraççı'ya mı getirürler? Huzûrunda nice zâhir olursa yazub arz idesiz.

Ve nefs-i Sirozdan gayri Siroz kadılığı'nda dahî bu veçhile alınır akçeler var mıdır? Ol kadılıkda olan kurânın keferesine âdem gönderüb getirdüb anlardan dahî veçh-i mezkûr üzere teftîş idüb göresiz, anların keyfiyet-i hâli nice malûm olur ise vuku'ı üzere yazub bildiresiz.

Ve nefs-i Siroz'un mevcud olan haracgüzârın ve nevyâftesin tamam teftîş idüb ayru ayru defter idüb nevyâftesine harac vaz' idüb yazub arz idesiz. Şöyle idesiz, benüm eyyâm-ı devletimde ve âvân-ı saltanatımda reâyâya zulm olunmaya ve benim mâlım dahî zâyi' olmıya ve arada telhîs ve tezvîr dahî vâkı' olmaya. Bu bâbda ihtiyat üzerinde olub, hakıkat-i hâle vâkıf olub arz itmeyince olmayasız, deyu tahrîren fî 11 Cemâziyel-evvel sene 896. Ve yatak (يتاق) akçesi hususu dahî vardır. Zıhne'de *ahkâm*'da olduğu yazılmışdır Fî 11 Cemâziyel-evvel sene 896 (Sf. 991).

(1) Ber-mûceb-i defter-i zirâ'ât-ı bagaat der sâl-i nevyâfte: 88 893, fi'l-asıl 83 620. Mezkûr Siroz vilâyetlerinde bagaat gelecek yılda bundan ifraz olub gayri kimesne şireyi kışın cem' idüb gösterse gerekdir.

(2) Ber-mûceb-i defter-i zirâ'ât-ı bagaat: 12 108, fi'l-asıl 10 236. Buna dahi 'alâ hide (علا حده) bagaat cem'ine giden gönderildi.

(3) Ber-mûceb-i defter-i zirâ'ât-ı bagaat: 70 432, fi'l-asıl 65 503, Bu dahi ifraz olunmuşdur.

(4) Minhâ: zayi', be-cihet-i sene-i mezkûre ber-mûceb-i hükm-i hümâyûn.

(5) Ber-mûceb-i defter-i zirâ'ât-ı bagaat: 34 410, fi'l-asıl 30 357. Bu dahi ifraz olunmuşdır.

CEDVEL NO : 10/1

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı çingenehâ-i nahiye-i Gümülcine ve Siroz ve livâ-i Mîr-i mirân-ı Rumeli ve liva-i Ohri ve Debri ve liva-i Arnavud ve Tırhala ve Karlu ve Ağrıboz gayr-ez liva-i Mora

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Bali veled-i Arab Kadı *(Sf. 847)*

Tahriren fî 14 Cemâziye'l-âhır sene 895

Be-hisab-ı Tohtamış
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

				Cizye		
		Hane	Bîve	(Hanelerden)	(Bîvelerden)	(Cem'an cizye)
Asıl		2 250	256	120 143	4 752	
Ez-ziyâde	(10)	210		+1 050		
Yekûn		2 250	256	121 193	4 752	
Minhâ	(11)	— 95		—3 615		
El-bâkî	(12)	2 155	256	117 578	4 752	(122 330)

'An resm-i yek-akçe-i haracî 2 411

Yekûn 114 741

A) Vuzi'a min zâlike : 122 470

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, fî 29 Cemâziye'l-evvel sene 895 122 000

2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse 470
   a) Kirâye 1 hamil 450
   b) Behâ-i (kîse) ma'a resen: 2 surre 20

B) El-bâki : 2 271

Resîd, be-hizâne-i 'Amire, fî 25 Cemâziye'l-âhır sene 895.

---

(6) Ber-mûceb-i defter-i zirâ'ât-ı bagaat: 42 060, fi'l-asıl 40 373. Bu dahi ifraz oldu.

(7) Ber-mûceb-i defter-i zirâ'ât-ı bagaat: 10 824, fi'l-asıl 9 514 Bu dahi ifraz oldu.

(8) Ber-mûceb-i defter-i zirâ'ât-ı bagaat: Be-ma'rifet-i Mevlânâ Bali kadı-i köhne-i İpsala ve Ahmed kâtib, 'an ebnâ-i sipahiyân, fî sene 894: 17 648 cerîbât, 258 727 (akçe)
   a) Fi'l-asıl ber-mûceb-i *defter-i cizye* 239 603
   b) Ez-ziyade 'an nev-yâfte, cüz harâbe 19 127

(9) Ber-mûceb-i defter-i zirâ'ât-ı bagaat ;
   a) Fi'l-asıl 17 648,5 cerîbât fî 15 264 727
   b) Minhâ: in'am, be-cihet-i bagaat-ı Siroz ber-mûceb-i hükm-i hümâyûn, be-cihet-i 1 200 cerîbât, fî 5 —6 000
   c) Harâbe —1 071
   d) El-bâkî 257 656

   Bu haracdan ifraz oldu. Şire vaktinde Dergâh-ı Mu'allâ'da olan erbâb-ı kalemden bir kimesne gönderile ki ma'a-rüsum cem' ide deyu emrolundu, fî 25 Cumâde'l-ûlâ sene 896.

(10) Ez-ziyâde, 'an nev-yâfte-i sene-i güzeşte: 210 hane, fî 5.

(11) Minhâ: zayi', be-cihet-i sene-i mezkûre ki gurihte (گریخته) ve müslim şudend. Minhâ: müslüman şude, 17 hane, cizye 931.

(12) El-bakî: gayr-ez zayi'ât be-cihet-i sene-i mezkûre.

CEDVEL NO : 11

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Selânik ve Kalimerya (قاليمريه) ve Avrathisarı ve Şuşmen (شوشمن) ve Cebel-i Bogdanos (جبل بغدانوس) ve Yenice ve Olivire (?) (اوليويره)

Be-ma'rifet-i Muhiddin veled-i Bali *(Sf. 858) (Bk. No. 69)*

Tahriren fî 17 Muharrem sene 896

Be-hisab-ı Edhem Çelebi
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Alâüddin kâtib-i köhne-i cebehane ve Mehmedî kâtib.

Vilâyet-i			Hane ma'a bîve	Cizye
Selânik	Asıl		1 838	86 781
Kalimerye	Asıl		1 187	91 441
	Nev-yâfte yava		+2	+56
		Yekûn	1 189	91 497
Hortaç (خورتاج)	Asıl		1 262	85 046
Avrathisarı	Asıl		3 183	187 464
Şuşmen	Asıl		689	45 564
Cebel-i Bogdanos	Asıl		2 676	156 179
	Nev-yâfte yave		+3	+104
		Yekûn	2 679	156 283
Yenice-i Vardar	Asıl		1 405	91 212
Olivire (?)*	Aîıl		1 559	106 265
	Nev-yâfte yava		+1	+120
		Yekûn	1 560	106 385
Nefs-i Ma'den-i Sidrekapsa (سدره قپسی)	Asıl		606	42 085
Evkaf-ı Evrenos Beğ	Asıl		199	12 749
Cem'an	Asıl		14 604	904 836
	Nevyâfte yava		+6	+280
		Yekûn	14 610	905 116

'An resm-i kitâbet-i hisab, (her) 10 hane fî 1		1 461
'An resm-i hisab der her hezâr akçe fî 3		1 810
'An resm-i yek-akçe-i haracî		14 610
'Âdet-i dest-bûsî		2 000
	Yekûn	924 997

A) Vuzi'a min zâlike : 922 720

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, 2 def'a			920 000
a) Def'a, fî 21 Şevval Sene 895		700 000	
b) Def'a, fî 17 Muharrem Sene 896		220 000	
2) Kirâye-i akçe ve behâ-i (kîse)			2 720
a) Kirâye	9 hamil	2 540	
b) Behâ-i kîse ma'a resen:	18 surre	180	

B) El-bâki : 2 277

Resîd, fî 28 Ra. sene 896, temâmen.

CEDVEL NO : 12

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Ustrumca ve Maleşeva (مالشوه) ve Petriç ve Koniçe ve Tikveş ve gayruhu

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Hamza Baba kâtib, hîş-i Burhan İbn-i دوقه *(Sf. 878 - 879)*

Tahriren fî 11 Rebi'i'l-âhır sene 896

Be-hisab-ı Muhiddin Voyvoda
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

Vilâyet-i		Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye Cem'an cizye
Ustrumca	Asıl	3 307	355	239 353	6 338	
	Minha (1)	—4		—233		
	El-bâkî	3 303	355	239 120	6 338	(245 458)
Petriç	Asıl	2 098	200	157 916	3 860	(161 776)
Maleşeva	Asıl	782	55	58 470	935	(59 405)
Koniçe	Asıl	1.569	189	118 759	3 475	122.234
Tikveş	Asıl	2 529	216	155 808	4 052	
	Nev-yâfte baştina	+4		+140		
	Yekûn	2 533	216	155 948	4 052	(160 000)
Cem'an	Asıl	10 285	1 015	730 306	18 660	
	Minhâ (2)	—4		—233		
	El-bâkî	10 281	1 015	730 073	18 660	
	Nev-yâfte baştina	+4		+140		
	Yekûn	10 285	1 015	730 213	18 660	(748 873)

'An resm-i kitâbet-i hisab, 'an 11 300 hane, (her) 10 hane fî	1			1 130
'An resm-i hisab der her hezâr akçe fî	2			1 497
'An resm-i nîze: 40 hane fî	7			280
'An resm-i yek-akçe-i haracî				11 300
'An 'âdet-i dest-bûsî				2 000
			Yekûn	765 080

A) Vuzi'a min zâlike : 763 660

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, 2 def'a			759 350
a) Def'a, fî 3 Zilhicce sene 895		639 700	
b) Def'a, fî 17 Muharrem sene 896		119 650	
2) Vazifehorân-ı cami'-i Ustrumca, 'an 23 Şevval sene 895 ilâ 23 Şevval sene 896, fî yevm 6, fî sene			2 160
3) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			2 150
a) Kirâye		7,5 hamil	2 000
b) Behâ-i kîse ma'a resen	15 surre	150	

B) El-bâki : 1 420

Resîd, fî 26 Rebi'i'l-âhır sene 896, temâmen.

(1) Minhâ: müslüman şude, ber-mûceb-i hucec-i kadı-i Ustrumca, 'an sene-i mezkûre.
(2) Minhâ: zayi', be-cihet-i sene-i mezkûre, müslüman şudend.

CEDVEL NO : 13

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i İştip ve Novgoriça (نوكريجه) ve Kratova

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Hayruddin kâtib, merdüm-i İshak Paşa
(sf. 856) (Bk. No. 68)

Tahriren fî 12 Muharrem sene 896

Be-hisab-ı Kemal Çelebi

Vilâyet-i		Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye (Cem'an cizye)
İştip	Asıl	2 965	356	237 975	6 981	
	Nev-yâfte (1)	—(?)		+ 72		
	Yekûn	2 965	356	238 047	6 981	(245 028)
Novgoriça	Asıl	2 558	323	188 996	5 890	(189 886)
Kratova	"	1 911	321	136 982	5 484	(142 466)
Cem'an	"	7 434	1 000	563 953	18 355	
	Nev-yâfte	?		+ 72		
	Yekûn	7 434	1 000	564 025	18 355	(582 380)

'An resm-i kitâbet-i hisab, 'an 8 434 hane, (her) 10 hane fî 1		843
'An resm-i hisab, der her hezâr akçe fî 2		1 164
'An resm-i yek-akçe-i haracî		8 434
'An resm-i nîze (نيزه): 72 neferâ	" 7	504
'An 'âdet-i dest-bûsî		2 000
	Yekûn	595 325

Masraf-ı zâlike: 595 325 temâmen

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire	2 def'a		590 923
a) Def'a fî 11 Şevval, sene 895			227 664
b) Def'a fî gurre-i Muharrem, sene 896			363 259
2) Vazîfehorân-ı cami'-i İştip, 'an hâmis-i Zilka'de sene 895 ilâ hâmis-i Zilka'de sene 896, fî yevm 8, fî sene			2 880
3) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			1 522
a) Kirâye	6 hamil	1 400	
b) Behâ-i kîse	12 surre	122	

Temâmen

(1) Ziyâde-i nev-yâfte.

CEDVEL NO : 14

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Ilıca-i Kostandin ve Islavişte (اسلاوشته) ve Kumaniça (قانيچه) ve Gorna-Krayişte (كورنه قرايشته) ve gayruhu

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Mustafa Çelebi veled-i Davud Çelebi (sf. 883)

Tahriren fî 22 Rebi'i'l-âhir sene 896

Be-hisab-ı Muslihiddin Edirne
Mukabele şud, be-ma'rifet-i 'Ali Çelebi b. Saferşah

Vilâyet-i		Hane	Bive	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye (Cem'an cizye)
Ilıca-i Kostandin	Asıl	1 824	97	134 453	1 770	(136 223)
Islavişte	"	1 263	77	99 830	1 414	(101 244)
Kumaniça	"	352	19	26 280	363	(26 643)
Gorna Krayişte	"	781	67	63 318	1 314	(64 632)
Piyaniçe (پيانيچه)	"	1 828	105	141 827	1 855	(143 682)
Koçani (قوچانى)	"	1 831	107	150 687	1 911	(152 598)
Dupniçe (دوپنيچه)	"	2 904	151	233 458	2 953	(236 411)
Sireşnik (سرشنيك)	"	1 289	97	107 917	1 769	(109 686)
Rademir (رادەمير)	"	1 851	154	150 683	2 693	(153 376)
Cema'at-ı zevâid-i voynugaan	"	304	—	19 162	—	(19 162)
Cem'an	"	14 227	874	1 127 615	16 042	(1 143 657)

'An resm-i kitâbet-i hisab: 15 101 hane, 10 hane fî 1	1 510
'An resm-i hisab, 15 101 hane, 10 hane fî 1	2 287
'An resm-i nîze (نيزه) 223 hane fî 7	1 561
'An resm-i yek-akçe-i haracî	15 101
'An 'âdet-i dest-bûsî	2 000
Cem'an	1 166 116

A) Vuzi'a min zâlike: 1 152 983

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, fî 13 Safer sene 896 — 1 145 703

2) Vazîfehorân-ı câmi'-i Ilıca-i Köstendil, 'an hâmis-i Receb sene 895 ilâ hâmis-i Receb sene 896, fî yevm 10, fî sene — 3 600

3) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse — 3 680
   a) Kirâye — 12 hamil — 3 550
   b) Behâ-i kîse ma'a resen — 23 surre — 130

B) El-bâki: 13 133

Resîd, fî 26 Rebi'i'l-âhır sene 896, temâmen.

CEDVEL NO : 15

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i İvranya (اورانيه) ma'a Preşova (پراشوه) ve cemâ'at-ı bâzdarân

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Nurullah kâtib *(Sf. 867)*

Tahriren fî 25 Rebi'i'l-evvel sene 896

Be-hisab-ı Oruçhan
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Süleyman Çelebi
b. Hanefî ve İlyas kâtib.

		Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye (Cem'an cizye)
Vilâyet-i İvranya ma'a Preşova	Asıl	5 074	390	292 403	6 630	
	Nev-yâfte (1)	+20		+ 205		
	Yekûn	5 094	390	292 608	6 630	(299 238)
Cemâ'at-ı bâzdarân	Asıl	454	34	31 948	578	(32 526)
Cem'an	Asıl	5 528	424	324 351	7 208	
	Nev-yâfte (2)	+20		+205		
	Yekûn	5 548	424	324 556	7 208	(331 764)

'An resm-i kitâbet-i hisab, 5 972 hane, (her) 10 hane fî 1		597
'An resm-i hisab, der her hezâr akçe fî 2		663
'An resm-i yek-akçe-i haracî		5 972
'An resm-i dest-bûsî der her hezâr hane fî 200		1 194
	Yekûn	340 190

A) Vuzi'a min zâlike : 340 175

1) Teslîm-i Hızâne-i Âmire, fî 19 Zilka'de sene 895 — 339 200

2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse — 975

a) Kirâye — 3,5 hamil — 900

b) Behâ-i kîse ma'a resen: — 7 surre — 75

B) El-bâki : 15

Resîd, fî 28 Ra. sene 896, temâmen.

(1) Nev-yâfte-i karye-i Derbend Brakula (براقولا) nâm ve gayruhu.
Minhâ: karye-i Derbend, 18 hane, cizye 154.

(2) Nev-yâfte-i Derbend ve gayruhu.

CEDVEL NO : 16

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Sofya ve Şehirköy ma'a Iznebol (ازنبول)

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Muhiddin Migalkara, emin-i köhne-i Sofya. *(Sf. 886)*

Tahriren fî 24 Rebi'i'l-âhır sene 896

Be-hisab-ı Receb Pir
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

Vilâyet-i		Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye (Cem'an cizye)
Sofya	Asıl	7 160	948	546 801	18 470	(561 271)
Şehirköy	Asıl	5 215	484	390 428	9 628	
ma'a	Nev-yâfte (1)	+2		+ 54		
İznebol	Yekûn	5 217	484	390 482	9 628	(400 110)
	Asıl	12 375	1 432	937 229	28 098	
Cem'an	Nev-yâfte (1)	+2		+ 54		
	Yekûn	12 377	1 432	937 283	28 098	(965 381)

'An resm-i kitâbet-i hisab, 13 809 hane, (her) 10 hane fî 1		1 380
'An resm-i hisab, der her hezâr akçe	fî 2	1 930
'An resm-i gönder-i voynugaan, 556 hane	fî 7	3 982
'An resm-i yek-akçe-i haracî		13 809
'An 'âdet-i dest-bûsî		2 000
	Yekûn	988 392

A) Vuzi'a min zâlike : 987 241

1) Teslîm-i Hızâne-i Âmire, 2 def'a		798 922
a) Def'a, fî 25 Şevval sene 895	748 922	
b) Def'a, fî 26 Şevval sene 895	50 000	
2) Vazîfehorân-ı cami'-i Şehirköy, 'an 17 Şa'ban sene 895 ilâ 17 Şa'ban sene 896, fî yevm 9, fî sene		3 240
3) Vazîfehorân-ı cami'-i Radomir, 'an 12 Receb sene 895 ilâ 12 Receb sene 896, fî sene		2 720
a) Fî yevm 7, fî sene	2 520	
b) Be-cihet-i behâ-i revgan-ı pih ve hasır	200	

(1) Nev-yâfte, be-ma'rifet-i merd-i tîmar.

4) Vazîfe-i Mevlânâ Muhiddin, imam-ı cami'-i Breznik(?) (بر زنيك), 'an 24 Cumâde'l-ûlâ sene 895 ilâ 24 Cumâde'l-ûlâ sene 896, fî yevm 2, fî sene 720

5) Vazîfehorân-ı mescid-i Mîr-i-mîrân-ı Rumeli der Sofya, 'an 27 Ramazan sene 895 ilâ 27 Ramazan sene 896, fî yevm 3, fî sene 1 080

6) Teslîm-i Mevlânâ Şuca', kadı-i Sofya ve Hüdâdâd, emîn-i Sofya, Be-cihet-i harc-ı hassa der Sofya, ber-mûceb-i hükm-i humâyûn, 3 def'a (2) 178 559

a) Def'a, fî 17 Receb	sene 895	100 000	
b) Def'a, fî 28 Ramazan	sene 895	48 559	
c) Def'a, 'an yed-i 'Ali, 'an ebnâ-i sipahiyân, ber-mûceb-i hükm-i hümâyûn ve hucec-i Mevlânâ 'Alâüddin kadıasker-i Rumeli, fî 6 Şevval sene 895		30 000	

7) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse 2 000

a) Kirâye	10 hamil	1 800	
b) Behâ-i kîse ve gayruhu	20 surre	200	

B) El-bâki : 1 151

Resîd, fî 27 Rebi'i'l-âhır sene 896, temâmen.

CEDVEL NO : 17

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Berkofça ve Aşağa-Bucak* der liva-i Sofya

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Rüstem kâtib, emîn-i köhne-i çeltük-i Tırhala

Tahriren fî 26 Şevval sene 895 der âb-ı Ergene

Be-hisab-ı İshak çelebi
Mukabele şûd, be-ma'rifet-i Ömer, kâtib

	Cizye				
	Hane	Bîve	(Hanelerden)	(Bîvelerden)	
Asıl	4 345	521	302 384	9 078	311 462

'An resm-i kitâbet-i hisab	486
'An resm-i hisab	622
'An resm-i nîze: 26 nefer fî 7	182
'An resm-i yek akçe-i haracî	4866
'An 'âdet-i dest-bûsî-i haracî el-mezbûr, der her hezâr hane fî 200	973
	318 591

(2) Mahsub, be-muhasebe-i harc-ı hassa der Sofya. Be-ma'rifet-i Hüdâdâd. 'An 14 Cemâziye'l-evvel sene 895 ilâ 14 Cemâziye'l-evvel sene 896.

Masraf-ı zâlike	318 591 :	
1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, 2 def'a		317 641
a) Def'a, fî 19 Şevval sene 895	310 650	
b) Def'a, fî 21 Şevval sene 895	6 991	
2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse		950
a) Kirâye-i akçe, 3 hamil	900	
b) Behâ-i kîse ma'a resen, 6 surre	50	

CEDVEL NO : 18

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Niş ki sâbıkaa be muhasebe-i Filibe be-hem nibişte bud (نبشته بود), hâliyâ ifraz şud

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Dursun veled-i Bali, hîş-i Hacı Şehabeddin *(Sf. 888)*

Tahriren fî 24 Rebi'i'l-âhır sene 894

Be-hisab-ı Muhiddin Çelebi b. Yahya Bali
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Seferşah

	Hane ma'a bîve	Cizye
Asıl:	2 233	98 292
'An resm-i yek-akçe-i haracî		2 233
Yekûn, cüz sair rüsûm		100 525

A) Vuzi'a min zâlike : 99 080

1) Teslîm-i Hızâne-i Âmire, fî 13 Ramazan sene 895		96 000
2) Vazifehorân-ı cami'-i Niş, 'an gurre-i Cumâde'l-ûlâ sene 895 ilâ gayet-i Rebi'i'l-âhır sene 896 fî yevm 8, fî sene		2 880
3) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse		200
a) Kirâye, 1 hamil	180	
b) Behâ-i kîse ma'a resen, 2 surre	20	

B) El-bâki : 1 445

Resîd, fî 26 Rebi'i'l-âhır sene 896, temâmen

CEDVEL NO : 19

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Vidin ve Glave (كلاوه) ve Çerna-Rika (چرنه ريقه) ve Belgrad ve Isfırlik (اسفرلك) ve gayruhu

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Mevlânâ 'Abdi, kâtib-i Karaverye *(Sf. 908)*

Tahriren fî 6 Cumâde'l-ûlâ sene 896

Be-hisab-ı Hamza Bali hîş-ı Burhan
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

Vilâyet-i			Hane ma'a bîve	Cizye
Vidin	Asıl		2 566	80 530
	Nev-yâfte	(1)	+ 10	+ 273
		Yekûn	2 576	80 803
Timok	Asıl		1 931	71 723
(تمق)	Nev-yâfte	(1)	+ 2	+ 38
		Yekûn	1 933	71 761
Glavye ve Teşniç* (?)	Asıl		1 483	25 912
(كلاويه و تشنيچ)	Nevyâfte	(1)	+ 7	+ 108
		Yekûn	1 490	26 020
	Asıl		552	7 801
Çerna-rika	Nev-yâfte	(1)	+ 5	+ 70
		Yekûn	557	7 871
Belgrad	Asıl		634	23 000
	Nev-yâfte	(1)	+ 7	+ 259
		Yekûn	641	23 259
	Asıl		1 646	59 579
Isfırlik	Nev-yâfte	(2)	+ 83	+2 281
		Yekûn	1 729	61 860
	Asıl		1 468	54 054
Bane	Nev-yâfte	(2)	+ 92	+2 445
(بانه)		Yekûn	1 560	56 499
Kurâ-yı Vireniçler				
(قراى ويره نيچلر)	Asıl		298	17 624
	Asıl		10 578	340 223
Cem'an	Nev-yâfte	(3)	+ 206	+5 474
		Yekûn	10 784	345 697

'An resm-i kitâbet-i hisab, 10 hane fî 1		1 078
'An resm-i hisab, der her hezâr akçe fî 2		690
'An resm-i yek-akçe-i haracî		10 784
'Âdet-i dest-bûsî		2 000
	Yekûn	360 249

(1) 'An mürdegân-ı zinde.
(2) Zinde, 'an mürdegân ve haymana.
(3) Nev-yâfte ber-mûceb-i defter-i kudât-ı (قضات) vilâyet-i mezkûrîn.

A) Vuzi'a min zâlike: 355 695

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, fî hâmis-i Saferi'l-muzaffer, sene 896			354 425
2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			1 270
a) Kirâye	3,5 hamil	1 200	
b) Behâ-i kîse ma'a resen, 7 surre		70	

B) El-bâki: 4 554

Resîd, fî 9 Cumâde'l-ûlâ sene 896 temâmen.

CEDVEL NO : 20

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Semendire ma'a Balna (بالنه) ve Ma'den-i Rudnik ve Jeleznik ve Sirebreniça (سرابرنيجه) ve Agça tuzı (اغجه طوزى)

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Muslihiddin-i mezbur kâtib.

(Sf. 817) (Bk. No. 66).

Tahriren fî 13 Cumâde'l-ûlâ sene 895

Be-hisab-ı Osman kâtib
Mukabele şud, be - ma'rifet-i Derviş Ali

Vilâyet-i		Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye (Cem'an)
Semendire (1)	Asıl	7 527	236	119 136	2 477	
	Ez-ziyade be-cizye-i nevyâfte-i sene-i güzeşte: 967 hane fî 5	967		+4 935		
	Yekûn	7 527	236	124 071	2 477	(126 548)
Ma'den-i Rudnik	Asıl	617	—	25 000(2)	—	25 000
„ **Jeleznik** (ژلزنيك)	Asıl	129	—	2 080(3)	—	2 080
Memleha-i Ağça*	Asıl	330	—	10 349	—	10 349
Cem'an	Asıl	8 603	236	156 565	2 477	
	Ez-ziyade be-cizye-i nevyâfte-i sene-i güzeşte.	967		+4 935		
	Yekûn	8 603	236	161 500	2 477	(163 977)

'An resm-i kitâbet-i hisab, 8 839 hane, (her) 10 hane fî 1	883
'An resm-i hisab : (Her) hezâr akçe fî 2	327
Yek-akçe-i haracî	8 839
'Âdet-i dest-bûsî	2 000
Yekûn	176 026

A) Vuzi'a min zâlike: 175 060

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, 4 def'a			174 220
a) Def'a, fî 3 Safer	sene 895	154 220	
b) Def'a, fî 27 Safer	sene 895	12 000	
c) Def'a, fî 3 Rebi'i'l-evvel	sene 895	4 000	
d) Def'a, fî sâdis Cumâde'l-ûlâ	sene 895	4 000	
2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			(840)
a) Kirâye 2 hamil		800	
b) Behâ-i kîse ma'a resen:	4 surre	40	

B) El-bâki: 866

Resîd be-Hızâne-i 'Amire, fî 12 Cemâziye'l-âhır sene 895, temâmen

Def'a cizye-i hasene-i gönder-i 'âdet-i voynugaan-ı yamak der nahiye-i Todomir (تو دومير) tâbi'-i Sirebernişe ber mûceb-i mektub-ı mevlânâ kadı-i Sirebernişe, fî 28 Zilka'de sene 894: 30 neferen, fî 1 sikke, fî seneteyn 60 sikke

a) Be-cihet-i sene-i 893 30 sikke

b) Be-cihet-i sene-i 894 30 sikke

Be-hisab-ı akçe:

Her sikke 'an 'âdet-i flori fî 45 = 2 700

Resîd, be-Hızâne-i 'Amire fî 21 Cumâde'l-'ûlâ sene 895, temâmen.

---

(1) Vilâyet-i Semendire ma'a Balna ve Ma'den-i Sirebernişe ve Kuçeva (قوچوه) ve Seferişe* (سفريجه) ve Nikodim (نيقوديم) ve Branişeva (برانچوه) ve Raseva (راسوه) ve Omol (امول) ve Ravanişe (روانيجه) ve İjder (اژدر) ve karye-i اوراش ma'a eflâkaan-ı Branişeva ki der *defter-i esâmi* (دفتر اسامی) mahlût nibişte est. (مخلوط نبشته است)

(2) Cizye-i asıl ma'a ispenç, ber-veçh-i maktu' 25 000 (akçe)
a) Be-cihet-i cizye 16 000
b) Be-cihet-i ispenç 9 000

(3) Cizye, ber-veçh-i maktu'.

CEDVEL NO : 21

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Pavlo (پاولو) ve Kovaç (قواچ) der vilâyet-i Bosna
Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Tacüddin el-kâtib, divâne *(Sf. 788)* (ديوانه)
Tahriren fî 8 Rebi'î'l-âhır sene 895

Be-hisab-ı 'Alâüddin kâtib
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

Vilâyet-i		Cizye Hane	Bîve	(Hanelerden)	(Bîvelerden)	
Bogazi Yumru (1) (بوغازى يومرى)	Asıl	2 172	146	106 591	2 775	
	Ez-ziyâde be-cizye-i nev-yâfte-i sene-i güzeşte: 41 hane fî 5	41		+ 205		
	Yekûn	2 172	146	106 796	2 775	(109 571)
Çatalca	Asıl	1 089	65	52 855	1 245	
	Ez-ziyâde be-cizye-i nevyâfte-i sene-i güzeşte: 34 hane, fî 5	34		+ 170		
	Yekûn	1 089	65	53 025	1 245	(54 270)
Vişegrad (ويشغراد) **ve Hortaç*** (حورتاچ) **ve Dobrun** (طوبرون) **ve Priboy** (پرى بوى)	Asıl	2 086	75	89 811	1 326	
	Ez-ziyâde be-cizye-i nev-yâfte-i sene-i güzeşte: 93 hane, fî 5	93		+ 465		
	Minhâ zayi' be-cihet-i sene-i mezkûre ki gurihte şudend	—16		— 717		
	Yekûn	2 070	75	89 559	1 326	(90 885)
İvratar (اوراتار) **ma'a Osad** (اوصاد)	Asıl	1 691	32	79 676	594	
	Ez-ziyâde be-cizye-i nev-yâfte-i sene-i güzeşte: 45 hane, fî 5	45		+ 225		
	Yekûn	1 691	32	79 901	594	(80 495)
Gebrân-ı perâkende (2)	Asıl	124	1	5 208	17	5 225
Cem'an	Asıl	7 162	319	334 141	5 957	
	Ez-ziyâde be-cizye-i nev-yâfte-i sene-i güzeşte: 213 hane fî 5	213		+ 1 065		
	Minhâ: zayi', be-cihet-i sene-i mezkûre ki gürihte şudend	—16		— 717		
	Yekûn	7 146	319	334 489	5 957	(340 446)

'An resm-i kitâbet-i hisab, 'an 7 465 hane, (her) 10 hane fî 1	746
'An resm-i hisab, der her hezâr akçe fî 2	680
Yek-akçe-i haracî	7 465
'An 'âdet-i dest-bûsî: (Her) 1 000 hane fî 200	1 493
Yekûn..	350 830

(1) Bogazi Yumru ma'a Boraç (بوراچ) ve Olofça (اولوفجه)
(2) Ki 'an taraf-ı Izvornik refte bûdend.

A) Vuzi'a min zâlike: *350 470*

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, 2 def'a			349 000
a) Def'a, fî 13 Saferi'l-muzaffer sene 895		332 000	
b) Def'a, fî 2 Rebi'i'l-evvel sene 895		17 000	
2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			1 470
a) Kirâye: 3,5 hamil		1 400	
b) Behâ-i kîse ma'a resen, 7 surre			70

B) El-Bâki: *360*

Resid, be-Hızâne-i 'Amire fî 5 Cumâde'l-ûlâ sene 895, temâmen.

CEDVEL NO : 22

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Visoko (ويسقو) tâbi' i Kıral-i Bosna ve Lepeniça (لبنچه) ve Dubrovnik (دوبر يوينك) ve gayruhu der vilâyet-i Kıral-i Bosna

(Sf. 826 - 827)

Tahriren fî 26 Cemâziye'l-evvel sene 895

Be-Hisab-ı Muhiddin bin Bedreddin
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

Vilâyet-i		Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bivelerden)	Cizye (Cem'an cizye)
Visoko (1)	Asıl	4 235	76	174 875	1 555	
	Minhâ (2)	— 10		— 387		
	El-bâkî	4 225	76	174 488	1 555	
	Ez-ziyade (3)	87		+ 335		
	Yekûn	4 225	76	174 823	1 555	(176 378)
Neretva (نره‌توه) ve Dolna-Rama (دولنه‌راما) ve İskopya (اسقوپيه)	Asıl	3 554	40	146 526	932	
	Minhâ (4)	— 64		—2 971		
	El-bâkî	3 490	40	143 555	932	
	Ez-ziyade (3)	33		+ 165		
	Yekûn	3 490	40	143 720	932	(144 652)
Ma'den-i Kreşova (كراشوه) ve Olofça (اولوفچه) ve Suniçe (صونيچه)*	Asıl	1 122	39	44 885	716	
	Ez-ziyâde (3)	31		+ 155		
	Yekûn	1 122	39	45 040	716	(45 756)
Cem'an	Asıl	8 911	155	366 286	3 205	
	Minhâ (5)	— 74		—3 358		
	El-bâkî	8 837	155	362 928	3 203	
	Ez-ziyade (3)	131		+ 655		
	Yekûn	8 837	155	363 583	3 205	(366 788)

'An resm-i kitâbet-i hisab, 8 992 hane, (her) 10 hane fî 1	899
'An resm-i hisab, der her hezâr akçe fî 2	733
'An resm-i yek-akçe-i haracî	8 992
'Âdet-i dest-bûsî	2 000
Yekûn	379 410

A) Vuz'a min zâlike: 376 455

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire 2 def'a		374 875
a) Def'a, fî 8 Rebi'i'l-âhır sene 895	357 000	
b) Def'a, fi 17 Rebi'i'l-âhır sene 895	17 875	
2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse		1 580
a) Kirâye, 4 hamil	1 500	
b) Behâ-i kîse ma'a resen, 8 surre fî 10	80	

B) El-bâki: 2 955

Resîd, be-Hızâne-i 'Amire, fî 27 Cumâde'l-'ûlâ sene 895, temâmen.

CEDVEL NO : 23

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Popoviçe (پوپويچه) der vilâyet-i Bosna ve Gradişte (غرادشته) ve Laşva (لاشوه) ve Milne (ميلنه) ve âdet-i flori-i nahiye-i Saray-ovası ve gayruhu

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Nurullah kâtib *(Sf. 785 - 786)*

Tahriren fî 7 Rebi'i'l-âhır sene 895

Be-hisab-ı Kemal Dizdâr
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

Vilâyet-i		Hane	Bîve	CİZYE (Hanelerden)	CİZYE (Bîvelerden)	(Cem'an) cizye
Popoviça ve Gradişde, Laşva ve Milne *	Asıl	4 493	92	181 244	1 977	
	Ez-ziyade be-cizye-i nevyâfte-i sene-i güzeşte, 162 hane fî 5	162		+ 810		
	Minhâ (1)	—73		—2 686		
	El-bâkî be-cihet-i sene-i mezkûre	4 420		179 368		
	Ez-ziyade (2)	—		+2 797		
	Yekûn	4 420	92	182 165	1 977	(184 142)
'Âdet-i Flori (3)	Asıl	1 173	46	66 173	1 244	
	Ez-ziyade be-cizye-i nevyâfte-i sene-i güzeşte: 9 hane fî 5	9		+45		
	Minhâ: Müslüman şude be-cihet-i sene-i mezkûre	—1		—56		
	Yekûn	1 172	46	66 162	1 244	(67 406)
Cem'an	Asıl	5 666	138	247 417	3 221	
	Ez-ziyade (4)	171		+3 652		
	Minhâ (5)	—74		—2 742		
	Yekûn	5 592	138	248 327	3 221	(251 548)

'An resm-i kitâbet-i hisab, 5 730 hane, (her) 10 hane fî 1	573
'An resm-i hisab der her hezâr akçe fî 2	503
Yek-akçe-i haracî	5 730
'Âdet-i dest-bûsî, (her) hezâr hane fî 200	1 146
Yekûn	259 500

(1) Vilâyet-i Visoko (ويسقو) ma'a Lepeniça (لبنجه) ve Dubrovnik (دوبرونيك) ve Graç (غراچ) ve gayruhu tâbi'-i Saray-ovası.

(2) Minhâ: zâyi', be-cihet-i sene-i mezkûre ki nâ-bedîd şudend ez-ân-sebeb (ازان سبب) ki memleket kaht şude, ber-mûceb-i hucec-i Ya'kub Beğ, ma'a müslüman şude.

(3) Ez-ziyade, be-cizye-i nev-yâfte-i sene-i güzeşte.

(4) Minhâ: zâyi', be-cihet-i sene-i mezkûre ki nâ-bedîd şudend.

(5) Minhâ: zâyi', be-cihet-i sene-i mezkûre ki nâ-bedîd şudend, der bâlâ mezkûr est, ma'a müslüman şude.

A) Vuzi'a min zâlike: *257 703*

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire 2 def'a			251 553
a) Def'a, fî 28 Muharrem	sene 895	251 553	
b) Def'a, fî 3 Rebi'i'l-evvel	sene 895	5 000	
2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			1 150
a) Kirâye-i akçe, 2,5 hamil		1 100	
b) Behâ-i kîse ma'a resen, 5 surre		50	

B) El-bâki: *1 797*

Resîd, be-Hızâne-i 'Amire fî 8 Rebi'i'l-âhır sené 895, temâmen.

---

(1) Zayi', be-cihet-i sene-i mezkûre nâ-bedîd şud (نابديد شد) ve müslüman şudend. 'An kurâ-yi 8 kıt'a ki der zîr (2) mezkûr est. Hane 73, cizye 2 686. Minhâ 3 müslüman.

(2) Ez-ziyâde, be-cizye-i gebrân-ı karye-i Glavnik (غلاونيك) ve Kutrune (قوترونه) ve Oragoviçe (اوراغويچه) ve Gale (غله) ve Lujnik(?) (لوژنيك) ve Petriç (پتريچ) ve Bazar-ı Rundak (?) (بازارروندا ق) ve Jelezne Polye (ژلزنه‌پوليه), 8 kıt'a. 63 hane ki *âdet-i flori* vaz' şud: 2 797 (akçe) Fi'l-asıl 119 hane, 4 450 (akçe)cizye. Bunlar yâğî (ياغى) yire karîb olduğu cihetden tefrika (تفريقه)olub 73 hane müslümanla zayi' yazıldı, mezkûrdur. Yukarıda bâkî kalan 63 hane hükm-i hümâyûn mûcebince 'avârızdan berî olub eflâk rüsûmı 'âdet üzere seksen üçer akçe vaz' olduğı cihetden yukarıda asılda zikr olan kadîm haraçları üzere 2 797 akçe dahi ziyade kayd olundu.

Esamî defteri'nde bunlardan kadîm haraçları üzerine ziyade yazılub her birine eflâk 'âdeti rüsûmu üzere seksen üçer akçe kayd oldı.

(3) 'Âdet-i flori-i nahiyet-i Saray-ovası.

(4) Ez-ziyade, 3 652 akçe: a) Be-cizye-i nevyâfte-i sene-i güzeşte: 171 hane fî 5 — 855
b) Be-cizye-i gebrân-ı kurâ-yi Mezkûr ki der bâlâ mezkûr est, 8 kıt'a. Ez-ân sebeb (ازان سبب) ki *'âdet-i flori* mültezim şudend : 2 797.

(5) Zayi' be-cihet-i sene-i mezkûre, nâ-bedîd (نابديد) ve müteferrik şudend ve müslüman şudend, der bâlâ mezkûr est.

CEDVEL NO : 24

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Hersek

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Muslihiddin veled Rumkuş

Tahriren fî 13 Cumâde'l-ûlâ sene 895 (Sf. 818 - 819) (Bk. No. 65)

Be-hisab-ı Muhiddin hîş-i بداری
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

Nahiye-i			Hane ma'a bîve	Cizye	
Nevesinye (نواسنیه)	Asıl		4 849	182 270	
	Minhâ	(1)	—4	— 178	
	Ez-ziyade	(2)	209	+ 1 405	
	Nev-yâfte baştina		+2	+ 49	
		Yekûn	4 847	183 176	183 176
Sokol (صوقول)	Asıl		6 666	291 532	
	Minhâ	(1)	— 27	— 1 281	
	Ez-ziyade	(2)	87	+ 435	
	Nev-yâfte baştina		+ 2	+ 49	
		Yekûn	6 441	290 735	290 735
Preboy (پره‌بوی) ma'a Duştiçe (دوشتیچه)	Asıl		1 645	74 344	
	Minhâ	(3)	— 13	— 556	
	Ez-ziyade	(2)	16	+ 80	
		Yekûn	1 632	73 868	27 538
Ma'den-i Çaynişe (چاینیچه) ve Bırvenik (برونیك)	Asıl		542	27 538	
	Minhâ	(1)	— 2	— 47	
	Ez-ziyade	(2)	18	— 90	
		Yekûn	540	27 581	27 581
Kukan (قوقان) ve Poplata (پوپلاته) ve Milaşeva (ملاشوه)	Asıl		2 328	97 116	
	Minhâ	(4)	— 58	—1 877	
	Ez-ziyade	(2)	44	+ 220	
		Yekûn	2 270	95 459	95 459
Cem'an	Asıl		15 830	672 800	
	Minhâ	(5)	— 104	— 3 939	
	Ez-ziyade	(2)	374	+ 1 870	
	Nev-yâfte baştina		+ 4	+ 88	
		Yekûn	15 730	670 819	670 819

'An resm-i kitâbet-i hisab, (her) 10 hane	fî 1	1 573	
'An resm-i hisab, der her hezâr akçe	fî 2	1 340	
'An resm-i gönder, 100 nefer	fî 7	700	
'An resm-i yek-akçe-i haracî		15 730	
'Âdet-i dest-bûsî		2 000	
'An ispençe-i Ma'den-i Çaynişe: 347 hane, fî 25		8 675	30 018
		Yekûn	700 837

(1) Minhâ: müslüman şude, be-cihet-i sene-i mezkûre.
(2) Ez-ziyade, be-cizye-i nev-yâfte-i sene-i güzeşte cüz bîve.
(3) Minhâ: zayi', be-cihet-i sene-i mezkûre ki müslüman şudend.
(4) Minhâ: zayi', be-cihet-i sene-i mezkûre ki gürihte şudend (گریخته شدند).
(5) Minhâ: zayi', be-cihet-i sene-i mezkûre:
a) Müslüman şude: 46 hane, cizye 1 599.
b) Gürihtegân (گریخته‌گان), ber-mûceb-i mektub-ı kadı-i Preboy: 58 hane, cizye 2 345.

A) Vuzi'a min zâlike: 695 356

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire 3 def'a 692 616
   a) Def'a, fî 2 Muharrem sene 895 335 000
   b) Def'a, fî 10 Rebi'i'l-âhır sene 895 307 607
   c) Def'a, fî 6 Cumâde'l-ûlâ sene 895 50 008
      1) Nakid 49 000
      2) Hasene-i efrenciye 21 sikke fî 48 = 1 008
2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse 2 740
   a) Kirâye 7 hamil 2 600
   b) Behâ-i kîse ma'a resen 14 surre 140

B) El-bâki: 5 481

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire fî 15 Cumâde'l-ûlâ sene 895 5 211
2) Zimmetü'l-bâkî 270

Minhâ: iptidâ-i vazîfe-i Mevlânâ 'Alâüddin ki hatib-i Cami'-i Cedîd şud der Hoca (حوجه) 'An gurre-i Zilhicce sene 894 ilâ gayet-i Muharrem sene 895 fî yevm, 3, fî 3 şehr 270, temâmen.

CEDVEL NO : 25

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Bırvenik (برونيك) ve Bihor (بهور) ve Komotin (?) (قومتين) ve Suho-gorla (سوخوغورله) ve Plav (پلاو) der livâ-i Prizrin

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Mevlânâ Sinan, kadı-i köhne-i Gümülcüne *(Sf. 909 - 910)*

Tahriren fî 8 Cumâde'l-ûlâ sene 896

Be-hisab-ı Kıvameddin hîş-i Kemal Paşa
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

Vilâyet-i		Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye (Cem'an cizye)
Bırvenik	Asıl	4 681	278	211 885	4 716	
	Minhâ (1)	— 7		— 344		
	El-bâkî	4 674	278	211 541	4 716	(216 257)
Bihor	Asıl	1 643	116	74 105	1 972	
	Minha (2)	— 211	— 8	— 9 367	— 136	
	El-bâkî	1 432	108	64 738	1 836	(66 574)
Komotin (?) *	Asıl	844	65	37 101	1 148	(38 249)
Plav (3)	"	1 615	—	15 000	—	15 000
Suho-gorla	"	3 371	270	169 862	4 600	(174 462)
Eflâkaan-ı Prizrin	"	451	30	23 854	510	
	Minha (4)	— 52		— 2 822		
	El-bâkî	399	30	21 032	510	(21 542)
Cem'an	Asıl	12 605	759	531 807	12 946	
	Minhâ (5) (6)	— 270	— 8	— 12 533	— 136	
	El-bâkî	12 335	751	519 274	12 810	(532 084)

'An resm-i kitâbet-i hisab 'an 13 086 hane, (her) 10 hane fî 1	1 308
'An resm-i hisab der her hezâr akçe fî 2	1 064
'An resm-i yek-akçe-i haracî	13 086
'Âdet-i dest-bûsî	2 000
Yekûn	549 542

A) Vuzi'a min zâlike: *543 554*

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire	fî 3 def'a			541 744
a) Def'a, fî 12 Zilka'de	sene 895		119 969	
b) Def'a, fî 4 Rebi'i'l-evvel	sene 896		392 000	
c) Def'a, fî 8 Cumâde'l-ûlâ	sene 896		29 775	
2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse				1 710
a) Kirâye	5,	hamil	1 600	
b) Behâ-i kîse ma'a resen	11	surre	110	

B) El-bâki: *6 088*

1) Def'a, fî 23 Cumâde'l-ûlâ sene 896	4 000
2) Def'a, fî 25 Cumâde'l-ûlâ sene 896	2 088

'An yed-i Mevlânâ Lütfi, kadı-i köhne-i Manastır *müfettiş-i zayi'ât.*

---

(1) Minhâ: zayi', be-cihet-i sene-i mezkûre ki gurihte şudend (گریخته شدند) ber-mûceb-i defter-i esâmî ve hucec-i kadı-i Bırvenik be-cihet-i sene-i mezkûre.

(2) Minhâ: zayi' şud, be-cihet-i sene-i mezkûre be-Braniçeva (برانچوه) ve gayruhu perâkende şudend ber-mûceb-i mektub-i Şadi Beğ ve kudât. (قضات)

(3) Ber-veçh-i maktu'

(4) Minhâ: zayi', be-cihet-i sene-i mezkûre ber-mûceb-i hucec-i Şâdi Beğ.

(5) Minhâ: zayi', be-cihet-i sene-i mezkûre ber-mûceb-i mektub-ı Şâdi Beğ ve kudât ki nâ-bedîd (نابديد) ve gurihte şudend.

(6) Not : 893 yılına ait muhasebeye nazaran (aynı defter sf. 782) aynı bölgede zuhur eden bir kıtlık yüzünden, verecekleri cizye miktarı 23 830 akçe tutarında olan 540 hanenin dağılıp kaybolduğuna dair şöyle bir kayıt mevcuttur:

"Minhâ: Hane 540, cizye 23 830, zayi' be-cihet-i sene-i mezkûre ki nâ-bedîd ve gurihte ve müteferrik şudend, ez-ân sebeb ki (ازان سبب كه) vilâyet-i mezkûr kaht şude (قحط شده) ber-mûceb-i hükm-i hümâyûn ve hucec (ve) defter-i mirliva ve kudât-ı mezkûrîn. El-bâkî: Hane 12 605, cizye 531 837". (Krş. No. 26 ve 57).

CEDVEL NO : 26

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Yeleç (يلچ) ve İzveçan (ازوجان) n. d. Yeni-Pazar ve vilâyet-i İvraca (اوراجه) ve Ras (راس) ve Pazar-ı Haddadîn (بازار حدادين) ve Mıgliç (ميغليچ) ve Bistriça (بستريجه) ve Ma'den-i Irjana (ارژانه)

Vâcib sene 894, be-ma'rıfet-i Uveys Çelebi b. Meremmeti *(Sf. 899 - 900)*

Tahriren fî 29 Rebi'i'l-âhır sene 896

Be-hisab-ı 'Abdulkerim b. İshak
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

Vilâyet-i		Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye (Cem'an cizye)
Yeleç (1)	Asıl	1 965	146	95 863	2 557	(98 420)
İzveçan	"	1 170	115	59 592	1 946	(61 538)
İvraca	"	1 445	137	71 012	2 342	(73 354)
Ras	"	1 865	163	87 617	2 786	(90 403)
Pazar-ı Haddâdîn	"	357	28	17 118	476	(17 594)
Bistriça	"	218	7	10 480	119	(10 599)
Mıgliç	"	180	—	5 312	—	5 312
Ma'den-i Preskova (پراسقووه)*	"	139	—	4 402	—	4 402
Ma'den-i Goşçaniçe (غوشجانيجه)*	"	254	—	11 428	—	11 428
Ma'den-i Irjana	"	293	18	14 830	306	(15 136)
	Yekûn (2)	7 886	619	377 654	10 617	(388 271)

'An resm-i kitâbet-i hisab 'an 8 505 hane: (Her) 10 hane fî 1	850
'An resm-i hisab der her hezâr akçe fî 2	776
'An resm-i nîze: 110 hane fî 7	770
'An resm-i yek-akçe-i haracî	8 505
'An 'âdet-i dest-bûsî	2 000
Yekûn	401 172

(1) Yeleç n. d. Yeni-pazar ma'a İsyeniçe (اسينيچه ، سينيچه) ve Nikşik (نيكشيك).

(2) Not: 893 yılına ait muhasebeye nazaran (aynı defter, sf. 793) vuku'a gelen bir kıtlık sebebiyle bazı hanelerin dağılıp kaybolmuş olduğuna dair şu kayıt mevcuttur:

" Minhâ: Zâyi' be-cihet-i sene-i mezkûre ki gürihte ve nâbedîd şud, ez-ân sebeb ki vilâyet-i mezkûre kaht şude, ber-mûceb-i hucec-i kudât-ı vilâyet-i mezkûrîn ve hükm-i hümâyûn ve

Ya'kub Beğ mirliva: Hane 385, cizye 20 115
Bîve 55, cizye 929

El-bâkî: Hane 7 886, cizye 377 654; bîve 619, cizye 10 617". (Krş. No. 25 ve 57).

A) Vuzi'a min zâlike: *399 582*

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire 2 def'a			398 202
a) Def'a, fî âşir-i Zilka'de	sene 895	199 202	
b) Def'a, fî 12 Safer	sene 896	199 000	
2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			1 380
a) Kirâye	4 hamil	1 300	
b) Behâ-i kîse ma'a resen,	8 surre fî 10	80	

B) El-bâki: *1 590*

Resîd, fî sâlis-i Cumâde'l-ûlâ sene 896, temâmen.

CEDVEL NO : 27

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Topliça (توپلیجه) der livâ-i Alacahisar

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Bedreddin, kethudâ-i köhne-i Migalkara.

(Sf. 873)

Tahriren fî 28 Rebi'i'l-âhır sene 896

Be-hisab-ı Seferşah
Mukabele şud, be-ma'rifet-i veled-i Hanefî

	Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	
Asıl	9 611	629	427 350	10 836	(438 186)

'An resm-i kitâbet-i hisab, 'an 10 240 hane, (Her) 10 hane fî 1		1 024
" " hisab der her hezâr akçe fî 2		876
" " yek-akçe-i haracî		10 240
" " nîze, 43 nefer fî 7		301
" 'âdet-i dest-bûsî		2 000
	Yekûn	452 627

Masraf-ı zâlike: *452 627*

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire	2 def'a		448 760
a) Def'a, fî 19 Zilka'de, fî sene			
a) Def'a, fî 19 Zilka'de, fî sene		448 000	
b) Def'a, fî 13 Rebi'i'l-evvel, fî sene		760	
2) Vazîfehorân-ı cami'-i Ürgüb, 'an hâmis-i Zilka'de sene 895 ilâ hâmis-i Zilka'de sene 896, fî yevm 7, fî sene			2 520
3) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			1 347
a) Kirâye	4,5 hamil	1 250	
b) Behâ-i kîse ma'a resen	9 surre	97	
	Temâmen.		

CEDVEL NO : 28

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Alacahisar ve Koznik (قوزينك) **ve Kurşunlu ve Petrus** (پتروس) **ve Planina** (پلانه) **ve Zaplanina** (زاپلانه) **ve Ürgüb** (اركوب) **ve Bolvan** (بولوان)

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Ahmed Hoca kethudâ-i Ya'kub Beğ. *(Sf. 893)*

Tahriren fî 26 Rebi'i'l-âhır sene 896

Be-hisab-ı Muhiddin hîş-i Şirazî
Mukabele şud, be ma'rifet-i Derviş 'Ali

Vilâyeti-i		Hane ma'a bîve	Cizye
Alacahisar	Asıl	4 301	156 203
Koznik	"	2 979	115 233
Kurşunlu	"	2 415	95 252
	"	2 416	89 753
Petrus	Nev-yâfte (1)	+ 25	+1 324
	Yekûn	2 441	91 077
Zaplanina (2)	Asıl	808	36 054
Bolvan	"	1 849	66 274
Ürgüb	"	1 983	70 169
	"	16 751	629 038
	Nev-yâfte (1)	+ 25	+1 324
Cem'an	Yekûn	16 776	630 362

'An resm-i kitâbet-i hisab, (her) 10 hane fî 1	1 677
'An resm-i hisab, der her hezâr akçe fî 2	1 260
'An resm-i yek-akçe-i haracî	16 776
'An 'âdet-i dest-bûsî	2 000
Yekûn	652 075

A) Vuzi'a min zâlike: 646 352

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire 2 def'a — 641 995
   a) Def'a, fî 26 Şevval sene 895 — 419 637
   b) Def'a, fî 17 Muharrem sene 896 — 222 358
2) Vazifehorân-ı cami'-i Alacahisar, 'an 21 Safer sene 896 ilâ 21 Safer sene 897, fî yevm 5, fî sene — 1 800
3) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse — 1 941
   a) Kirâye-i akçe 6,5 hamil — 1 800
   b) Behâ-i kîse ma'a resen: 13 surre — 141
4) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, 'an yed-i Mevlânâ Muhiddin kadı-i Karaverye, *müfettiş-i zâyi'ât-ı haraciyân* (مفتش ضايعات خراجيان), fî gurre-i Muharrem sene 896 — 616

B) El-bâki: 5 73

Resîd, be-Hızâne-i 'Amire, fî 26 Rebi'i'l-âhır sene 896, temâmen.

(1) Nev-yâfte-i karye-i Boşnak (بوشناق) ki gurihte bud.
(2) Vilâyet-i Zaplanina ve Planina: Ma'den-i nukre (نقره).

CEDVEL NO : 29

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Dilboçiçe (دلبوچیچه) der livâ-i Alacahisar

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Muslihiddin kâtib *7(Sf. 861)*

Tahriren fî 27 Rebi'i'l-evvel sene 896.

Be-hisab-ı Muslihiddin veled-i Canik
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Muslihiddin b.
'Attar ve Mehmed kâtib

	Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye (Cem'an)
Asıl	12 760	527	585 586	8 980	
Minhâ (*)	—84		—4 711		
El-bâkî	12 676	527	580 875	8 980	(589 855)

'An resm-i kitâbet-i hisab, 'an 13 203 hane, (her) 10 hane fî 1				1 323
'An resm-i hisab der her hezâr akçe		fî 2		1 179
'An resm-i gönder-i (گوندر) voynugaan:	100 nefer	fî 7		700
'An resm-i yek-akçe-i haracî				13 203
'An 'âdet-i dest-bûsî				2 000
			Yekûn	608 260

A) Vuzi'a min zâlike: 604 180

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, fî 2 def'a			602 530
a) Def'a, fî 17 Zilhicce	sene 895	244 530	
b) Def'a, fî 13 Safer	sene 896	358 000	
2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			1 650
a) Kirâye	6 hamil	1 530	
b) Behâ-i kîse ma'a resen:	12 surre	120	

B) El-bâki: 4 080

Resîd, fî 28 Ra. sene 896, temâmen.

(*) Minhâ: zayi', be-cihet-i sene-i mezkûre, 'an gebrân-ı karye-i Dolna-Şişova (دولنه شیش اووه) ve Gorna-Şişova (گورنه شیش اووه) ve karye-i لوحنه ve Britofça (بریتوفجه) ber-mûceb-i hucec-i kadı-i Niş, gâib şudend.

Bunlarun gaybet (غیبت) eyledüklerine sebeb bu kim, bunlardan evvel *gaybet idenlerün haracların bunlar viregelmekle* bağlarından ve baştinalarından ve sair emlâklerinden bir habbeleri kalmayub hem *kaht* (قحط) dahi olduğı ecilden gaybet etmişler, iki def'a timara virilmiş anlar dahi komuş gitmiş.

CEDVEL NO : 30

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Priştine ve Vulçıtırna (ولچترنه) ve Tırgovişte ve Kolopotik (قلوپوتيك) 'an eflakaan-ı Prod ve Lofça (برودولوفچه) ve Bansko (بانسقو) ve gayruhu

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Muhiddin Voyvoda *(Sf. 884 - 885)*

Tahriren fî 22 Rebi'i'l-âhır sene 896

Be-hisab-ı Hacı Dündar
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

Vilâyet-i		Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bivelerden)	Cizye (Cem'an cizye)
Priştina	Asıl	1 751	127	87 028	2 236	
	Nev-yâfte (1)	+ 17		+ 958		
	Yekûn	1 768	127	87 986	2 236	(90 222)
Vulçtırına	Asıl	3 192	188	162 277	3 243	
	Nev-yâfte (2)	+ 13	+ 1	662	+ 17	
	Yekûn	3 205	189	162 939	3 260	(166 199)
Tırgovişte	Asıl	3 321	246	164 937	4 247	
	Nevyâfte (2)	+ 35		2 261		
	Yekûn	3 356	246	167 198	4 247	(171 445)
Kolopotik	Asıl	2 137	141	110 945	2 437	
	Nev-yâfte (2)	+ 10	+ 4	+ 465	+ 68	
	Yekûn	2 147	145	111 410	2 505	(113 915)
Eflâkan-ı Brod * ve Lofça *	Asıl	184	12	9 577	204	
	Nev-yâfte	+ 7		+ 334		
	Yekûn	191	12	9 911	204	(10 115)
Bansko	Asıl	712	50	35 921	860	
	Nev-yâfte (2)	+ 5		+ 275		
	Yekûn	717	50	36 196	860	(37 056)
Cem'an	Asıl	11 297	764	570 685	13 227	
	Nev-yâfte (2)	+ 87	+ 6	+4 955	+ 102	
	Yekûn	11 384	770	575 640	13 329	(588 969)

'An resm-i kitâbet-i hisab, 12 154 hane, (her) 10 hane fî 1	1 215
'An resm-i hisab der her hezâr akçe fî 2	1 177
'An resm-i nîze, 62 nefer fî 7	434
'An resm-i yek-akçe-i haracî	12 154
'An 'âdet-i dest-bûsî	2 000
Yekûn	605 949

(1) Nev-yâfte: 'an ba'zı gebrân ki der sene-i güzeşte perâkende şude bûdend (پراكنده شده بودند).

(2) Nev-yâfte: 'an perâkendegân-ı sene-i güzeşte.

Vuzi'a min zâlike: 605 949

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire fî 4 def'a			600 089
a) Def'a, fî 4 Zilhicce	sene 895	239 490	
b) Def'a, fî gurre-i Muharrem	sene 896	326 695	
c) Def'a, fî 15 Safer	sene 896	26 000	
d) Def'a, fî 27 Rebi'i'l-âhır	sene 896	7 904	
2) Vazifehorân-ı câmi'-i Vulçıtırne, 'an gurre-i Cumâde'l-ûlâ sene 895 ilâ gaye-i Rebi'i'l-âhır sene 896, fî yevm 9, fî sene			3 240
3) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			2 620
a) Kirâye	6 hamil	2 500	
b) Behâ-i kîse ma'a resen	12 surre	120	

Temâmen

CEDVEL NO : 31

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Lab (لاب) ve Morava (مورەوه) ve Trebça (ترابجه) ve Topliça (توپلیچه)

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-î Muhiddin veled-i Arab Kadı *(Sf. 913)*

Tahriren fî 9 Cumâde'l-ûlâ sene 896.

Be-hisab-ı Nasuh Hasköy
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

Vilâyet-i		Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye (Cem'an cizye)
Lab	Asıl	7 399	464	354 892	7 939	(362 831)
Morava	"	4 248	320	212 929	5 440	(218 369)
Trebça	"	991	83	47 773	1 411	(49 184)
Topliçe	"	2 273	174	111 939	2 907	(114 846)
Cem'an	"	14 911	1 041	727 533	17 697	(745 230)

'An resm-i kitâbet-i hisab, 'an 15 952 hane, (her) 10 hane, fî 1	1 595
'An resm-i hisab der her hezâr hane, fî 2	1 490
'An resm-i nîze: 55 nefer, fî 7	385
'An resm-i yek-akçe-i haracî	15 952
'Âdet-i dest-bûsî	2 000
Yekûn	766 652

A) Vuzi'a min zâlike: 764 575

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, fî 4 def'a			761 800
a) Def'a, fî 24 Zilka'de	sene 895	299 500	
b) Def'a, fî 17 Muharrem	sene 896	442 500	
c) Def'a, fî 20 Rebi'i'l-evvel	sene 896	15 000	
d) Def'a, fî 9 Cumâde'l-ûlâ	sene 896	4 800	
2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			2 775
a) Kirâye-i akçe	15 hamil	2 620	
b) Behâ-i kîse ve resen	15 surre	155	

B) El-bâki: 2 077

Resîd, fî 17 Cumâde'l-ûlâ sene 896, temâmen.

CEDVEL NO : 32

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Yanova (یانوه) **tabi'-i Navabri** (نوبری) **ve Ostrovieç** (استرویچه) **ve Bane** (بانه) **ve Sutiska** (صوتسقه) **ve Istari-leh*** (استاریله) **ve gayruhu** *(Sf. 796)*

'An gurre-i Rebi'i'l-âhır sene 894 ilâ gâyet-i Rebi'i'l-evvel sene 895
be-ma'rifet-i İlyas Çelebi veled-i بابوجی زاده

Be-hisab-ı Muhiddin b. Musa Çelebi
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

	Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye (Cem'an cizye)
Asıl	4 342	505	251 850	8 184	
Ez-ziyade (1)	433		— 2 165		
Minhâ (2)	—7		— 453		
Yekûn	4 335	505	253 562	8 184	(261 746)

'An resm-i kitâbet-i hisab, 'an 4 840 hane, 10 hane fî 1			484
'An resm-i hisab der her hezâr akçe, fî 2			523
'An resm-i yek-akçe-i haracî			4 840
'An 'âdet-i dest-bûsî: (her) 1 1000 hane fî 200			968
		Yekûn	268 561
A) Vuzi'a min zâlike: *267 350*			
1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire 2 def'a			266 500
a) Def'a, fî 21 Zilhicce	sene 894	248 500	
b) Def'a, fî 2 Rebi'i'l-âhır	sene 895	18 000	
2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			850
a) Kirâye 2,5 hamil		800	
b) Behâ-i kîse 5 surre		50	

B) El-bâki: *1 211*

Resid, be-Hızâne-i 'Amire fî 28 Rebi'i'l-âhır sene 895, temâmen.

(1) Ez-ziyâde, be-cizye-i nev-yâfte-i sene-i güzeşte: 433 hane fî 5

(2) Minhâ: zayi', be-cihet-i sene-i mezkûre ki mükerrer ve gayruhu şudend:
a) Mükerrer: 5 hane, cizye 315.
b) Be-cihet-i hizmet-i ma'den-i Seragolos (سراغولوس) der Anadolu firistâde (فرستاده): 2 hane, cizye 128. Ammâ gelecek yılda yine yerine gelmişdir, alınsa gerekdir. *Hizmete varduğı cihetden bu yıl haraçdan 'affolunmuş..* Ber-mûceb-i hükm-i hümâyûn, be-takrîr-i Ca'fer.

Emrolundu ki iki yıllık alına.

CEDVEL NO : 33

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Novabri (نوبری) **ve Trapça** (ترابجه) **ve İştinkar**(?)(اشتنقار)* **ve Belasiçe** (بلاسیجه) **ve Bela-bırda** (بلابرده) **ve Kopurik**? (قپوریك)

'An gurre-i Rebi'il-âhır sene 894 ilâ gayet-i Rebi'i'l-evvel sene 895,

be-ma'rifet-i Ramazan Vidini kâtib *(Sf. 787)*

Tahriren fî 27 Rebi'i'l-âhır sene 895

Be-hisab-ı Hayrüddin ... كش دوكلو
Mukabele şud be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

	Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye (Cem'an cizye)
Asıl	5 285	737	397 825 (1)	11 985	
Ez-ziyâde (2)	514		— 2 570		
Minhâ (3)	— 17		— 973		
Yekûn (4)	5 268	737	399 422	11 985	(411 407)

'An resm-i kitâbet-i hisab, 'an 6 000 hane, (her) hane fî 1	600
'An resm-i hisab der her hezâr akçe fî 2 (5)	622
'An resm-i yek-akçe-i haracî	6 005
'Âdet-i dest-bûsî: (Her) 1 000 hane fî 200	1 201
Yekûn	419 835

Be-cihet-i sâl-i âyende

5 270 hane, 399 540 cizye, 737 bîve 11 485 cizye.

A) Vuzi'a min zâlike: 419 480

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire	2 def'a		418 200
a) Def'a, fî 3 Rebi'i'l-evvel sene 895		415 000	
b) Def'a, fî 24 Rebi'i'l-evvel sene 895		3 200	
2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			1 280
a) Kirâye	4 hamil	1 200	
b) Behâ-i kîse ma'a resen:	8 surre	80	

B) El-bâki: 355

Resîd, be-Hızâne-i 'Amire, fî 9 Rebi'i'l-ûlâ sene 895, temâmen.

(1) Minhâ: 'an *resm-i fuçi* (فوچی) n. d. *goşboştina* (غوش بوشتنه) ber-veçh-i maktu', fî sene 100 000.

(2) Ez-ziyâde, be-cizye-i nevyâfte-i sene-i güzeşte: 514 hane, fî 5.

(3) Minhâ: a) Zayi', be-cihet-i sene-i mezkûre gurihte şud,
'an hashâ-i Novabri karye-i ... اتاديه : 15 hane, cizye 855
Ber-mûceb-i hucec-i kadı-i Belasiçe.
b) Def'a, be-cihet-i firistâden-i (فرستادن) ma'den-i Saraglos (سراغلوس)
der Anadolu: Ber-mûceb-i hucec-i kadı-i Novabri, hane 2, cizye 118
Yekûn-ı zayi'ât, be-cihet-i sene-i mezkûre : 17 hane, cizye 973
Amma gelecek yılda yine alınsa gerekdir. *Haraçların bu yıl almıyalar*, hizmet ideler deyu hüküm gönderilmiş imiş.
Emr olundu ki iki yıllık alına.

(4) Yekûn ma'a rüsûm, gayr-ez zayi'ât.

(5) Gayr-ez *akçe-i goşboştina.*

CEDVEL NO : 34

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Prizrin, Eflâkan-ı Priştine ve İpek ve Duçani (دوچانی) ve Altun-ili (التون ایلی) ve İskenderiye

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Seyyid Rahimî *(Sf. 903)*
Tahriren fî gurre-i Cumâde'l-ûlâ sene 896

Be-hisab-ı Muslihiddin b. Meremmetî
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

Vilâyet-i		Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye (Cem'an cizye)
Eflâkan-ı Priştine	Asıl	784	86	39 752	1 462	(41 214)
" İpek	"	914	94	45 166	1 598	(46 764)
Prizren	"	5 701	660	293 918	11 220	(305 138)
İpek	"	2 297	255	106 687	4 335	(111 022)
Duçani	"	1 331	153	63 316	2 601	(65 917)
Altun-ili	"	1 360	154	61 398	2 618	(64 016)
İskenderiye	"	3 807	4	79 893	68	(79 961)
Yekûn		16 194	1 406	690 130	23 922(10)	(714 040)

'An resm-i kitâbet-i hisab, 'an 17 600 hane her 10 hane, fî 1		1 760
'An resm-i hisab, der her hezâr akçe fî 2		1 428
'An resm-i yek-akçe-i haracî		17 600
'An 'âdet-i dest-bûsî		2 000
	Yekûn	736 840

Masraf-ı zâlike 736 820, temâmen.

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, fî 4 def 'a — 725 240
   a) Def'a, fî 2 Zilhicce sene 895 — 361 000
   b) Def'a, fî 11 Rebi'i'l-evvel sene 896 — 347 000
   c) Def'a, fî hâmis-i Rebi'i'l-âhır sene 896 — 13 000
   d) Def'a, fî gurre-i Cumâde'l-ûlâ sene 896 — 4 240

2) Vazifehorân-ı cami'-i İpek, 'an gurre-i Cumâde'l-ûlâ sene 895 ilâ gayet-i Rebi'i'l-âhır sene 896, fî yevm 9 — 3 240

3) Vazifehorân-ı cami'-i Prizren, 'an gurre-i Cumâde'l-ûlâ sene 895 ilâ gayet-i Rebi'i'l-âhır sene 896, fî yevm 9, fî sene — 3 240

4) Vazifehorân-ı mescid-i varoş-ı kal'a-i İskenderiye, 'an hâmis-i Muharrem sene 895 ilâ hâmis-i Muharrem sene 896, fî yevm 6, fî sene — 2 160

5) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse — 2 940
   a) Kirâye-i akçe — 7 hamil — 2 800
   b) Behâ-i kîse ma'a resen ve nemed: — 14 surre — 140

Temâmen.

CEDVEL NO : 35

İbtida-i muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Dukagin(دوقاكين) der vilâyet-i Arnavud ki sâbıka der tasarruf-ı birader-i Hazret-i Davud Paşa bud.

Has şud, fî şehr-i Rebi'i'l-âhır sene 895. Be-ma'rifet-i Yusuf İstanbulî, 'an ebnâ-i sipahiyân ve ber-mûcib-i mektub-ı Mevlânâ Mahmud, kadı-i vilâyet-i Dukagin *(Sf. 844)*

Tahriren fî hâmis-i Rebi'i'l-evvel sene 896
ki ber-în mûceb (برين موجب) *harac vaz' şud. Bî rüsûm.*

Mukabele kerd bâ Derviş 'Ali.

Gelecek yıl muhasebesinde yazılmıya, zîra ki sene 894 içündür.
Vâcib-i sene 894

	Hane	Fî	Cizye
	321	20	6 420
	496	15	7 440
	777	10	7 770
Yekûn	1 594		21 630

Resid, be-Hızâne-i 'Amire, fî 28 Ramazan sene 895, temâmen.

Ber-mûceb-i defter-i Sinan Beğ, kâtib-i mukata'a-i Hızâne-i 'Amire, mezkûr Davud Paşa karındaşından evvel Hacı Beğ tasarruf ider imiş.

Vaz' olunan cizyeden ziyade cem' edile, haracî içün akçe alınduğı cihetden bundan resm-i kitâbet ve yek-akçe-i haracî alınmadı.

Mütemerridîn (متمردين) : Ber-mûceb-i mektub-ı Mevlânâ Mahmud kadı-i vilâyet-i Dukagin el-mezbûr, 194 hane, berây-i derbend 105 hane. Onar akçe *ispenc* virirlermiş, *haraç virmeğe muti' olmamışlar.*

CEDVEL NO : 36

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Debri-i bâlâ (دبری بالا و زیر) **ve zîr ve Akça-hisar ve gayruhu der livâ-i Ohri**

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Hacı Ya'kub veled-i Hacı İslâm kethüdâ-i köhne-i Edirne *(Sf. 868)*

Tahriren fî 27 Rebi'i'l-evvel sene 896

Be-hisab-ı Orhan
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Süleyman
Çelebi veled-i Hanefî-zâde ve İlyas

Vilâyet-i			Hane ma'a bîve	Cizye
Debri-i bâlâ	Asıl		1 936	49 425
	Nevyâfte baştina		+ 2	+ 39
		Yekûn	1 938	49 464
Veliko Bırda (ولقو برده)	Asıl		1 564	38 518
	Nevyâfte baştina		+ 1	+ 22
		Yekûn	1 565	38 540
Debri-i zir	Asıl		1 709	41 528
Çerniça (چرنیچه)	"		1 349	34 147
Riyeka (ریقه)	"		802	20 098
Akça-hisar	"		1 373	28 925
Tematye (تماتیه)	"		249	5 513
Mat (مات)	"		2 023	41 432
Karlo (1) (قارلو)	"		1 407	27 455
	Nevyâfte	(2)	+ 208	+ 3 366
		Yekûn	1 615	30 821
Cem'an	Asıl		12 412	287 042
	Nevyâfte	(3)	+ 211	+ 3 427
		Yekûn	12 623	290 469

'An resm-i kitâbet-i hisab: (her) 10 hane fî 1		1 262
'An resm-i hisab der her hezâr akçe fî 2		580
'An resm-i nîze: 9 neferâ fî 7		63
'An resm-i yek-akçe-i haracî		12 623
'An 'âdet-i dest-bûsî		2 000
	Yekûn	306 997

(1) Not: 893 yılına ait muhasebede (aynı defter, sf. 812) bazı hanelerin 'âsî olduğuna dair şu kayda rastlanıyor:
"Minhâ: Zâyi' be-cihet-i sene-i mezkûre (ki) dâğî (طاغی) şudend, ez-ân sebeb Halil Paşa. mîr-i mîrân-ı Rumeli gaaret kerd, ber-mûceb-i hucec-i kadı-i Akçahisar:
Hane 687, cizye 14 603. El-bâkî: Hane 1407, cizye 27 455." (Krş. No. 37).

(2) Nev-yâfte, 'an gebrân-ı mütemerridîn ki der sene-i güzeşte Halil Paşa gâret kerde bûd (غارت کرده‌بود).

(3) Nev-yâfte, 'an mütemerridîn (متمردین) ve baştina.

A) Vuzi'a min zâlike: 293 420

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, fî 18 Rebi'i'l-evvel sene 896			290 000
2) Vazifehorân-ı cami'-i Debri, 'an 27 Şa'ban sene 895 ilâ 27 Şa'ban sene 896, ber-mûceb-i hucec-i kadı-i Debri fî yevm 6, fî sene			2 160
3) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			1 260
a) Kirâye	3 hamil	1 200	
b) Behâ-i kîse ma'a resen	6 surre fî 10	60	

B) El-bâki: 13 577

Resîd, fî 28 Ra. sene 896, temâmen.

CEDVEL NO : 37

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Pavlo-Kurtik (پاولو كورتيك) **der vilâyet-i Arnavud**

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Muslihiddin kâtib-i Bedreddin Bey *(Sf. 946)*

Tahriren fî 4 Cumâde'l-ûlâ sene 896.

Be-hisab-ı Mahmud veled-i Develü.
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

	Hane (1)	Cizye
Asıl (2)	1 523	26 562
Minhâ (3)	— 35	— 970
El-bâkî	1 488	25 592
Nevyâfte (4)	+231	+4 139
'An resm-i yek-akçe-i haracî		1 719
Yekûn..	1 719	31 450

Vuzi'a min zâlike: 31 450

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, fî hâmis-i Saferi'l-muzaffer sene 896			31 296
2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			154
a) Kirâye-i akçe	144		
b) Behâ-i kîse ma'a resen	10		

Temâmen.

(1) Cüz (جز) bîve.

(2) Not: Bu bölgenin 893 yılına ait muhasebesinde (aynı defter, sf. 846) bazı hanelerin kaybolduğuna dair şöyle bir kayıt vardır:

" Minhâ: Zayi' be-cihet-i sene-i mezkûre ki Halil Paşa mirliva-i Ohri akın kerd, ber-mûceb-i mektub ve defter-i Halil Beğ ve kadı-i Elbasan ve Mehmed Beğ, mirliva-i Elbasan: Hane 922, Cizye 9 265; def'a be-cihet-i sâl-i âyende 6920.

El-bâkî: Hane 1 523, cizye 33 482." (Krş. No. 36)

(3) Zâyi', be-cihet-i sene-i mezkûre.

(4) Nev-yâfte 'an mütemerridîn ki muti' şudend.

CEDVEL NO : 38

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Kırçova (قیرچوه)

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Sa'di kâtib *(Sf. 915)*

Tahriren fî 11 Cumâde'l-ûlâ sene 896

Be-hisab-ı Tacüddin kâtib
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

	Hane	Bîve	Cizye		
			(Hanelerden)	(Bîvelerden)	(Cem'an cizye)
Asıl (1)	5 818	507	363 113	8 742	
Minhâ (2)	— 6		— 378		
El-bâkî	5 812	507	362 735	8 742	(371 477)

'An resm-i kitâbet-i hisab, 'an 6 319 hane, (Her) 10 hane fî 1	631
'An resm-i hisab, der her hezâr akçe fî 2	742
'An resm-i nîze: 14 hane, fî 7	98
'An resm-i yek-akçe-i haracî	6 319
'Âdet-i dest-bûsî: (Her) 1 000 hane fî 200	1 262
Yekûn	380 529

A) Vuzi'a min zâlike: 372 985

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, fî 8 Zilhicce sene 895			371 505
2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			1 480
a) Kirâye	4 hamil	1 400	
b) Behâ-i kîse ma'a resen:	8 surre fî 10	80	

B) El-bâki: 7 544

Resid, fi 11 Cumâde'l-ûlâ sene 896, temâmen

(1) Not ; Bu bölgenin 893 yılına ait cizye muhasebesinde (Aynı defter sf. 778) Türk-Kölemen harbi esnasında Hersek-zâde Ahmed Paşa'nın idaresindeki donanmanın denizde fırtınaya tutulmuş olduğu hakkında şöyle bir kayıt vardır:

"Minhâ: Zayi', be-cihet-i sâl-i âyende 'an gebrân-ı kürekçiyân-ı keştîhâ-i donanma ki be-sefer-i 'Arab be-Veled-i Hersek be-hem refte bûdend (بهم رفته بودند) gark şudend, ber-mûceb-i sûret-i hükm-i ve hucec-i kadı-i Kırçova: Hane 94, cizye 6 029.
El-bâkî: Hane 5 818, cizye 363 113",

(2) Minhâ: zayi', be-cihet-i sene-i mezkûre ki müslüman şudend (مسلمان شدند) , ber-mûceb-i hucec-i kadı-i Kırçova.

CEDVEL NO : 39

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Kalkandelen

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i İshak Çelebi veled-i Receb b. Kadı *(Sf. 891)*

Tahriren fî 25 Rebi'il-âhır sene 896

Be-hisab-ı Kemal Dizdar
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

		Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye (Cem'an cizye)
Asıl		4 993	705	327 259	13 137	
Nev-yâfte	(1)	+3		+81		
	Yekûn	4 996	705	327 340	13 137	
Minhâ	(2)	—2		—134		
	El-bâkî	4 994	705	327 206	13 137	(340 343)

'An resm-i kitâbet-i hisab 'an 5 701 hane, 10 hane fî 1		570
'An resm-i hisab der her hezâr akçe	fî 2	680
'An resm-i gönder: 5 nefer, fî 7		35
'An resm-i yek-akçe-i haracî:		5 701
'An 'âdet-i des-bûsî: (her) 1 000 hane, fî 200		1 140
	Yekûn	348 603

A) Vuzi'a min zâlike: 347 850

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire	2 def'a		346 855
a) Def'a fî hâmis-i Şevval	sene 895	120 000	
b) Def'a fî 26 Zilka'de	sene 895	226 855	
2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			995
a) Kirâye-i akçe	3,5 hamil	925	
b) Behâ-i kîse ma'a resen	7 surre	70	

B) El-bâki: 753

Resîd, fî 26 Rebi'i'l-âhır sene 896, temâmen.

(1) Nev-yâfte, be-ihtiyar-i hodşân (خودشان)

(2) Minhâ: zayi', be-cihet-i sâl-i âyende ki müslüman şudend, ber-mûceb-i hucec-i kadı-i Kalkandelen.

CEDVEL NO : 40

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Üsküb ve Köprülü ve gayruhu

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i 'Abdusselâm kâtib. *(Sf. 859)*

Tahriren fî 17 Muharrem sene 896

Be-hisab-ı Üveys Çelebi
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

Vilâyet-i		Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye (Cem'an cizye)
Üsküb	Asıl	4 777	404	305 542	7 924	
	Nev-yâfte Baştina	+2		+64		
	Yekûn	4 779	404	305 606	7 924	(313 530)
Köprülü	Asıl	2 383	307	153 181	6 397	(159 578)
Ma'den-i Nejilova (نژیل اوه)	Asıl	148	11	8 683	187	(8 870)
Cem'an	Asıl	7 308	722	467 406	14 508	
	Nev-yâfte	+2		+64		
	Yekûn	7 310	722	467 470	14 508	(481 978)

'An ispençe-i gebrân-ı Ma'den-i Nejilova 7 616
a) 306 hane, ispenc fî 25 = 7 550
b) 11 bîve, ispenc fî 6 = 66

'An resm-i kitâbet-i hisab, 'an 8 032 hane, (her) 10 hane, fî 1 803
'An resm-i hisab der her hezâr akçe fî 2 963
'An resm-i nîze (نیزه), 5 neferen fî 7 35
'An resm-i yek-akçe-i haracî 8 032
'An 'âdet-i dest-bûsî 2 000
Yekûn 501 427

A) Vuzi'a min zâlike : 501 046

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire 2 def'a 496 746
a) Def'a, fî hâmis-i Şevval sene 895 258 746
b) Def'a, fî 2 Muharrem sene 896 238 000

2) Vazifehorân-ı cami'-i Köprülü: fî yevm 7,5, fî sene 2 700
a) İmam, 'an gurre-i Ramazan sene 895 ilâ sene 896
b) Kâtib ve müezzin ve gayruhu, 'an 22 Receb sene 895

3) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse 1 600
a) Kirâye 5 hamil 1 500
b) (Behâ-i) kîse ve resen : 10 surre 100

B) El-bâki : *381*

Resîd, be-Hızâne-i 'Âmire, fî 17 Muharrem sene 896, temâmen.

CEDVEL NO : 41

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Pirlepe (پرلپه) ve Morihova (موریحوه) ve Florine ve Moliskova (مولیسقوه) ve Gogova (غوغوه)

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Mevlânâ Alâüddin veled-i Çatal (چتال) *(Sf. 892)*

Tahriren fî 25 Rebi'i'l-âhır sene 896

Be-hisab-ı Seyyid Rahimî
(Mukabele şud) be-ma'rifet-i Derviş 'Ali Kâtib

Vilâyet-i	Hane	Bîve	Cizye			
				(Hanelerden)	(Bîvelerden)	Cem'an Cizye
Pirlepe	Asil	5 483	391	312 420	8 188	(320 608)
Morihova	"	1 156	154	63 006	3 068	(66 074)
Florine	"	3 663	388	214 126	6 722	(220 848)
Moleskova	"	2 388	236	135 785	4 082	(139 867)
Gogova	"	3 146	267	175 723	4 599	(180 322)
Cemâat-ı bâzdarân	"	134	—	7 460	—	7 460
Cem'an		15 970	1 436	908 520	26 659	(935 179)

'An resm-i kitâbet-i hisab 'an 17 406 hane, (her) 10 hane, fî 1	1 740
'An resm-i hisab der her hezâr akçe fî 2	1 870
'An resm-i yek-akçe-i haracî	17 406
'Âdet-i dest-bûsî	2 000
Yekûn	958 195

A) Vuzi'a min zâlike : 956 475

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, fî 3 def'a — 950 535
   a) Def'a, fî 11 Şevval — sene 895 — 294 424
   b) Def'a, fî 14 Safer — sene 896 — 635 000
   c) Def'a, fî 24 Rebi'i'l-âhır — sene 896 — 21 111

2) Vazifehorân-ı cami'-i Pirlepe, 'an gurre-i Cumâde'l-ûlâ sene 895 ilâ gayet-i Rebi'i'l-âhır sene 896, fî yevm 6, fî sene — 2 160

3) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse — 3 780
   a) Kirâye — 9 hamil — 3 600
   b) Behâ-i kîse ma'a resen — 18 surre — 180

B) El-bâki : 1 720

Resîd, fî 22 Cumâde'l-ûlâ sene 896, temâmen.

CEDVEL NO : 42

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Manastır

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Muhiddin, sahib-i 'ayar-ı Sofya *(Sf. 890)*

Tahriren fî 25 Rebi'i'l-âhır sene 896

Be-hisab-ı 'Alâüddin kâtib
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

	Hane	Bîve	Cizye		
			(Hanelerden)	(Bîvelerden)	(Cem'an cizye)
Asıl	6 680	857	430 134	14 569	
Minhâ (1)	— 4		— 336		
El-bâkî	6 676	8 57	429 798	14 569	(444 367)

'An resm-i kitâbet-i hisab, 'an 7 533 hane 10 hane, fî 1		753
'An resm-i hisab, der her hezâr akçe fî 2		888
'An resm-i nîze: 11 hane fî 7		77
'An resm-i yek-akçe-i haracî		7 533
'An 'âdet-i dest-bûsî: (Her) 1 000 hane fî 200		1 506
	Yekûn	455 124

A) Vuzi'a min zâlike: 453 299

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, fî 12 Muharrem sene 896		451 410
2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse ilâ Şehlü (شهلو) ve Gümülcine ve gayruhu		1 889
a) Kirâye 4,5 hamil	1 800	
b) Behâ-i kîse ve resen ve gayruhu, 9 surre	89	

B) El-bâki: 1 825

Resid, fî 28 Rebi'i'l-âhır sene 896, temâmen.

(1) *Müslüman şudend* ki be-cihet-i sene-i mezkûre zayi' şud. ber-mûceb-i *'arznâme-i* Mehmed Çelebi kadı-i Manastır.

CEDVEL NO : 43

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Ohri ve Debriçe (دبریچه) ve Praspa (پراسپه) ve Mokri (موقری) ve Gora (گوره)

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Ramazan Edirne *(Sf. 877)*

Tahriren fî âşir-i Rebi'i'l-âhır sene 896

Be-hisab-ı Muslihiddin Garib
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Süleyman kâtib
veled-i Hanefî ve İlyas kâtib

Vilâyet-i		Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye (Cem'an cizye)
Ohri	Asıl	4 085	577	220 516	11 735	(232 251)
Debriçe	Asıl	1 749	157	99 903	3 209	
	Nev-yâfte baştine	+1		+49		
	Yekûn	1 750	157	99 952	3 209	(103 161)
Prespa	Asıl	1 778	190	102 507	3 769	(106 276)
Mokri	Asıl	3 783	195	176 885	3 447	(180 332)
Cem'an	Asıl	11 395	1 219	608 811	22 160	
	Nev-yâfte baştina	+1		+49		
	Yekûn	11 396	1 219	608 860	22 160	(631 020)

'An resm-i kitâbet-i hesab, 'an 12 515 hane, (her) 10 hane fî 1		1 251
'An resm-i hisab der her hezâr akçe fî 2		1 262
'An resm-i yek-akçe-i haracî		12 515
'Âdet-i dest-bûsî		2 000
	Yekûn	648 048

A) Vuzi'a min zâlike: *643 794*

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire	2 def'a		640 104
a) Def'a, fî 28 Şevval	sene 895	358 481	
b) Def'a, fî gurre-i Muharrem	sene 896	281 623	
2) Vazîfehorân-ı Cami'-i Ohri, 'an gurre-i Cumâde'l-ûlâ sene 895 ilâ gayet-i Rebi'i'l-âhır sene 896, bermûceb-i hucec-i kadı-i Ohri, fî yevm 6			2 160
3) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			1 530
a) Kirâye-i akçe	6,5 hamil	1400	
b) Behâ-i kîse ma'a resen	13 surre	130	

B) El-bâki: *4 254*

Resîd, be-Hızâne-i 'Amire, fî âşir-i Rebi'i'l-âhır sene 896, temâmen.

CEDVEL NO : 44

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Tomorniçe (تومرنيچه) ve Iskrapar (اسقراپار) ve Muzaki (مزاكى) ve Işbat (اشبات) ve Elbasan ve Pavlo-Kurtik (پاولوكورتيك) der livâ-i Arnavud

Vâcib-i sene-i 894, be-ma'rifet-i Seydi Çelebi bin hış-i Hoca Kaasım *(Sf. 822)*

Tahriren fî 9 Cumâde'l-ûlâ sene 895

Be-hisab-ı Muhiddin kâtib-i Tâcî Beğ
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

Vilâyet-i			Hane ma'a bîve	Cizye
Iskrapar	Asıl		2 118	40 586
	Ez-ziyâde (1)		182	+ 910
		Yekûn	2 118	41 496
Mujake (مژاكه)	Asıl		2 875	58 906
	Ez-ziyâde (2)		253	+1 265
		Yekûn	2 875	60 171
Pavlo-Kurtik	Asıl		495	9 565
	Ez-ziyâde (2)		25	+ 125
		Yekûn	495	9 690
Tomorniçe	Asıl		974	20 519
	Ez-ziyâde (2)		195	+ 775
	Nev-yâfte baştina		+ 4	+ 68
		Yekûn	978	21 362
Işbat (3)	Asıl		3 765	73 788
	Minhâ (4)		— 141	—1 003
	Ez-ziyâde (2)		473	+2 365
	Nev-yâfte (5)		+ 30	+ 580
		Yekûn	3 564	75 730
Elbasan	Asıl		1 834	39 227
	Ez-ziyâde (2)		201	+1 005
		Yekûn	1 834	40 232
Cem'an	Asıl		12 062	242 591
	Minhâ (6)		— 141	—1 003
	Ez-ziyâde (1)		1 289	+6 445
	Nev-yâfte		+ 34	+ 648
		Yekûn	11 955	248 681

'An resm-i kitâbet-i hisab: (Her) 10 hane fî 1		1 195
'An resm-i hisab, der her hezâr akçe fî 2		497
'An resm-i yek-akçe-i haracî		11 955
'An 'âdet-i dest-bûsî		2 000
	Yekûn	264 328

A) Vuzi'a min zâlike: 258 822

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire 3 def'a					257 052
a) Def'a, fî 14 Muharrem sene 895				199 607	
b) Def'a, fî 12 Rebi'i'l-evvel sene 895				52 445	
1) Nakdiye			51 725		
2) Hasene-i Efrenciye, 15 sikke, fî 48			720		
c) Def'a, fî 16 Rebi'i'l-evvel sene 895				5 000	
2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse					1 410
a) Kirâye 3 hamil				1 350	
b) Behâ-i kîse ma'a resen, 6 surre				60	
3) İbtidâ-i cihet-i kayyımî (قیمی) ve behâ-i revgan-ı çerağ ve hasır be-cihet-i cami'-i Elbasan, 'an 9 Rebi'i'l-evvel sene 894 ilâ 9 Rebi'i'l-evvel sene 895 fî yevm 1, fî sene					360

B) El-bâki: 5 506

Resîd, be-Hızâne-i 'Amire, fî 9 Cumâde'l-ûlâ sene 895, temâmen.

---

(1) Ez-ziyâde, be-cizye-i nev-yâfte-i sene-i güzeşte, cüz bîve.

(2) Ez-ziyâde, be-cizye-i nev-yâfte-i sene-i güzeşte, cüz bîve.

(3) a) İşbat ilinin eski kadısı Mevlânâ Üveys "mezkûr haracî'ye nev-yâfte virdim, hisabında göstermedi" deyu 'arz eyledi. Ber-mûceb-i ahkâm-ı Hacı Hüsam, fî hâmis-i Rebi'i'l-evvel sene 896: Hane 181, cizye fî 25 = 4 625.

b) Mezkûr haracî geldi, defterinde *geçen yılda olan nev-yâfteye beşer akçe ziyade eylemiş* bulunduğı cihetden kadı-i mezkûr mu'terif olub mezkûr haracî üzerinde nesne zâhir olmadı. Fî 24 Rebi'i'l-âhır sene 896.

c) 'An yed-i Mevlânâ kadı-i köhne-i Aydos ki teftiş kerde bud, 'an cizye-i gebrân-ı vilâyet-i İşbat ki der bâlâ zayi' nibişte bud (نبشته بود): 141 hane, cizye 1 003.

Resîd, be-Hızâne-i 'Âmire, fî 15 Receb sene 896, temâmen.
Mezkûr haracî almadığı zâhir olmuş.

(4) Minhâ: zayi', be-cihet-i sene-i mezkûre, 'an karye-i Tardos (طاردوس) ki dâğî şudend.

(5) Nevyâfte ki ez-hâric âmedend (امدند).

(6) Minhâ: zayi', be-cihet-i sene-i mezkûre ki dâğî şudend der bâlâ (Not No. 4) mezkûr est, ber-mûceb-i hucec-i kadı-i İşbat ve Mirliva.

CEDVEL NO : 45

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Belgrad ve Malakas (ملاقاس) ve Palogras (پالوغراس) ve Avlonya (اولونیه) ve gayruhu

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Muhiddin b. Arab Kadı *(Sf. 802 - 803)*

Tahriren fî 28 Rebi'il-âhır sene 895

Be-hisab-ı Recep Pîr
Mukabele şud, be-ma'rifet-i
Derviş 'Ali

Vilâyet-i		Hane	Bîve	Cizye (H. lerden)	Cizye (B. lerden)	Cizye (Cem'an)
Belgrad	Asıl	2 293	50	57 355	861	
	Ez-ziyade be-cizye-i nev-yâfte-i sene-i güzeşte: 209 hane, fî 5	209		+1 045		
	Yekûn	2 293	50	58 400	861	(59 261)
Malakas	Asıl	4 048	73	99 602	1 253	
	Ez-ziyade be-cizye-i nevyâfte-i sene-i güzeşte: 416 hane, fî 5	416		+2 080		
	Nev-yâfte 'an mütemerridend ki âmedend	+ 22		+ 356		
	Yekûn	4 070	73	102 038	1 253	(103 291)
Palogras* ve Üç-Depe* ve karye-i Karkanyas (قارقانیاس)	Asıl	1 360	10	26 456	166	
	Ez-ziyade be-cizye-i nev-yâfte-i sene-i güzeşte: 97 hane, fî 5	97		+ 485		
	Yekûn	1 360	10	26 941	166	(27 107)
Kanine (قانینه)	Asıl	5 137	125	135 738	2 192	
	Ez-ziyade be-cizye-i nev-yâfte-i sene-i güzeşte: 369 hane, fî 5	369		+1 845		
	Nev-yâfte an karye-i ... قرجاص	+ 22		+ 915		
	Yekûn	5 159	125	138 498	2 192	(140 690)
Avlonya	Asıl	1 284	80	43 873	1 546	
	Ez-ziyâde be-cizye-i nevyâfte-i sene-i güzeşte: 89 hane fî 5	89		+ 445		
	Nev-yâfte an karye-i قودس ve طوح, cüz قره‌حاص ki der bâlâ mezkûr est	+ 455		+4 072		
	Yekûn	1 739	80	48 390	1 546	(49 936)
Cem'an	Asıl	14 122	338	363 024	6 018	
	Ez-ziyâde be-cizye-i nev-yâfte-i sene-i güzeşte: 1 180 hane, fî 5	1 180		+5 900		
	Nev-yâfte (1)	+ 499		+5 343		
	Yekûn	14 621	338	374 267	6 018	(380 285)

'An resm-i kitâbet-i hisab, 'an 14 959 hane, (her) 10 hane fî 1	1 495
'An resm-i hisab, (her) hezâr akçe fî 2	760
Yek-akçe-i haracî	14 959
'Âdet-i dest-bûsî	2 000
Yekûn	399 499

A) Vuzi'a min zâlike: 394 130

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire	2 def'a		385 970
a) Def'a, fî 26 Muharrem	sene 895	373 970	
b) Def'a, fî 24 Rebi'il-evvel	sene 895	12 000	
2) Vazifehorân-ı cami'-i Kanine, 'an 14 Receb sene 894 ilâ 14 Receb sene 895, fî yevm 9, fî sene			3 420
3) Vazifehorân-ı cami'-i Belgrad, an 27 Zilhicce sene 894 ilâ 27 Zilhicce sene 895, fî yevm 9, fî sene			3 420
4) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			1 680
a) Kirâye: 4 hamil		1 600	
b) Beha-i kîse ma'a resen: 8 surre		80	

B) El-baki: 5 369

Resîd, be-Hızâne-i 'Âmire, fî 7 Cumâde'l-ûlâ sene 895, temâmen.

'An tahvil İlyas Beğ mirliva-i Avlonya ber-mûceb-i mektûb-ı hod 'an cizye-i gebrân-ı karye-i قودس ve قرحاص ve طوح ki muti' (مطيع) şudend, be-cihet-i vâcib-i sene 893. 5 100

Resîd be-Hızâne-i 'Âmire, fî 21 Muharrem sene 895, temâmen.

Bunların, *bu yıl ki erbaa'* (اربعه) *dır nev-yâfte yazılub alındı;* yukarıda mezkûrlar bundan *güzeşte* (گذشته) dir.

(1) Nev-yâfte-i karye-i قودس ve قرحاص ve طوح ki sâbıkaa mütemerridîn şude end (شده اند) Hâliyâ muti' şudend.

CEDVEL NO : 46

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Görice (گوريجه) **ve Kolna** (قولنه) **ve Petromezak** (?)* (پترومزاك) **ve Şişan** (شيشان) **ve Vılkaşin** (ولقاشين) **ve Obar** (اوبار) **ve Dimo-Voyvoda** (ديمو ويووده)

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Temur (تمر) el-kâtib *(Sf. 912)*

Tahriren fî 9 Cumâde'l-ûlâ sene 896

Be-hisab-ı 'Alâüddin birader-i Rûbâh
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

Vilâyet-i		Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye (Cem'an cizye)
Görice (1)	Asıl	3 146	390	147 085	6 738	(153 823)
Şişan	"	1 422	161	72 696	2 865	(75 561)
Vılkaşin ma'a Dimo-voyvoda*	"	3 606	502	184 691	9 154	(193 845)
Cem'an	"	8 174	1 053	404 472	18 757	(423 229)

'An resm-i kitâbet-i hisab, 'an 9 227 hane, (her) 10 hane fî 1	922
'An resm-i hisab, der her hezâr akçe fî 2	846
'An resm-i gönder: 84 nefer fî 7	623
'An resm-i yek-akçe-i haracî	9 227
'Âdet-i dest-bûsî	2 000
Yekûn	436 847

A) Vuzi'a min zâlike: 436 093

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, fî 3 def'a			428 703
a) Def'a, fî 25 Zilhicce	sene 895	278 832	
b) Def'a, fî selh-i Muharrem	sene 896	129 371	
c) Def'a, fî 12 Safer	sene 896	20 500	
2) Vazîfehorân-ı cami'-i Görice, 'an 17 Şa'ban sene 895 ilâ 17 Şa'ban sene 896, fî yevm 7, fî sene			2 520
3) Vazifehorân-ı cami'-i Bihlişte (بهلشته), 'an gurre-i Şa'ban sene 895 ilâ gayet-i Receb sene 896, fî yevm 9, fî sene			3 240
4) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			1 630
a) Kirâye	4 hamil		1 550
b) Behâ-i kîse ma'a resen:	8 surre fî 10	80	

B) El-bâki: 754

Resîd, fî 11 Cumâde'l-ûlâ sene 896, temâmen.

(1) Vilâyet-i Görice ve Kolna ve Petro-Mezak ve Opar (اوپار).

CEDVEL NO : 47

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Kestriye (کستریه) **ve Prespa** (پراسپه) **ve Aştin-ili** (اشتین ایلی)

Vâcib-i sene 894 be-ma'rifet Nusuh Hasköz *(Sf. 857)*

Tahriren fî 12 Muharrem sene 896

Be-hisab-ı Muhiddin veled-i Bedreddin
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

Vilâyet-i		Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye (Cem'an cizye)
Kestriye	Asıl	4 311	606	182 116	10 470	(192 854)
ma'a	Nev-yâfte (1)	+ 6		+ 268		
Vilayethâ	Yekûn	4 317	606	182 384	10 470	(192 854)
	Asıl	2 211	200	107 207	3 586	
Prespa	Nev-yâfte (2)	+ 1		+ 28		
	Yekûn	2 212	200	107 235	3 856	(110 821)
Aştin-ili*	Asıl	7 185 (3)	968	334 951 (3)	17 737	(342 688)
	Asıl	13 707 (4)	1774	624 274	31 793	
Cem'an	Nev-yâfte	+ 7		+ 296		
	Yekûn	13 714	1774	624 570	31 793	(656 363)

'An resm-i kitâbet-i hisab, 15 488 hane, (her) 10 hane fî 1	1 548
'An resm-i hisab, der her hezâr akçe fî 2	1 409
'An resm-i nîze: 156 hane fî 7	1 092
'An resm-i yek-akçe-i haracî	15 488
'An 'âdet-i dest-bûsî	2 000
Mal-i kirpas	48 048
Cem'an	725 948

A) Vuzi'a min zâlike: 716 369

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, 2 def'a			713 069
a) Def'a, fî 25 Şevval	sene 895	388 939	
b) Def'a, fî 2 Zilhicce	sene 895	324 130	
2) Vazife-i kâtib Şemsüddin hatib-i cami'-i Kestriye, 'an 8 Şa'ban sene 895 ilâ 8 Şa'ban sene 896 Fî yevm 1, fî sene			360
3) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			2 940
a) Kirâye:	7 hamil	2 800	
b) Behâ-i kîse:	14 surre	140	

B) El-bâki: 9 579

Resîd fî 17 Muharrem sene 896, temâmen

(1) 'An mürdegân ki zinde yâfte şud (عن مردگان که زنده یافته شد).
(2) Keşiş 'an manastır.
(3) Ma'a karye-i Yanoli (یانولی).
(4) Asıl 13 679 hane + karye-i Yanoli 28 hane = 13 707 hane.

CEDVEL NO : 48

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Karaverye' (قره‌وريه) ve Serfiçe (سرفيچه) ve Vodane (ودانه)

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Seferşah, birader-i Tayyıb Hoca *(Sf. 896)*

Tahriren fî 29 Rebi'i'l-âhır sene 896

Be-hisab-ı 'Abdi Kâtib
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

Vilâyet-i		Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye (Cem'an cizye)
Karaverye	Asıl	3 656	392	233 004	8 736	(241 740)
Vodane	"	2 756	297	159 270	5 991	(165 261)
Serfiçe	"	2 973	377	183 641	7 583	(191 224)
Yekûn	"	9 385	1 066	575 915	22 310	(598 225)

Bagaat (1) (Vilâyet-i Karaverye'dedir)	29 387
Yekûn-ı cizye ma'a nev-yâfte ve bagaat ve gayruhu (2)	627 612
'An resm-i kitâbet-i hisab: (her) 10 hane fî 1	1 045
'An resm-i hisab, der her hezar akçe fî 2	1 255
'An resm-i yek-akçe-i haracî	10 451
'An 'âdet-i dest-bûsî	2 000
Yekûn (3)	642 363

(1) 1) Bagaat, asıl: 1 950 cerîbât fî 15 — 29 250

a) Minhâ: zayi', be-cihet-i sene-i mezkûre. Ber-mûceb-i muhasebe-i . . . دراغات paşa-i vilâyet-i Siroz ve Karaverye el-mezkûre. Be-ma'rifet-i Mevlânâ Bali, kadı-i köhne-i İpsala ve Ahmed kâtib, 'an ebnâ-i sipahiyân. Fî sene 894, 269,5 cerîbât, fî 15 — —4 042.5

b) El-bâkî, be-cihet-i sene-i mezkûre: 1680,5 cerîbât fî 15 — 25 207.5

c) Nev-yâfte ber-mûceb-i muhasebe-i mezkûr kadı ve Ahmed el-kâtib: 112 cerîbât, fî 15 — +1 680

d) Yekûn be-cihet-i sene-i mezkûre: 1 792,5 cerîbât, fî 15 — 26 887.5

2) Mahsulât-ı bagaat-ı kenîsehâ-i keşîşân ber-veçh-i maktu', 'an 15 Şa'ban sene 895 ilâ 15 Şa'ban sene 896, fî sene — +1 000.—

3) *Mukata'a ve ispence-i gebrân-ı müsellemân-ı* nefs-i Karaverye, berveçh-i maktu', 'an 15 Zilka'de sene 895 ilâ 15 Zilka'de sene 896 — +1 500

Yekûn (3) — 29 387.5

(2) Fi'l-asıl: 629 975. Zayi' 'an bagaat cüz bedel-i nev-yâfte 2 363.

(3) Yekûn ma'a rüsum ve nev-yâfte, cüz zayi'ât, fî sene-i mezkûre.

A) Vuzi'a min zâlike: 631 702

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, 2 def'a			629 372
a) Def'a, fî 18 Şevval	sene 895	238 872	
b) Def'a, fî 12 Safer	sene 896	390 500	
2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			2 330
a) Kirâye-i akçe	6,5 hamil	2 200	
b) Behâ-i kîse ma'a resen	13 surre	130	

B) El-bâki: 10 661

Min zâlike'l-bâkî resîd temâmen		
a) Def'a, fî 'âşir-i Cumâde'l-ûlâ	sene 896	8 000
b) Def'a, fî 17 Cumâde'l-ûlâ	sene 896	2 661

CEDVEL NO : 49

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Yenişehir ve Alasonya ve hashâ-i mîr-i 'alem der livâ-i Arnavud

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Behari kâtib *(Sf. 889)*

Tahriren fî 24 Rebi'i'l-âhır sene 894

Be-hisab-ı Yahya Çelebi bin Kiçi Bula
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

	Hane ma'a bîve	Cizye
Asıl	10 948	520 868

'An resm-i kitâbet-i hisab, (her) 10 hane fî 1		1 094
'An resm-i hisab, der her hezâr akçe fî 2		1 041
'An resm-i yek-akçe-i haracî		10 948
'Âdet-i dest-bûsî		2 000
	Yekûn	535 951

A) Vuzi'a mın zâlike: 523 817

1) Teslîm-i Hızâne-i Âmire 2 def'a			521 717
a) Def'a, fî 25 Şevval	sene 895	279 410	
b) Def'a, fî 12 Muharrem	sene 896	242 307	
2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			2 100
a) Kirâye	5 hamil	2 000	
b) Behâ-i kîse ma'a resen	10 surre	100	

B) El-bâki: 12 134

Resîd, fî 26 Rebi'i'l-âhır sene 896, temâmen.

CEDVEL NO : 50

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Tırhala (ترخاله) **ma'a nefs-i Tırhala**

Vâcib-i sene 894 be-ma'rifet-i Mahmud Çelebi Pir *(Sf. 876)*

Tahriren fî 6 Rebi'i'l-âhır sene 896

Be-hisab-ı Osman
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

	Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye (Cem'an)
Asıl	7 549	1 756	399 500	29 772	
Ez-ziyâde (1)	+40		+1 920		
Yekûn	7 589	1 756	401 420	29 772	(431 192)

'An resm-i kitâbet-i hisab: (Her) 10 hane fî 1	934
'An resm-i hisab der her hezâr akçe fî 2	862
'An resm-i yek akçe-i haracî	9 345
'Âdet-i dest-bûsî	2 000
Yekûn	444 333

A) Vuzi'a min zâlike: 434 090

1) Teslîm-i Hızâne-i Âmire 2 def'a — 432 000
   a) Def'a, fî 24 Zilka'de sene 895 — 280 000
   b) Def'a, fî 12 Safer sene 896 — 152 000
2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse — 2 090
   a) Kirâye-i akçe 4,5 hamil — 2 000
   b) Behâ-i kîse 9 surre — 90

B) El-bâki: 10 243

Resîd, be-Hızâne-i 'Amire, fî 11 Rebi'i'l-âhır sene 896, temâmen.

(1) 'An iltizam-ı Kaasım.

CEDVEL NO : 51

Muhasebe-i Cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Yanine(يانينه)

Vâcib-i sene 894 be-ma'rifet-i Muhiddin Siyah, kâtib *(Sf. 863)*

Tahriren fî 20 Rebi'i'l-evvel sene 896

Be-hisab-ı Muslihiddin Kabasakal
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

Vilâyet-i		Hane ma'a bîve	Cizye
Yanine (1)	Asil	3 346	119 771
Cema'at-ı eşkünciyân	"	7 186	246 172
Hisse-i mustahfızân-ı kal'a-i Yanine	"	1 227	38 557
Voynugan-ı Yanine	"	231	6 925
Cem'an		11 990(2)	411 425

'An resm-i kitâbet-i hisab: (Her) 10 hane fî 1		1 199
'An resm-i hisab: (Her) hezâr akçe fî 2		822
'An resm-i nîze: 71 hane fî 7		497
'An resm-i yek-akçe-i haracî		11 990
'Âdet-i dest-bûsî		2 000
	Yekûn	427 933

A) Vuzi'a min zâlike: 427 663

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, fî 2 def'a			422 893
a) Def'a, fî âşir-i Zilka'de	sene 895	419 527	
b) Def'a, fî 23 Zilhicce	sene 895	3 366	
2) Vazifehorân-ı câmi'-i Yanine, 'an 19 Receb sene 895 ilâ 19 Receb sene 896, fî yevm 6, fî sene			2 160
Ez-ziyâde: 'An 19 Zilhicce sene 894 ilâ temâm-ı sene, fî yevm 2			720
a) Be-cihet-i imam: k. (kadîm) 1, z. (ziyade) 1			
b) Be-cihet-i behâ-i revgan (روغن) ve hasır 1			
3) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			1 890
a) Kirâye-i akçe	4 hamil fî 450	1 800	
b) Behâ-i kîse ve resen	: 9 surre fî 10	90	

B) El-bâki: *270*

Resîd be-Hızâne-i 'Âmire, fî 20 Rebi'i'l-evvel sene 896, temâmen.

(1) Ma'a Bogdoryani (بوغدريانى) (= Podgoryani) ve Papingoz (پاپنغوز)
(2) Minhâ: 2 208 bîve, cizye-i bîve 37 796.

CEDVEL NO : 52

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı Ergirikasrı (ارکیری قصری) ve Zagorya (زاغوریا) der livâ-i Arnavud,

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Alâüddin kâtib Hâmîdî *(Sf. 854)*

Tahriren fî 18 Zilhicce sene 895

Be-hisab-ı Lütfi Kâtib
Mukabele şud, ve-ma'rifet-i Der'viş 'Ali

Vilâyet-i		Hane m'a bîve	Cizye
Ergirikasrı	Asıl	5 780	163 571
	Minhâ (1)	— 1	— 34
	El-bâkî	5 779	163 537
Zagorya	Asıl	1 935	52 502
	Asıl	7 715	216 073
	Minhâ (1)	— 1	— 34
Cem'an	El-bâkî	7 714	216 039

'An resm-i kitâbet-i hisab, (her) 10 hane fî 1		771
'An resm-i hisab, der her hezâr akçe fî 2		432
'An resm-i yek-akçe-i haracî		7 714
'An 'âdet-i dest-bûsî		1 542
	Yekûn	226 498

A) Vuzi'a min zâlike: 224 140

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire fî 3 Zilhicce sene 895			221 040
2) Vazîfehorân-ı cami'-i Ergirikasrı, 'an Şa'ban sene 895 ilâ 17 Ramazan sene 896, fî yevm 7			2 160
3) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			940
a) Kirâye	2 hamil	900	
b) Behâ-i kîse ma'a resen:	4 surre	40	

B) El-bâki: 2 358

Resîd, be-Hızâne-i 'Amire, fî 22 Zilhicce sene 895, temâmen.

(1) Minhâ: müslüman şude, be-cihet-i sene-i mezkûre.

CEDVEL NO : 53

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Premedi (پرمدی) **ve Ayanite** (آیانیته) **ve Çağdırı*** (چاغدری) **ve Emir-'Ali** (أمیرعلی) **ve Poganiye** (پوغانیه)

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Alâüddin birâder-i Muslihiddin Rubâh (روباه) *(Sf. 911)*

Tahriren fî 8 Cumâde'l-ûlâ sene 896

Be-hisab-ı Bedreddin Kethüdâ-i Migalkara Mukabele şud, be-ma'rifet-i Süleyman veled-i Hanefî.

Vilâyet-i		Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye (Cem'an cizye)
Premedi	Asıl	2 201	123	65 551	2 095	(67 646)
Çağdırı*	"	638	63	18 486	1 081	
	Minhâ (1)	— 1		— 25		
	El-bâkî	637	63	18 461	1 081	(19 542)
Mîr-'Ali* (میر علی)	Asıl	1 209	89	37 271	1 521	(38 792)
Poganya	"	907	107	25 072	1 725	(26 797)
Viyanite (ویانیته)	"	4 668	130	120 465	2 221	
n. d. Delvine	Minhâ (2)	— 1		— 22		
	El-bâkî	4 667	130	120 443	2 221	(122 664)
Cem'an	Asıl	9 623	512	266 845	8 643	
	Minhâ (3)	— 2		— 47		
	El-bâkî	9 621	512	266 798	8 643	(265 441)

'An resm-i kitâbet-i hisab, (Her) 10 hane fî 1		1 013
'An resm-i hisab, der her hezâr hane	fî 2	550
'An resm-i yek-akçe-i haracî		10 133
'Âdet-i dest-bûsî		2 000
	Yekûn	289 137

Masraf-ı zâlike: 289 137 temâmen.

1) Teslîm-i Hızâne-i Âmire	3 def'a		287 939
a) Def'a, fî gurre-i Zilka'de	sene 895	140 150	
b) Def'a, fî 29 Muharrem	sene 896	145 000	
c) Def'a, fî 14 Safer	sene 896	2 789	
2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			1 198
a) Kirâye	3 hamil	1 140	
b) Behâ-i kîse ma'a resen	6 surre	58	
		Temâmen.	

(1) Minhâ: müslüman şude, be-cihet-i sene-i mezkûre.
(2) Minhâ: müslüman şude, be-cihet-i sene-i mezkûre. Ber-mûceb-i hucec-i kadı-i Delvine.
(3) Zayi', be-cihet-i sene-i mezkûre ki müslüman şudend.

CEDVEL NO : 54

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Narde (نارده) **ve Çemernik** (چمرنيك) **ve Rogos** (روغوس، رغوس) **ve Ayadonyat** (ايادونيات ، اياذونيات) **ve Koniçe** (قونيچه) **ve Cayım** (جايم) **ve Grebene** (كرابنه)

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Hacı Hüsam *(Sf. 882)*

Tahriren fî 22 Rebi'i'l-âhır sene 896

Be-hisab-ı Muhiddin b. Altun
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

Vilâyet-i			Hane ma'a bîve	Cizye
Nefs-i Narde	Asıl		1 122	40 155
Radeviz	"		1 649	49 686
Çemernik	"		1 318	39 521
Moblana (موبلانه)	"		899	27 959
Rinyasa	"		1 229	39 595
Ayadonyat	"		1 457	48 143
Koniçe	"		2 095	60 725
Cayım	"		682	21 351
Grebene	"		6 567	223 463
	(ilhak) (1)		+18	+ 563
		Yekûn	6 585	224 026
Cem'an	Asıl		17 018	550 998
	(ilhak) (2)		+ 18	+ 563
		Yekûn	17 036	551 161

'An resm-i kitâbet-i hisab, 17 036 hane, her 10 hane, fî 1		1 701
'An resm-i hisab, der her hezâr akçe, fî 2		1 102
'An resm-i yek-akçe-i haracî		17 036
'Âdet-i dest-bûsî		2 000
	Yekûn	573 000

A) Vuzi'a min zâlike: 566 951

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, 3 def'a			561 476
a) Def'a, fî 26 Şevval	sene 895	199 136	
b) Def'a, fî 23 Zilhicce	sene 895	302 440	
c) Def'a, fî 15 Safer	sene 896	59 900	
2) Vazifehorân-ı câmi'-i Grebene, 'an 28 Receb sene 895 ilâ 28 Receb sene 896, fî yevm 8, fî sene			2 880
3) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			2 595
a) Kirâye-i akçe: 5,5 hamil		2 500	
b) Behâ-i kîse ma'a nemed ve resen, 12 surre		95	

B) El-bâki: *6 049*

Resîd, fî Rebi'i'l-âhır sene 896, temâmen.

(1) 'An zâyi'ât ki nâ-bedîd şude bûd, ber-mûceb-i teftiş ilhak şude.
(2) 'An zâyi'ât ki der bâlâ mezkûr (est).

CEDVEL NO : 55

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Fener (فنار) **ve Radeviz** (رادویز)

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Osman kâtib *(Sf. 860)*

Tahriren fî 17 Muharrem sene 895

Be-hisab-ı Baharî (?) (بهاری)
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

Vilâyet-i		Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye (Cem'an cizye)
Fener	Asıl	7 122	1 538	384 717	26 306	
	Nev-yafte	+ 58		+3 833		
	Yekûn	7 180	1 538	388 550	26 306	(415 356)
Radeviz	Asıl	603	194	28 476	3 320	(31 796)
Cem'an	Asıl	7 725	1 732	413 193	29 626	
	Nev-yafte	+ 58		+ 3 833		
	Yekûn	7 783	1 732	417 026	29 626	(446 652)

'An resm-i kitâbet-i hisab, 'an 9 515 hane, (her) 10 hane, fî 1	951
'An resm-i hisab, der her hezâr akçe fî 2	893
'An resm-i yek-akçe-i haracî	9 515
'An 'âdet-i dest-bûsî	2 000
Yekûn	460 011

A) Vuzi'a min zâlike: 454 297

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire	2 def'a		452 632
a) Def'a, fî 26 Şevval	sene 895	278 632	
b) Def'a, fî 17 Muharrem	sene 896	174 000	
2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			1 665
a) Kirâye	4,5 hamil	1 575	
b) Behâ-i kîse ma'a resen:	9 surre	90	

B) El-bâki: *5 714*

Resîd, be-Hızâne-i 'Âmire, fî 29 Muharrem sene 896, temâmen.

CEDVEL NO : 56

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i İzdin (ازدين) **ve Platamona** (پلاتمنه) **ve Agrafa** (اغرافه)

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Muslihiddin, birâder-i kâtib-i şa'îr (?) (كاتبى شاعر ؟) *(Sf. 894)*

Tahriren fî 27 Rebi'i'l-âhır sene 896

Be-hisab-ı Temir (تمر) el-kâtib
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

Vilâyet-i		Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bivelerden)	Cizye (Cem'an cizye)
İzdin	Asıl	2 382	371	120 349	6 670	(127 019)
Platamona	"	2 682	301	155 311	5 374	(160 685)
Agrafa	"	2 761	669	126 952	11 721	(138 673)
	Yekûn	7 825	1 341	402 612	23 765	(426 377)

'An resm-i kitâbet-i hisab, 'an 9166 hane, her 10 hane fî 1		916
'An resm-i hisab, (her) 1 000 akçe fî 2		852
Yek-akçe-i haracî		9 166
'Âdet-i dest-bûsî		2 000
	Yekûn	439 311

A) Vuzi'a min zâlike: *437 800*

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, 3 def'a			434 000
a) Def'a, fî 23 Zilhicce	sene 895	240 000	
b) Def'a, fî 17 Muharrem	sene 896	190 000	
c) Def'a, fî 29 Muharrem	sene 896	4 000	
2) Vazifehorân-ı cami'-i İzdin 'An 26 Receb sene 895 ilâ 26 Receb sene 896, fî yevm 7, fî sene			2 520
3) Kirâye akçe ve behâ-i kîse			1 280
a) Kirâye 4,5 hamil		1 200	
b) Behâ-i kîse ma'a resen 8 surre		80	

B) El-bâki: *1 511*

Resîd, fî 27 Rebi'i'l-âhır sene 896, temâmen

CEDVEL NO : 57

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Badra (بادره) **ve Dömeke** (دومکه) **ve Çatalca** (چتالجه) **ve Salona** (صالنه) **ve Mundeniçe** (موندنیچه).

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Mevlânâ Bedreddin kadı-i köhne-i Eskihisar-ı Zağra *(Sf. 874)*

Tahriren fî 3 Rebi'i'l-evvel sene 896

Be-hisab-ı Hacı Sinan Karamanî
Mukabele şud, be-ma'rifet-i veled-i Seferşah

Vilâyet-i		Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye (Cem'an)
Badra (2)	Asıl (1)	10 941	2 473	488 235	41 630	
	Nev-yâfte (3)	+ 87		+2 919		
	Yekûn	11 028	2 473	491 154	41 630	(523 784)
Salona	Asıl	3 517	479	155 129	8 075	(157 204)
Cem'an	Asıl	14 458	2 952	643 364	49 705	
	Nev-yâfte	+ 87		+2 919		
	Yekûn	14 545	2 952	646 283	49 705	(695 988)

'An resm-i kitâbet-i hisab, 17 497 hane, (her) 10 hane, fî 1	1 748
'An resm-i hisab, der her hezâr akçe, fî 2	1 392
'An resm-i yek-akçe-i haracî	17 497
'Âdet-i dest-bûsî	2 000
Yekûn	718 626

A) Vuzi'a min zâlike: 719 530

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, fî 17 Muharrem sene 896		711 000
2) Vazifehorân-ı Cami'-i Salona. 'An gurre-i Safer sene 895 ilâ gaye-i Muharrem sene 896, fî yevm 6		2 160
3) Vazifehorân-ı Cami'-i Çatalca. 'An gurre-i Cumâde'l-ûlâ sene 895 ilâ gayeti Rebi'i'l-âhır sene 896, fî yevm 9		3 240
4) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse		3 130
a) Kirâye	7 hamil	3 000
b) Behâ-i kîse	13 surre	130

B) Ez-ziyâde: *904*

(1) Not: 893 yılına ait muhasebede (aynı defter sf. 809) Badra, Dömeke ve Çatalca bölgelerinde de zuhur eden kıtlık sebebiyle, bazı hanelerin dağılıp kaybolmuş olduğunu müşahede ediyoruz:

"*Minhâ:* Zayi', be-cihet-i sene-i mezkûre ki perâkende şudend, ez-ân sebeb ki kaht şude, ber-mûceb-i hucec-i kudât (قضات): Hane 195, cizye 6 719; bîve 14, cizye 231. *El-bâki:* Hane 10 961, cizye 490 164; bîve 2 486, cizye 41 851." (Krş. No. 25 ve 26.)

(2) Badra ve Dömeke ma'a Kerebeneş (کرابنش) ve Çatalca ve Mundeniçe.

(3) Nev-yâfte, 'an baştina ve haymana ve bedel-i zayi'ât.

CEDVEL NO : 58

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Angelikasrı (انکلی قصری) der livâ-i Karlu (قارلو) ma'a Aya-Mavra (ایا ماوری) ve Kefalonya (کفالونیه)

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Muhiddin veled-i Akçalu Ahmed *(Sf. 866)*

Tahriren fî 12 Rebi'i'l-evvel sene 896

Be-hisab-ı Kemal Çelebi

Vilâyet-i		Hane ma'a bîve	Cizye
Angelikasrı	Asıl	6 818	188 005
Aya - Mavra	"	888	23 184
Cezire-i Kefalonya	"	774	15 575
Cem'an	"	8 480	226 764

'An resm-i kitâbet-i hisab (her) 10 hane	fî 1	848
'An resm-i hisab der her hezâr akçe	fî 2	453
'An resm-i yek-akçe-i haracî	fî	8 480
'An 'âdet-i dest-bûsî		2 000
'An ispence-i gebrân-ı cezîre-i Kefalonya (*)		18 647
	Yekûn	257 192

A) Vuzi'a min zâlike: 257 050

1) Teslîm-i Hızane-i 'Âmire, fî 17 Muharrem sene 896 — 256 000

2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse — 1 050

a) Kirâye-i akçe — 2,5 hamil — 1 000

b) Behâ-i kîse ma'a nemed ve resen — 5 surre — 50

B) El-bâki: 142

Resîd, fî 21 Ra. sene 896, temâmen.

(*) 737 hane, ispenc fî 25 = 18 425
37 bîve, ispenc fî 6 = 222

CEDVEL NO : 59

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı Agriboz (اغريبوز) ve Istifa (استفا) ve Livadye (لواديه) ve Atina (اتنه)

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i 'Abdi kâtib tâbi'-i Paşa *(Sf. 828 - 829)*

Tahriren fî 27 Cumâ'del-ûlâ sene 895

Be-hisab-ı Alâüddin kâtib
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

Vilâyet-i		Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye (Cem'an cizye)
	Asıl	5 851	338	254 547	5 850	
Ağriboz (1)	Ez-ziyâde (2)	781		+3 905		
	Yekûn	5 851	338	258 452	5 850	(264 302)
	Asıl	3 004	211	150 238	3 656	
	Minhâ (3)	—29		—1 346		
Livadya	El-bâkî	2 975	211	148 937	3 656	
	Ez-ziyâde (4)	477		+2 385		
	Yekûn	2 975	211	151 322	3 656	(154 978)
	Asıl	2 884	162	134 370	3 043	
	Minhâ (5)	—22		—994		
Istifa	El-bâkî	2 862	162	133 376	3 043	
	Ez-ziyâde (4)	295		+1 475		
	Yekûn	2 862	162	134 851	3 043	(137 894)
	Asıl	2 285	260	117 145	4 577	
Atina	Ez-ziyâde (4)	245		+1 225		
	Yekûn	2 285	260	118 370	4 577	(122 947)
	Asıl	14 024	972	656 345	17 126	
	Minhâ (6)	—51		—2 340		
Cem'an	El-bâkî	13 973	972	654 005	17 126	
	Ez-ziyâde (7)	1 798		+8 990		
	Yekûn	13 973	972	662 995	17 126	(680 121)

'An resm-i kitâbet-i hisab, 14 945 hane, (her) 10 hane, fî 1	1 494
'An resm-i hisab: (Her) 1 000 akçe fî 2	1 360
'An resm-i yek-akçe-i haracî	14 945
'Âdet-i dest-bûsî	2 000
Yekûn	699 920

A) Vuzi'a min zâlike: 689 099

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire			685 959
a) Nakdiye		665 895	
b) Hasene-i Efrenciye: 420 sikke, fî 48		20 064	
2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			3 140
a) Kirâye	7 hamil	3 000	
b) Behâ-i kîse ma'a resen:	14 surre	140	

B) El-bâki: 10 821

Resîd be-Hızâne-i 'Âmire, fî 13 Cemâziye'l-âhır sene 895, temâmen.

'An yed-i Mevlânâ Muhiddin, kadı-i köhne-i Debri, *müfettiş-i haraccıyân*, 'an cizye-i zayi'ât'-ı mezkûre: 6 hane, cizye 263.

Resîd, fî 2 Rebi'i'l-âhır sene 896, temâmen.

---

(1) Vilâyet-i Ağriboz ma'a nefs-i Ağriboz ve Kızıl-hisar (قزيل حصار)

(2) Ez-ziyâde, be-cizye-i nevyâfte-i sene-i güzeşte.

(3) Minhâ: zayi', be-cihet-i sene-i mezkûre ki müteferrik şudend. Ber-mûceb-i hucec-i kadı-i Livadya.

(4) Ez-ziyâde be-cizye-i nev-yâfte-i sene-i güzeşte, cüz gürihte (جزكريخته)

(5) Minhâ: zayi', be-cihet-i sene-i mezkûre, 'an cizye-i gebrân-ı karye-i Dimitri-boji (ديمترى بوژى) ki perâkende şudend. Ber-mûceb-i hucec-i kadı-i İstifa.

(6) Minhâ: zayi', be-cihet-i sene-i mezkûre ki müteferrik ve nâ-bedîd şudend.

(7) Ez-ziyâde, be-cizye-i nev-yâfte-i sene-i güzeşte ki ez gürihtegân âmede bûdend (امده بودند)

CEDVEL NO : 60

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Balya-Badra der vilâyet-i Mora ve Krepena (كرابنه) ve Kalendriçe (قلندريجه) ve Holomiç (خلوميچ) ve Kalavrita (قلاورته) ve Goştiçe (غوشتيجه) ve Korintos (قورنتوس)

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i 'Alâüddin kâtib, hiş-i hazret-i Paşa *(Sf. 897)*

Tahriren fi sâdis-i Cumâde'l-ûlâ sene 895

Be-hisab-ı Muhiddin 'Arab Kadı
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

Vilâyet-i		Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye Cem'an cizye
Balya-Badra	Asıl	1 612	365	65 141	6 205	
	Minhâ (1)	—19		— 763		
	El-bâkî be-cihet-i sene-i mezkûre	1 593	365	64 378	6 205	
	Ez-ziyâde (2)	409		+2 045		
	Yekûn..	1 593	365	66 423	6 205	(72 628)
Krepena	Asıl	1 434	266	57 262	4 522	
	Ez-ziyâde (2)	324		+1 620		
	Yekûn	1 434	266	58 882	4 522	(63 404)
Holomiç	Asıl	1 602	196	61 849	3 332	
	Ez-ziyâde(2)	406		+2 030		
	Yekûn	1 602	196	63 879	3 332	(67 211)
Kalavrita	Asıl	2 348	299	84 243	5 083	
	Ez-ziyâde (2)	603		+3 015		
	Yekûn	2 348	299	87 258	5 083	(92 341)
Goştiçe	Asıl	3 122	376	128 140	6 392	
	Ez-ziyâde (2)	608		+3 040		
	Yekûn	3 122	376	131 180	6 392	(137 572)
Korintos	Asıl	3 582	346	116 058	5 880	
	Ez-ziyâde (2)	1 100		+5 500		
	Yekûn	3 582	346	121 558	5 880	(127 438)
Cem'an	Asıl	13 700	1 848	512 693	31 414	
	Minhâ (1)	— 19		— 763		
	El-bâkî	13 681	1 848	511 930	31 414	
	Ez-ziyâde (1)	3 450		+17 250		
	Yekûn	13 681	1 848	529 180	31 414	(560 594)

'An resm-i kitâbet-i hisab: 15 529 hane, (her) 10 hane fî 1	1 552
'An resm-i hisab, der her hezâr akçe fî 2	1 121
'An resm-i yek-akçe-i haracî	15 529
'Âdet-i dest-bûsî	2 000
Yekûn	580 796

A) Vuzi'a min zâlike: 575 406

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire 2 def'a				571 356
a) Def'a, fî 3 Saferi'l-muzaffer sene 895			296 356	
1) Nakdiye		279 556		
2) Hasene-i Efrenciye: 350 sikke, fî 48 =		16 800		
b) Def'a, fî 19 Rebi'i'l-evvel sene 895			275 000	
1) Nakdiye		239 000		
2) Hasene-i Efrenciye 750 sikke (fî 48)		36 000		
2) Vazifehorân-ı cami'-i Balya-Badra, 'an gurre-i Rebi'i'l-evvel sene 895 ilâ gayet-i Safer sene 896. Fî yevm 4, fî sene				1 440
3) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse				2 610
a) Kirâye-i akçe 6 hamil		2 500		
b) Behâ-i kîse ma'a resen, 11 surre, fî 10		110		

B) El-bâki: 5 390

Resîd, be-Hızâne-i 'Âmire, fî 6 Cemâziye'l-evvel sene 895, temâmen.

(1) Minhâ: zayi', be-cihet-i sene-i mezkûre, 'an gurihtegân, ber-mûceb-i *defter-i esâmî* ve *defter-i kadı*. Üzerinde gurihte kayd olmuş, teftiş olunub bulunmamış.

(2) Ez-ziyâde, be-cizye-i nev-yâfte-i sene-i güzeşte : (Her bir hane) fî 5.

CEDVEL NO : 61

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Karitena (قارتنه) **der vilâyet-i Mora ve Kirgokor** (?)(كيرغوقور) **ve Arkadya** (ارقديه) **ve Mıhlu** (ميخلو) **ve Pijanik** (پيژانيك) **ve Ak-Ova** (اق اوه) **ve Gobri** (?) (غوبرى) **ve Mezisre** (مزيشره) **ve Zifos** (?) (زيفوز) **ve gayruhu.**

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Kaasım kâtib-i sipah *(Sf. 774 - 775)*

Tahriren fî 16 Rebi'i'l-evvel sene 895

Be-hisab-ı Nasuh Hasköy
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

Vilâyet-i		Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bivelerden)	Cizye (Cem'an)
Karitena	Asıl	3 637	272	124 132	4 619	
	Ez-ziyâde (1)	496		+2 480		
	Minhâ (2)	— 5		— 160		
	Yekûn, cüz(جز)zayi'	3 632	272	126 452	4 619	(131 171)
Kirgokor* (?)	Asıl	2 889	395	106 164	6 727	
	Ez-ziyâde (1)	526		+2 630		
	Minhâ (2)	— 67	— 2	—1 394	— 34	
	Yekûn, cüz zayi'	2 822	393	107 400	6 693	(114 093)
Arkadya	Asıl	1 704	120	59 996	2 040	
	Ez-ziyâde (1)	275		+1 375		
	Minhâ (3)	— 29		— 987		
	Yekûn, cüz zâyi'	1 675	120	60 384	2 040	(62 424)
Mıhlu* ve Pijanik* (?) ve Ak-ova	Asıl	1 582	150	56 578	2 550	
	Ez-ziyâde (1)	277		+1 385		
	Minhâ (3)	— 26		— 487		
	Yekûn, cüz zâyi'at	1 566	150	57 476	2 550	(60 026)
Gobri*	Asıl	710	107	26 418	1 879	
	Ez-ziyâde (1)	162		+ 810		
	Yekûn	710	107	27 228	1 879	(29 107)
Mezisre ve Megali-Manya* (مغال مانيه) **ve Megali-Zifos*** (مغال زيفوس)	Asıl	3 360	306	101 925	5 214	
	Ez-ziyâde (1)	577		+2 885		
	Nev-yâfte (4)	+ 14		+ 220		
	Yekûn	3 374	306	105 030	5 214	(110 244)
Cem'an	Asıl	13 852	1 350	475 213	23 029	
	Ez-ziyâde (5)	2 313		+11 565		
	Minhâ (6)	— 87	— 2	— 3 028	— 34	
	Nev-yâfte (4)	+ 14		+ 220		
	Yekûn	13 779	1 348	483 970	22 995	(506 965)

'An resm-i kitâbet-i hisab, 'an 15 127 hane, (her) 10 hane fî 1	1 512
'An resm-i hisab, der her hezar akçe fî 2	1 013
'An resm-i yek-akçe-i haracî	15 127
'An 'âdet-i dest-bûsî	2 000
Yekûn	526 617

A) Vuzi'a min zâlike: 525 290

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire	3 def'a			519 340
a) Def'a, fî 6 Muharrem	sene 895		354 180	
1) Nakdiye		318 180		
2) Hasene-i Efrenciye 750 sikke, fî 48		36 000		
b) Def'a, fî 25 Saferi'l-muzaffer sene	895		135 160	
c) Def'a, fî 2 Rebi'i'l-evvel sene	895		30 000	
2) Vazifehorân-ı câmi'-i Mezisre, 'an gurre-i Muharrem sene 895 ilâ gayet-i Zilhicce sene 895 ber-mûceb-i hucec-i kadı-i Mezisre, fî yevm 10, fî sene				3 600
3) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse				2 350
a) Kirâye	5 hamil 2		2 250	
b) (Behâ-i) kîse ma'a resen, 10 surre fî 10			100	

B) El-bâki: 1 327

Resîd, be-Hızâne-i 'Âmire, fî sâbi'-i Rebi'i'l-âhır sene 895, temâmen.

---

(1) Ez-ziyâde, be-cizye-i nev-yâfte-i sene-i güzeşte ma'a nevyâfte-i mevlânâ müfettiş.

(2) Minhâ: zayi', be-cihet-i sene-i mezkûre ki nâ-bedîd şudend (نابدید شدند)

(3) Minhâ: zayi', be-cihet-i sene-i mezkûre ki nâ-bedîd şudend

(4) Nev-yâfte, ki 'an derya âmede bûdend.

(5) Ez-ziyâde, be-cizye-i nev-yâfte-i sene-i güzeşte, ma'a nev-yâfte-i mevlânâ müfettiş.
a) 'An nev-yâfte-i sene-i güzeşte: 1 074 hane fî 5 = 5 370
b) 'An nev-yâfte-i mevlânâ müfettiş: 1 239 hane fî 5 = 6 195

(6) Minhâ: zâyi'ât, be-cihet-i sene-i mezkûre ki nâ-bedîd şudend. Hiç cizye hasıl ne-şud (نشود) ber-mûceb-i hucec-i kudât ve Mehmed Beğ, mirliva.

CEDVEL NO : 62

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Anadolu ve cezire-i Midillü ve gayruhu.

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Muhiddin Siyah kâtib *(Sf. 779 - 780)*

Tahriren fî 24 Rebi'il-evvel sene 895

Bu-hisab-ı İlyas صحراى

Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

Vilâyet-i			Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye (Cem'an)
Cezire-i Midillü	Asıl		4 954	581	275 679	9 924	
	Ez-ziyâde	(1)	581		+2 905		
		Yekûn	4 954	581	278 584	9 924	
	Minhâ: Müslüman şude		—2		— 95		
		El-bâkî	4 952	581	278 489	9 924	(288 413)
Saruhan	Asıl		482	94	19 829	1 515	
	Ez-ziyâde	(1)	142		+ 710		
		Yekûn	482	94	20 539	1 515	
	Minhâ	(2)	—2		— 84		
		El-bâkî	480	94	20 455	1 515	(21 970)
Aydın	Asıl		570	172	27 411	2 805	
	Ez-ziyâde	(1)	66		+ 330		
		Yekûn	570	172	27 741	2 805	(30 546)
Menteşe	Asıl		168	51	8 896	853	
	Ez-ziyâde	(1)	9		+45		
		Yekûn	168	51	8 941	853	(9 794)
Teke	Asıl		214	24	10 426	408	
	Ez-ziyâde	(1)	26		+ 110		
	Nev-yâfte	(3)	+22	+ 9	+ 812	+ 90	
		Yekûn	236	33	11 348	498	(11 846)
Hamid	Asıl		494	112	26 367	1 751	
	Ez-ziyâde	(1)	32		+ 160		
		Yekûn	494	112	26 362	1 751	
	Minhâ	(2)	—3		— 165		
		El-bâkî	491	112	26 362	1 751	(28 113)
Germiyan	Asıl		168	31	8 597	518	
	Ez-ziyâde	(1)	18		+ 90		
		Yekûn	168	31	8 687	518	
	Minhâ	(2)	—1		— 47		
		El-bâkî	167	31	8 640	518	(9 158)
Ankara	Asıl	(4)	730	94	33 241	1 585	
	Ez-ziyâde	(1)	72		+ 360		
	Minhâ	(5)	—2		— 92		
		Yekûn	728	94	33 509	1 585	(35 094)
Kengri	Asıl		504	34	22 476	557	
	Ez-ziyâde	(1)	31		+ 155		
		Yekûn	504	34	22 631	557	(23 188)
Kastamonu ma'a Sinop ve Tarakluborlu	Asıl		1 253	282	56 515	4 586	
	Ez-ziyâde	(1)	116		+ 580		
		Yekûn	1 253	282	57 095	4 586	(61 681)
Karye-i Bigacık		(6)	9	—	502	—	(502)
Cem'an	Asıl		9 546	1 475	489 930	24 502	
	Ez-ziyâde	(1)	1 093		+5 445		
	Minhâ	(5)	—2		— 92		
	Nev-yâfte	(3)	+ 22	+ 9	+ 812	+ 90	
		Yekûn	9 566	1 484	496 104	24 592	
	Minhâ	(7)	—8		— 391		
		El-bâkî	9 558	1 484	495 713	24 592	(520 305)

'An resm-i kitâbet-i hesab, 'an 11 050 hane: (Her) on hane, fî 1		1 105
'An resm-i hisab: Der her hezâr akçe, fî 2		1 041
Yek-akçe-i haracî		11 050
'Âdet-i dest-bûsî		2 000
	Yekûn	535 892

Vuzi'a min zâlike: 535 892, temâmen

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire	2 def'a			531 000
a) Def'a, fî 6 Ramazan	sene 894	109 000		
b) Def'a, fî 12 Muharrem	sene 895	422 000		
2) Vazifehorân-ı cami'-i Sinop, 'an gurre-i Rebi'il-evvel sene 894 ilâ gayet-i Cemâziye'l-âhır sene 895; fî yevm 3, fî sene, ber-mûceb-i hucec-i kadı-i Sinop				1 080
3) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse				3 812
a) Kirâye: 5,5 hamil			3 780	
b) Behâ-i kîse ma'a resen: 11 surre			102	

(1) Ez-ziyâde, be-cizye-i nev-yâfte-i sene-i güzeşte (Not : Her hane fî 5)

(2) Minhâ: zayi', be-cihet-i sâl-i âyende.

(3) Nev-yâfte : gebrân-ı nefs-i Karahisar.

(4) 25 haneye cizyeleri fazla olmağın kadı aldırmamış, hem maktu' kayd olmış.

(5) Minhâ: zayi', be-cihet-i sene-i mezkûre ki müslüman şudend.

(6) Karye-i Bigacık nâm-ı diğer Dimetoka, tâbi'-i Mihaliç.

(7) Minhâ: müslüman şude, be-cihet-i sâl-i âyende.

CEDVEL NO : 63

Cizye-i Gebrân-ı Vilâyet-i Trabzon ma'a vilâyet-i Rize

Vâcib-i sene 895, cildân. (جلدان) *(Sf. 985)*

'An yed-i Yusuf Trabzonî silâhdar
Fî 15 Cemâziye'l-âhır sene 896

1) Cild-i vilâyet-i Trabzon ma'a nefs-i Trabzon, vâcib-i sene 895, tahmînen hane	13 266
2) Cild-i vilâyet-i Rize, der vilâyet-i Trabzon el-mezbûr. Vâcib-i sene 895, tahmînen hane	13 865
	27 131

Sultan Selim Şah Beğ tâle bekahu'ya (طال بقاه) hüküm yazıla ki,

Bundan evvel Trabzon vilâyetinin haracı ki sana timarlığa virilüb, *haracî alduğı resim akçesi* dahi bile virilüb, bundan *haracî* gönderilmeyüb, kendü âdemin cem' idüb sana vasıl ideydi (اديدى)

Vaktâ ki *nev-yâfte yılı ola*, ol vakit Dergâh-ı Mu'allâ'dan haracîler gönderilüb 'âdet üzere cem' eyledikleri akçeyi yine sana teslim ideler, deyü emrolub hükm-i şerif dahi irsal olunmışdı. Mezkûr *haracîler her haneden bir akçe kendüler içün aldıkları resim akçesi* dahi sana bile virildüği ecilden *bu yıl ki nev-yâfte yılıdır* bundan haracîler gönderilmedi.

Trabzon vilâyetinün haracın Trabzon kadısı ma'rifetiyle ve senin bir yarar emîn ademinle haracın cem' ideler.

Ve şol ki *nev-yâfte*'dir, *bâliğ* (بالغ) *olmuş ola*, anlardan 'âdet üzere *hallerine göre* harac-ı şer'î vaz' idüb haraçların alalar

Ve şol ki tahkıyk (تحقيق) *mürde*'dir, anlarun sahi haraçların alub defterden ifrâz ideler.

Ve Rize vilâyetinin haracın dahi yine senin bir emîn ademinle Rize kadısı zikrolan mûcebce nev-yâftelerine harac-ı şer'î vaz' idüb haraçların alub ve mürdelerün haracların dahi alub defterden ifraz ideler.

Ve mezkûrân vilâyetlerin haracını ikişer defter idüb, birini akçeleriyle sana teslim idüb ve birerini senin mührünle *mezkûrân kadıların ma'rifetiyle yazılan defterleri* bunda Dergâh-ı Mu'allâ'ya gönderesin ve ne mikdar nev-yâftedir ve mürdeleri nedir aslıyla, cümle haracları dahi ne olmuşdır, anları dahi *muhasebe idüb* bile gönderesin.

Ve zikrolunan mûcebce birer hüküm dahi Trabzon kadısına ve Rize kadısına yazıla ki ol vilâyetlerün haracın senin ademlerin ma'rifetiyle cem' idüb birer defter sana virüb ve birer defterin dahi muhasebeleriyle Dergâh-ı Mu'allâma göndereler deyü, tahrîren fî 6 Cemâziye'l-âhır sene 896.

CEDVEL NO : 64

Muhasebe-i cizye-i gebrân-ı vilâyet-i Kefe (كفه) **ve Soğudak** (صغوداق) **ma'a tevâbi'ihâ**

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Muhiddin Sofyaî sahib-i timar *(Sf. 789 - 790)*

Tahriren fî 9 Rebi'i'l-âhır sene 895

Be-hisab-ı Sa'di kâtib
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

Vilâyet-i		Hane	Bîve	Cizye (Hanelerden)	Cizye (Bîvelerden)	Cizye (Cem'an cizye)
	Asıl	2 532	374	143 574	6 730	
Nefs-i	Ez-ziyâde (1)	189		+ 945		
Kefe	Minhâ (2)	— 2		— 229		
	Yekûn	2 530	374	144 290	6 730	(151 020)
	Asıl	1 865	111	76 103	1 998	
Soğudak	Ez-ziyâde (1)	97		+ 485		
(3)	Yekûn	1 865	111	76 588	1 998	(78 586)
	Asıl	568	61	23 977	1 098	
Balıklagu	Ez-ziyâde (1)	36		+ 180		
(بالقلاغو)	Yekûn	568	61	24 157	1 098	(25 255)
	Asıl	1 015	189	44 460	3 402	
İnkerman	Ez-ziyâde (1)	74		+ 370		
(اين كرمن)	Yekûn	1 015	189	44 830	3 402	(48 232)
Azak (ازاق)	Asıl	80	—	3 773	—	3 773
	Asıl	6 060	735	291 887	13 228	
Cem'an	Ez-ziyâde (4)	396		+ 1 980		
	Minhâ (2)	—2		— 229		
	Yekûn	6 058	735	293 638	13 228	(306 866)

'An resm-i kitâbet-i hisab, 'an 6 793 hane, (her) 10 hane fî 1	697
'An iltizam-ı mezkûrîn (5)	4 000
'An resm-i hisab, der her hezâr akçe fî 2	613
'An resm-i yek-akçe-i haracî	6 793
'An 'âdet-i dest-bûsî: (her) 1 000 hane fî 200	1 358
'An ispence-i Azak	2 000
Yekûn	322 309

(1) Ez-ziyâde, be-cihet-i nev-yâfte-i sene-i güzeşte.
(2) Minhâ: müslüman şude, be-cihet-i sene-i mezkûre.
(3) Soğudak ve Aluşta (الوشته) ve Harzof (خرزوف)
(4) Ez-ziyâde, be-cizye-i nevyâfte-i sene-i güzeşte: 396 hane fî 5 = 1 980.
(5) 'An iltizam-ı mezkûrîn, 'an gurre-i Cemâziye'l-âhır sene 893 ilâ gayet-i Cemâziye'l-âhır sene 894, fî sene 4 000.
a) 'An zecriye(?) (زجريه) der vilâyet-i Kefe — 2 500
1) Nakdiye — 500
2) Gılman be-cihet-i cizye-i hod, kıymet — 2 000
b) 'An Kadış (قاديش) mîr-i kal'a-i Parlu (پارلو) der vilâyet-i Kefe, nakdiye — 1 500

Vuzi'a min zâlike: 322 309, temâmen

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire	3 def'a			321 549
a) Def'a, fî 16 Zilhicce	sene 894	299 328		
b) Def'a, fî 25 Safer	sene 895	17 500		
c) Def'a, fî 8 Rebi'i'l-âhır	sene 895	4 721		
2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse				760
a) Kirâye-i akçe	3 hamil	700		
b) Behâ-i kîse ma'a resen:	6 surre	60		

CEDVEL NO : 65

Muhasebe-i 'âdet-i rüsûm-ı eflâkaan-ı livâ-i Hersek.

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Mevlâna 'Alâüddin 'Abbas-zâde kadı-i Hoca (خواجه) (Foça) ve Hüseyin silâhdar, hiş-i Hazret-i 'Ali Paşa dâme 'alâhü (دام علاه)

(Sf. 652 - 653) (Bk. No. 24)
Tahriren fî gurre-i Zilka'de sene 896

Bi-hisab-ı Mevlânâ Şüca'
Mukabele şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

	Hane (1)	fî	Rüsûm	Hane (1)	fî	Rüsûm	Hane (2)	Rüsûm (3)
	(*) 6 819 (1)	80	545 520	128	45	5 760	6	350
Minhâ (4)	— 16	80	—1 280	—	—	—	—	—
El-bâkî	6 803	80	544 240	128	45	5 760	6	350
Nev-yâfte	+ 50	80	+4 000	—	—	—	—	—
Yekûn	6 853		548 240	128		5 760	6	350

Masraf-ı zâlike: 544 350

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, fî 28 Şevvali'l-mükerrem sene 896			553 495
2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse			855
a) Kirâye-i akçe:	5,5 hamil	800	
b) Behâ-i kîse:	10 surre	55	

Temâmen.

(*) Fi'l-asıl 6 945 hane, rüsûm 550 735
Ez-ziyâde 8 hane, rüsûm 895
6 953 551 630

(1) Ber-mûceb-i defter-i esas.

(2) Hane ber-veçh-i maktu', ber-mûceb-i defter-i esas.

(3) Rüsûm ber-veçh-i maktu'.

(4) Minhâ: zayi', be-cihet-i sene-i mezkûre, 'an gurihtegân-ı vilâyet-i Petrovçe (پترو وجه) ve مورچه ber-mûceb-i hucec-i Mevlânâ Hamza kadı-i Preboy (پره بوی) ve Mustafa Beğ mirlivâ-i Hersek.

CEDVEL NO : 66

Muhasebe-i 'âdet-i rüsûm-ı eflâkaan-ı livâ-i Semendire ve Alacahisar

Vâcib-i sene 895, be-ma'rifet-i Mevlânâ Pîr Mehmed Cemâleddin-zâde kadı-i Niş ve Hızır Bosna, 'an ebnâ-i sipahiyân *(Sf. 645)*

Tahriren fî 21 Zilka'de sene 896

Be-hisâb-ı Mevlânâ Pîr Mehmed Çelebi kadı-i Vişegrad
Muhasebe şud, be-ma'rifet-i Derviş 'Ali

	Hane	Rüsûm
Asıl	8 738	711 539
Minhâ (1) be-cihet-i sene-i mezkûre	— 206	16 866
El-bâkî be-cihet-i sene-i mezkûre	8 532	694 673
Nev-yâfte	+ 671	+49 303
Yekûn (2)	9 203	743 976
Minhâ zayi' be-cihet-i sâl-i âyende, 'an mürdegân	—7 fî 83	— 581
El-bâkî be-cihet-i sâl-i âyende	9 196	743 395

A) Vuzi'a min zâlike: 728 794

1) Be-teslîm Hızâne-i 'Âmire fî 2 def'a — 727 747
   a) Def'a, fî 19 Recebi'l-müreccep sene 896 — 579 620
   b) Def'a, fî gurre-i Zilka'de sene 896 — 148 127

2) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse — 1 047
   a) Kirâye: 7 hamil — 930
   b) Behâ-i kîse ve resen: 14 surre — 117

B) El-bâki: 15 182

Min zâlike'l-bâki:

1) Be-teslîm Hızâne-i 'Âmire, fî 22 Zilka'de sene 896 — 10 452

2) Der zimmet-i ba'zı gebrân ki der Braniçevo mütemekkin şude : 57 hane, rüsûm (3) — 4 730

(1) Be-timar-ı 'Ali Beğ veled-i Mihal Beğ munzam şud, be-cihet-i tetimme-i bedel-i 'Avrathisarı ki has şude bud. Fî 3 Zilhicce sene 895, ber-mûceb-i defter-i vilâyet ki ez Hızâne-i 'Âmire firistade bûd (فرستاده بود), fî 28 Receb sene 896.

(2)

8 751 hane fî 83 =	726 333		
62 hane fî 63 =	3 906		
2 hane fî 60 =	120	Be-cihet-i *âdet-i behâ-i hasene*	: 1 sikke fî 45
118 hane fî 50 =	5 900	Be-cihet-i *âdet-i ağnâm ve berre*	: fî 20
28 hane fî 45 =	1 260	Be-cihet-i *âdet-i koç*	: fî 15
12 hane fî 40 =	480	Be-cihet-i *âdet-i çerge*	: fî 2
11 hane fî 48 =	528	Be-cihet-i *âdet-i yular*	: fî 1
45 hane fî 20 =	900		
131 bîve —	3 473		
41 bennâk müslim	676		
2 kıt'a mezre'a, fî 200	400		

(3) Bunlardan hasıl etmeğe Hızır Bosna varub taleb ettikde mezkûr Hızır'a muhkem let (لت) urmuşlar, 'arz olundu. Teftiş olmağa hüküm gönderildi, fî 23 Zilka'de sene 896.

CEDVEL NO : 67

Muhasebe-i ispence-i gebrân-ı hashâ-i vilâyet-i Bosna ma'a ispence-i gebrân-ı Ma'den-i Sireberniçe

Vâcib-i sene 893, be-ma'rifet-i Emre kâtib, emin-i hashâ-i Novabri ve Hızır Bosna, 'an ebnâ-i sipahiyân *(Sf. 707) (Bk. No. 20)*

Tahriren fî 6 Zilhicce sene 894

			Fî	İspenc
(1)	Hane	1 188	25	29 700
	Bîve	45	6	270
(2)	Hane	1 240	25	31 000
	Bîve	55	6	330
	Yekûn	2 528		61 300

A) Vuzi'a min zâlike: 60 036

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, fî 27 Ramazan sene 894 — 58 672
2) Be-cihet-i resm-i kitâbet-i ispenciyân-ı mezkûrîn: 2528 hane, (her) 2 hane fî 1 — 1 264
3) Kirâye-i akçe 1/2 hamil — 100

B) El-bâki: 1 264

Be-cihet-i tetimme-i resm-i kitâbet-i ispenciyân-ı mezkûrân ber-mûceb-i hükm-i hümâyûn: 2 hane fî 1, temâmen.

Mezkûr ispenci cem' idenlerün ellerinde olan beratlarında bundan evvel olan 'âdet üzere *iki haneye bir akçe kendüler mutasarrıf ola*, deyû kayd olmış. Min-ba'd iki haneye *yek* akçe cem' idene olsun, deyû emrolunmuşdır. Fî 14 Rebi'i'l-âhır sene 894.

CEDVEL NO : 68

Muhasebe-i ispence-i gebrân-ı hashâ-i Agatebolu ma'a tevâbi'ihâ ve cema'at-ı tuzcıyân-ı Ahyolu

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Sulhiddin, emin-i hashâ-i mezkûre. *(Sf. 721) (Bk.No. 3)*

Tahriren fî 3 Receb'i'l-mürecceb sene 895

	Hane	Fî	İspenc	Bîve	Fî	İspenc
Fi'l-asıl	507			82		
Mürdegân	—9			—		
Nev-yâfte	—			+1		
Yekûn	498	25	12 450	83	6	498

Yekûn: 581 hane, ispenç 12 948

Masraf-ı zâlike: 12 948, temâmen.

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, fî 4 Receb sene 895 — 12 658
2) Be-cihet-i resm-i kitabet-i ispence-i mezkûr, 'an 581 hane, 2 hane fî 1 — 290

Temâmen.

(1) Vilâyet-i hashâ-i Bosna, gayr-ez mürdegân ma'a nev-yâfte.
(2) Vilâyet-i Ma'den-i Sireberniçe ma'a nev-yâfte, gayr-ez mürdegân.

CEDVEL NO : 69

Muhasebe-i ispence-i gebrân-ı Ma'den-i Nikşani (نیکشانی) ve Ma'den-i Kavala ve Ma'den-i Agraçani (اغراجانی) n. d. Agrid (اغرید) ve Ma'den-i Sengel (سنکل) der Timur-hisar ve Zıhne ve Drama

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Tacüddin Gözlüce (کوزلوجه), emin-i ma'âdin-i mezkûrîn *(Sf. 723)*

Tahriren fî 8 Cumâde'l-ûlâ sene 896

Be-takrîr-i Abdulvehhab veled-i o.

		Hane	fî	İspenc	Bîve	Fî	İspenc
Ma'den-i Kavala	Asıl	569	25	14 225	20	6	120
	Nev-yâfte	+ 28	"	+ 700	+ 1	"	+ 6
	Yekûn	597	"	14 925	21	"	126
	Minhâ (1)	— 14	"	— 350	—	—	—
	El-bâkî (2)	583	"	14 575	21	"	126
Ma'den-i Nikşani (نیکشانی)	Asıl	216	25	5 400	26	6	156
	Nev-yâfte	+ 6	"	+ 150	—	—	—
	Yekûn	222	"	5 550	26	"	156
	Minhâ (1)	— 2	"	— 50	—1	"	6
	El-bâkî (2)	220	"	5 500	25	"	150
Ma'den-i Agriçani (اغریجانی) n.d. Agrid	Asıl	338	25	8 450	26	6	156
	Nev-yâfte	+ 15	"	+ 375	—	—	—
	Yekûn	353	"	4 825	26	"	156
	Minhâ (1)	— 7	"	— 175	— 3	"	—18
	El-bâkî (2)	346	"	8 650	23	"	138
Ma'den-i Sengel	Asıl	246	25	6 150	52	6	312
	Nev-yâfte	+ 7	"	+ 175	—	—	—
	Yekûn	253	"	6 325	52	"	312
	Minhâ (1)	— 2	"	— 50	— 3	"	—18
	El-bâkî (2)	251	"	6 275	49	"	294
Cem'an	Asıl	1 369	25	34 225	124	6	744
	Nev-yâfte	+ 56	"	+ 1 400	+ 1	"	6
	Yekûn	1 425	"	35 625	125	"	750
	Minhâ (1)	— 25	"	— 625	— 7	"	— 42
	El-bâkî (2)	1 400	"	35 000	118	"	708

Yekûn 36 375

A) Vuzi'a min zâlike: 35 947

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, fî 'âşir-i Şa'bani'l-mu'azzam sene 895 35 124
2) Be-cihet-i resm-i kitâbet-i ispence-i mezkûr: 1 550 hane, (her) 2 hane fî 1 775
3) Kirâye-i akçe ve behâ-i kîse 48
   a) Kirâye 40
   b) (Behâ-i) kîse ma'a resen: 15 surre 8

B) El-bâki: 428

Resîd, fî 26 Cemâziye'l-âhır sene 897, temâmen.

(1) Minhâ: Zayi', be-cihet-i sâl-i âyende, 'an mürdegân.
(2) El-bâkî, be-cihet-i sâl-i âyende.

CEDVEL NO : 70

Muhasebe-i ispence-i gebrân-ı vilâyet-i hashâ-i Novabri (نوبری) ve Kratova (قراطوه) ve Zaplanina (زابلانه) ve Planina (بلانه) ve Belasice (بلاسیچه) ve gayruhu

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Şemsüddin Zerd Edirne, kâtib *(Sf. 722) (Bk. No. 13)*

Tahriren fî 20 Rebi'i'l-evvel sene 896

Bi-hisab-ı Abdüsselâm

Vilâyet-i		Hane	Fi	İspenc	Bîve	Fi	İspenc
Novabri	Asıl	7 017	25	175 925	1 040	6	6 240
	Nev-yâfte	+6		+150	+6		+36
	Yekûn	7 023	25	176 075'	1 046	6	6 276
Kratova	Asıl	1 831	25	45 775	288	6	1 728
	Nev-yâfte	+19		+475	—		—
	Yekûn	1 850	25	46 250	288	6	1 728
Trebçe (تربچه) ve....(اشتنغار)	Asıl	768	25	19 200	134	6	744
	Nev-yâfte	—			+1		+6
	Yekûn	768	25	19 200	135	6	750
Planina ve Zaplanina	Asıl	681	25	17 025	59	6	354
Belasiçe (*)	Asıl	1 160	25	28 000	58	6	348
Cem'an	Asıl	11 457	25	286 425	1 582	6	9 492
	Nev-yâfte	+25		+625	+7		+42
	Yekûn	11 482	25	287 050	1 589	6	9 534

A) Vuzi'a min zâlike : 295 355

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, fî 15 Safer sene 896 — 288 000

2) Kirâye-i akçe ve beha-i kîse — 820

a) Kirâye — 3 hamil — 760

b) Beha-i kîse ma'a resen: — 6 surre — 60

3) Be-cihet-i resm-i kitâbet-i ispence-i mezkûr
Hane ma'a bîve 13 071, 2 hane, fî 1 — 6 535

B) El-bâki : *1229*

Resîd, fî 20 Ra. sene 896, temâmen

(*) Ve Bela-bırda (بلابرده) ve Kopurik (قوپوریك)

CEDVEL NO : 71

Muhasebe-i ispence-i gebrân-ı nefs-i Selânik

Vâcib-i sene 894, be-ma'rifet-i Umur Beğ veled-i Doğan قورتجى, emin-i hashâ-i Selânik *(Sf. 724) (Bk. No. 11)*

Tahriren fî 12 Muharrem sene 897

			Fî	İspenç	
Hane	1 078		25	26 950	
Bîve	334		6	2 004	
Haymana	67		6	402	
Yekûn	1 479	(1)		29 356	(2)

A) *Sahha zâlike, bi'd-defe'ât 29 557*

1) Teslîm-i Hızâne-i 'Âmire, fî hâmis-i Rebi'i'l-evvel sene 896 28 818

2) Be-cihet-i resm-i kitâbet-i ispence-i mezkûr: 1 478 hane, (her) 2 hane fî 1 739

B) *Ez-ziyâde: 201*

(1) Fi'l-asıl 1 440
Ez-ziyâde, 'an nev-yâfte 38

(2) Fi'l-asıl 28 723
Ez-ziyâde 623

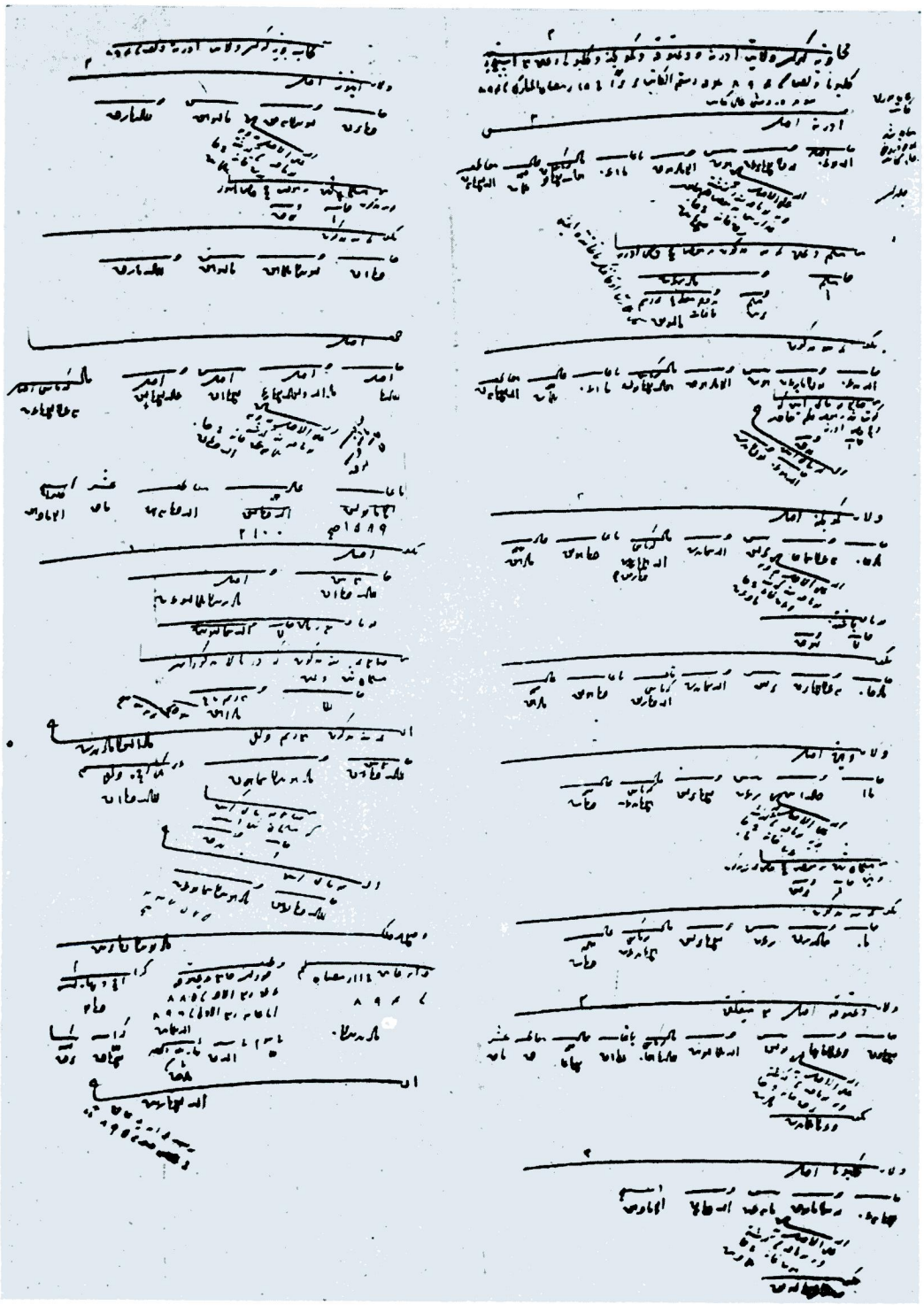

Res. 1— 1 numaralı muhasebe bilânçosu.

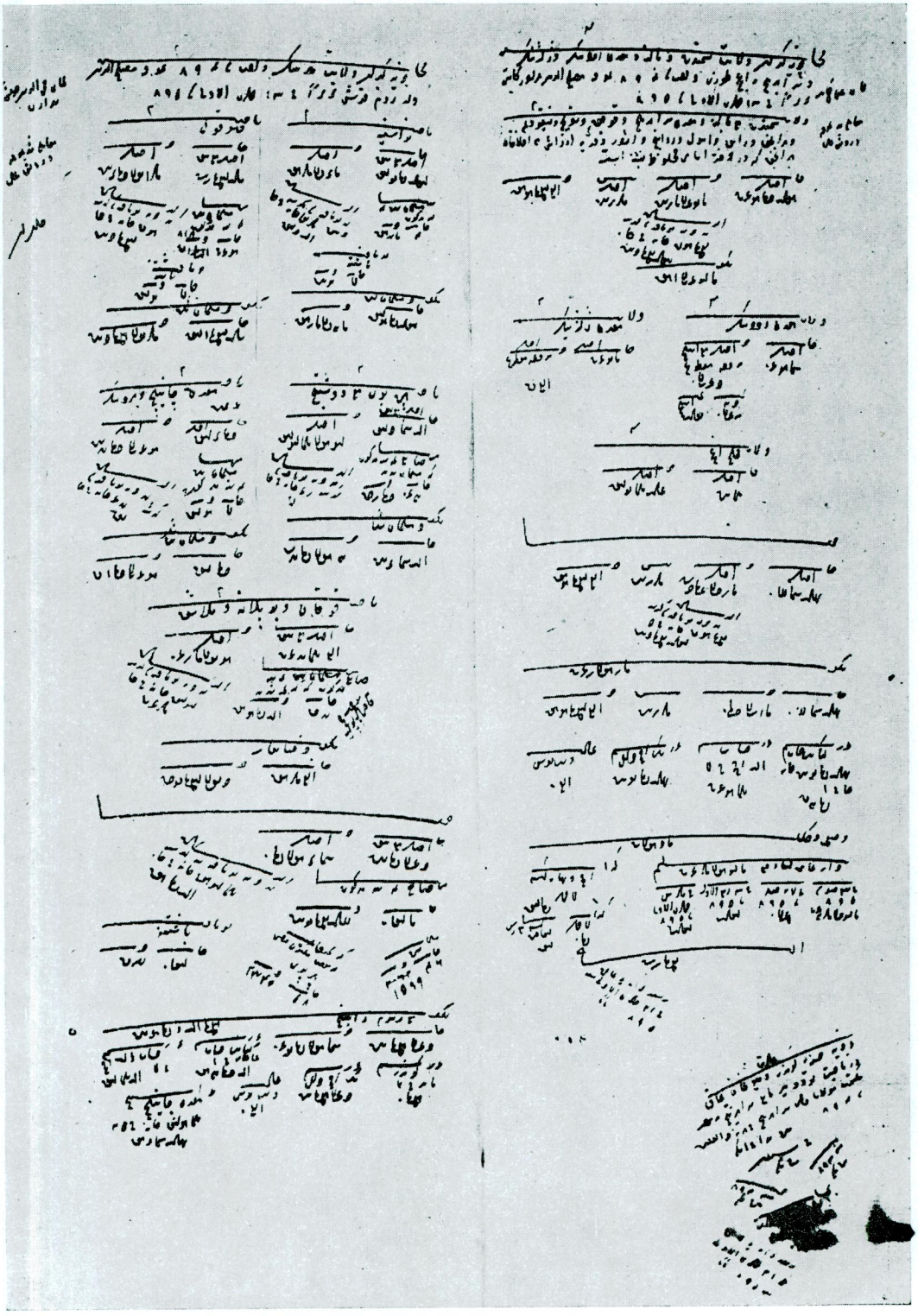

Res. 2 — 20 ve 24 numaralı muhasebe bilânçoları.

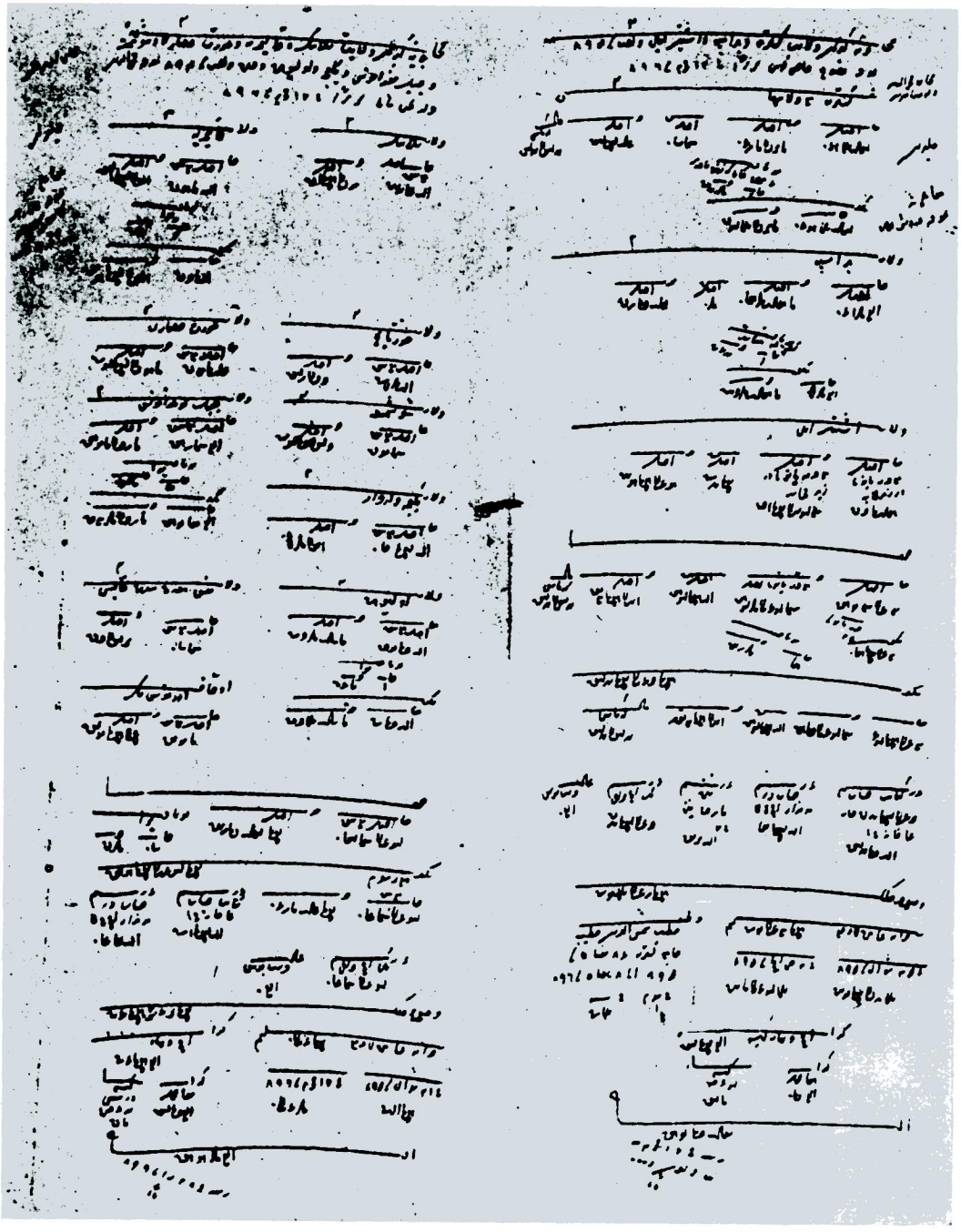

Res. 3 — 11 ve 47 numaralı muhasebe bilânçoları.

H. 894 (1488-1489) yılı Cizyesinin tahsil bölgelerini gösterir harita

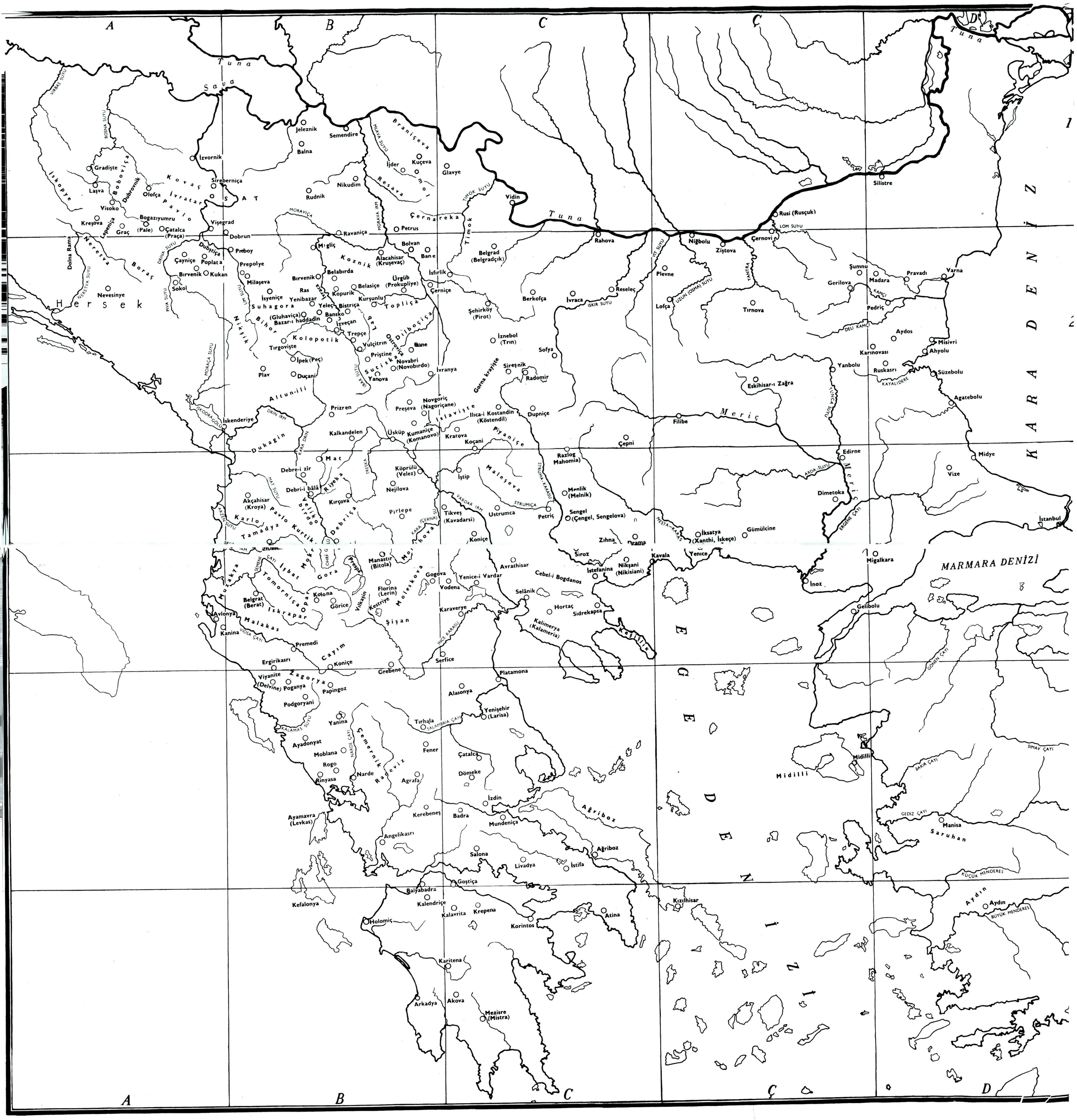
A
B
C
Ç
D
Tuna
Sava
Morava
Timok
Lom Suyu
Vit Suyu
Yantra
Uzun (Osma) Suyu
İskir Suyu
Deli Kamçı
Kamçı
Kayalıdere
Tunca Suyu
Meriç
Arda Suyu
Ergene Çayı
Mesta-Karasu
Strumiça
Struma-Karasu
Vardar Irm
Ince Karasu
Vistica Çayı
Şemenli Çayı
Çemernik
Radeviz
Salambria Çayı
Kalamas Suyu
Narde Çayı
Gediz Çayı
Simav Çayı
Bakır Çayı
Küçük Menderes
Büyük Menderes
Gönen Çayı
Kaş Burnu
Vrana
Karaverye
Kalimerya (Kalameria)
Sidrekapsa
Hortaç
Selânik
Cebel-i Bogdanos
Avrathisar
Yenice-i Vardar
Vodena
Gogova
Florina (Lerin)
Kestriye
Şişan
Vilkasin
Manastır (Bitola)
Prespa
Moleskova
Gora
Tomorniça
Kolona
Görice
Belgrat (Berat)
Avlonya
Kanina
Premedi
Ergirikasrı
Koniçe
Viyanite (Delvine)
Poganya
Papingoz
Podgoryani
Yanina
Ayadonyat
Moblana
Rogo
Rinyasa
Narde
Ayamavra (Levkas)
Kefalonya
Holomiç
Angelikasrı
Kerebeneş
Badra
Mundeniça
Salona
Livadya
İstifa
Ağriboz
Atina
Korintos
Kalavrita
Krepena
Kalendriçe
Balyabadra
Goştiça
Karitena
Arkadya
Akova
Mezisre (Mistra)
Serfice
Grebene
Platamona
Alasonya
Yenişehir (Larisa)
Tırhala
Fener
Çatalca
Dömeke
İzdin
Agrafa
Çepni
Filibe
Edirne
Dimetoka
Gümülcine
İksatya (Xanthi, İskeçe)
Yenice
Kavala
Nikşani (Nikisiani)
İstefanina
Şiroz
Zihna
Petriç
Sengel (Çengel, Sengelova)
Menlik (Melnik)
Razlog Mahomia)
Dupniçe
Radomir
Sireşnik
Sofya
İznebol (Trın)
Şehirköy (Pirot)
Berkofça
Reseleç
İvraca
Lofça
Plevne
Niğbolu
Ziştova
Çernovi
Rusi (Rusçuk)
Silistre
Rahova
Belgrad (Belgradçık)
Vidin
Glavye
Kuçeva
İjder
Branişeva
Resava
Çernareka
Petrus
Bolvan
Bane
İsfirlik
Çerniçe
Alacahisar (Kruşevaç)
Ürgüb (Prokupliye)
Belasiçe
Kurşunlu
Topliça
Dilboçiça
Ostrovica
Novabri (Novobırdo)
Priştine
Yulçitrın
Trepçe
Bansko
İzveçan
Kopurik
Yeleç
Bistriça
Ras
Yenibazar
Belabırda
Birvenik
Mıgliç
Ravaniça
Koznik
Suhagora
Kolopotik
Tırgovişte
İpek (Peç)
Duçani
Plav
Yanova
Suticska
Ibar Suyu
Lab
Nişfik
Bihor
Lim Suyu
Drina Suyu
Piva Suyu
Morača Suyu
Tara Suyu
Bosna Suyu
Vrbas Suyu
Neretva Suyu
Boraş
Lepenica
Graç
Kreşova
Visoko
Laşva
Gradişte
Bobovica
Dubrovnik
Olofça
Bogazıyumru (Pale)
Çatalca (Praça)
Vişegrad
Dobrun
Preboy
Prepolye
Milaşeva
Çayniçe
Poplaca
Birvenik
Kukan
Sokol
Nevesinye
Herseк
Dolna Rama
Kosaç
İvratar Pavlo
Sirebernica
İzvornik
Jeleznik
Balna
Semendire
Nikudim
Rudnik
Mat
Debre-i zir
Debri-i bâlâ
Akçahisar (Kroya)
Kırçova
Nejilova
Pirlepe
Tikveş (Kavadarsi)
Ustrumca
Koniçe
Karlo Tamadya
Pavlo Kurtik
Debriça
Veliko Birdo
Rişka
Treska
Mat Suyu
Karesu Suyu
Skodra Gölü
İskenderiye
Dukagin
Kalkandelen
Üsküp
Kumaniçe (Komanovo)
Köprülü (Velez)
Preşeva
Novgoriç (Nagoriçane)
Kratova
Koçani
Ilıca-i Kostandin (Köstendil)
Piyaniçe
Maleşeva
Islaviçe
Gorna krayişte
İvranya
Yanova
Novabri (Novobırdo)
Bane
Dilboçiça
Ostrovica